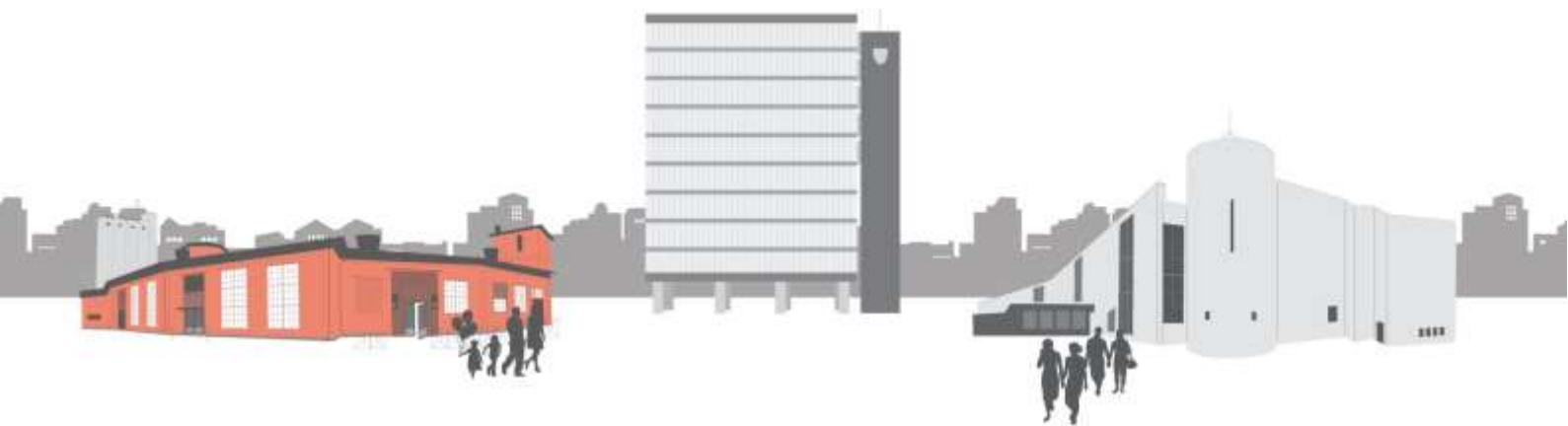

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

PIEKSÄMÄKI
Elämäsi asemapaikka

Sisälllys

1	TIIVISTELMÄ.....	1
2	TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	2
3	TOIMINTAKERTOMUS.....	2
3.1	Kaupunginjohtajan katsaus	2
3.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
3.3	Yleinen taloudellinen tilanne.....	5
3.4	Kaupungin taloudellinen tilanne	7
3.5	Toimintaympäristön muutokset	10
3.5.1	Väestö.....	10
3.5.2	Työpaikat ja työllisyys	11
3.5.3	Aluekehitys	12
3.6	Henkilöstöresurssit	13
3.6.1	Henkilöstön keski-ikä	14
3.6.2	Sairauspoissaolot.....	14
3.6.3	Työtyytyväisyystutkimus	14
3.6.4	Työhyvinvoinnin tukeminen	14
3.6.5	Työterveyshuolto.....	14
3.6.6	Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja	15
3.7	Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat	20
3.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	22
3.9	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	23
3.9.1	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	23
4	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	25
4.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	25
4.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	27
4.3	Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut	29
4.4	Kokonaistulot ja -menot	33
4.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	34
4.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	34
4.5.2	Konsernin toiminnan ohjaus.....	35
4.5.3	Olenaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	35
4.5.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	38
4.5.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	39
4.5.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	40
4.5.6.1	Konsernituloslaskelma ja –tase	40
4.5.6.2	Konsernin rahoituslaskelma	44
4.6	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
5	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	46
5.1	Strategiset päämäärät 2024	46
5.2	Tulosalueiden tavoitteet.....	49
5.3	Tilinpäätöslaskelmat.....	88
5.3.1	Käyttötalousosan toteutumisvertailu	88
5.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	93
5.3.3	Investointiosan toteutumisvertailu	94
5.3.4	Rahoitusosan toteutumisvertailu	97
6	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	98
6.1	Pieksämäen kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	98
7	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	126

1 TIIVISTELMÄ

Pieksämäen kaupungin vuoden 2020 tuloslaskelman mukaan toimintatuotot olivat 32,6 milj. euroa ja toimintakulut 144,0 milj. euroa. Toimintakulut olivat 1,7 milj. euroa eli 1,2 % pienemmät kuin edellisenä vuonna. Toimintakate oli -111,4 milj. euroa ja vuosikate 11,0 milj. euroa. Ulkoisen tilinpäätöksen mukaan toimintatulot olivat 18,7 milj. euroa ja toimintakulut 130,1 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 5,0 milj. euroa ylijäämäinen.

Ennakkotietojen mukaan vain 27 kuntaa teki negatiivisen tuloksen, kun vuotta aiemmin tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa (kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta) ja vuonna 2018 negatiivisen tuloksen teki kaksi kolmasosaa kunnista (196). Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioiden yhteenlaskettu tulos oli vuonna 2020 peräti 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Kunnat saivat valtiolta koronatukea eri väyliä pitkin noin kolme miljardia. Säästöjä kunnissa kertyi myös lomautusten muodossa, sillä yli puolet Manner-Suomen kunnista lomautti työntekijöitä vuonna 2020. Osaltaan kuntien menokehitystä hillitsi myös monet koronan takia tauolla olleet kunnalliset palvelut. Ilman valtion koronatukea kuntien syöksykierre olisi jatkunut, eikä lähivuosien tulokehitys tuo enää vastaavaa kasvua. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kunnallisveron kasvua selittää osaltaan verokorttiuudistus, jonka myötä siirtyi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroja tuloutettavaksi kunnille vuoden 2020 puolella. Osana koronatuksitoimia valtio paikkasi kuntien yhteisöverotulojen romahdusta korottamalla kuntien jako-osuutta 10 prosentilla.

Vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot 5,8 milj. euroa sekä arvonalentumiset 0,2 milj. euroa. Tilikauden tulos poistojen ja arvonalentumisten jälkeen on vuoden 2020 tilinpäätöksessä 4,98 milj. euroa sekä poistoerokirjausten jälkeinen ylijäämä on 4,99 milj. euroa. Tilikauden tulos on 6,0 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 8,0 milj. euroa parempi kuin vuoden 2019 tilinpäätöksen tulos. Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta n. 4 milj. euroa ja vuoden 2020 tilinpäätöksen 5,0 milj. euron ylijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 8,9 milj. euroa.

Investointien nettomenot v. 2020 olivat 14,0 milj. euroa. Investointimenot kohdistuivat Hiekanpään koulun ja Esedun tilojen rakentamiseen (3,3 milj. euroa), Virtasalmen koulun rakentamiseen (0,9 milj. euroa), lukion sisätilojen korjauksiin (0,4 milj. euroa) sekä päiväkotien ja koulujen kalustehankintoihin (1,1 milj. euroa), kunnallistekniikkaan (3,2 milj. euroa), puistojen ja leikkikenttien saneeraukseen (0,1 milj. euroa), jäteveden puhdistamon korjaukseen (2,9 milj. euroa), kulttuuri- ja liikuntatoimeen (1,2 milj. euroa), Kontiopuiston päiväkodin korjauksiin (0,1 milj. euroa), varikon lvis-töihin (0,1 milj. euroa), teollisuushallin lämmitystapamuutokseen (0,2 milj. euroa) ja atk-laitehankintoihin (0,2 milj. euroa).

Kaupungin lainakanta kasvoi 2,1 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli 82,5 milj. euroa eli 4 747 €/asukas (edellisenä vuonna 4 546 €/asukas). Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2020 lopussa ennakkotietojen mukaan 19,1 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 3,8 %. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta vuonna 2020 oli 3 474 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 3 349 euroa.

Konsernin osalta tilikauden ylijäämä on vuoden 2020 tilinpäätöksessä 5,3 milj. euroa. Edellisenä vuonna alijäämä oli 3,4 milj. euroa. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä vuoden 2020 tilinpäätöksessä on 2,6 milj. euroa, kun se vuoden 2019 tilinpäätöksessä oli 2,7 milj. euroa alijäämäinen. Konsernin velka oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä 117,7 milj. euroa eli 6 773 euroa / asukas (vuoden 2019 tilinpäätöksessä 113,8 milj. euroa ja 6 436 euroa / asukas). Tilastokeskuksen mukaan konsernivetat vuonna 2019 olivat koko maassa keskimäärin 7 081 euroa/asukas.

2 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 §:ssä ovat tilinpäätöstä koskevat säännökset, joiden mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain lisäksi soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113 – 116 §:n sekä 120 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohtien soveltamisesta.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. (KuntaL 115 §)

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kuntalain lisäksi kirjanpitolaissa. Kuntalaki on suhteessa kirjanpitolakiin erityislaki, jonka kirjanpitoa koskevat säännökset syrjäyttävät kirjanpitolain. Kuntalain säännökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen laatimisaikataulua, käsittelyä ja sisältöä sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Lisäksi 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

3 TOIMINTAKERTOMUS

3.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Toiminnallisesti vaikean koronavuoden tilinpäätös muodostui ennakoitua paremmaksi. Vuoden 2020 tilinpäätös on 5,0 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2020 tulosta paransivat käyttötalouden menojen pienentyminen sekä valtionosuuksien kasvu 6,6 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen

verrattuna. Toimintatuottoja kertyi 0,4 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Verotuloja kertyi 0,4 milj. euroa budjetoitua enemmän kunnan tuloverokertymän kasvun sekä yhteisöveron kasvun vuoksi. Valtio nosti vuodelle 2020 kuntien yhteisövero-osuutta 10 %:lla. Henkilöstökuluja laskivat kohdennetut lomautukset ja palkattomat päivät sekä koronasta johtuvat lomautukset ja toiminnan supistukset. Koronan vaikutus näkyi mm. toimintojen sulkemisena, etäopetuksena, laboratorio- ja hoitatarvikekustannuksissa ja työmarkkinatuen kasvuna. Toimintatuotoissa korona näkyi asiakasmaksutulojen vähentymisenä sekä opetus- ja kulttuuritoimen maksujen pienentymisenä, kun toimintoja jouduttiin sulkemaan. Avustustulot kasvoivat mm. korona-avustusten osalta kasvatus- ja opetuspalveluissa.

Vuonna 2020 valmistui Vangasjärven asuinalueen asemakaavan laajennus, mikä hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 27.4.2020. Tavoitteena oli muodostaa uusi pientalovaltainen asuinalue Vangasjärven alueen nykyisen asuinalueen pohjoispuolelle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi samassa kokouksessa myös ranta-asemakaavan muuttamisen Anolan ranta-asemakaava alueella. Kiinteistön omistajat olivat tehneet aloitteen, että osa ranta-asemakaava alueesta kaavoitettaisiin asumistarkoituksiin. Tonteista on osa varattu ja uusi asuinalue alkaa toteutumaan vuoden 2021 aikana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2020 päivitetyn Löytynlammen ranta-asemakaavan muutosehdotuksen, jossa lisättiin rakentamattomien loma-asuntopaikkojen rakennusoikeutta ja samalla tarkasteltiin rakennuspaikkojen sijaintia sekä mahdollisuutta käyttää osaa kaavoitettavista tonteista myös ympärivuotiseen asumiseen.

Vuonna 2021 on tarkoitus tuoda hyväksymiskäsittelyyn Pertinkujan alueen asemakaavan muutos, jonka kaupunginhallitus on jättänyt pöydälle uudelleen valmistelua varten. Toikanniemessä sijaitsevan Hotelli Savon Solmun toiminta on konkurssimenettelyn kautta lakannut. Kiinteistö on erillisen kiinteistöyhtiön omistama, joka sekin on alkuvuonna 2021 hakeutunut konkurssimenettelyyn. Kaupunki omistaa hotellikiinteistön maapohjan. Pertinkujan kaavan uudelleen valmistelussa tulee hyödyntää Toikanniemen antamat mahdollisuudet asumisen ja kaupungin vetovoimaisuuden lisäämiseksi.

Tahiniemen rantakaistan asemakaavan muutoksen tarkoitus on liittää Tahiniemen rantakaista siihen rajoitettuviin tontteihin. Lisäksi on tarkoitus saada hyväksymiskäsittelyyn mm. Virtasalmen, Tukikohdantie 14 ja Jyväskylätie 12 asemakaavojen muutokset sekä Pyhityn alueen rantaosayleiskaavan laatiminen.

Vuonna 2020 kaupunkia markkinoitiin viihtyisänä, hyvin saavutettavana etätyöpaikkakuntana. Työperäistä kuntaan muuttoa edistettiin Pieksämäen Haka Oy:n ja kaupungin yhteisellä kampanjalla, jolla Pieksämäen Haka Oy:n asuntoon muuttavalle tarjottiin puolen vuoden vuokravapaata. Ehtona oli kaupunkiin muutto ja vähintään vuoden mittainen työsuhde paikkakunnan yrityksessä tai yhteisössä tai mahdollisuus etätyön tekemiseen asuinpaikan ollessa Pieksämäki.

Vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen paikkakunnan elinkeinoelämässä. Koronan tuomat rajoitustoimet vaikeuttivat useita toimialoja, mm. matkailu-, palvelu- ja ravitsemisalaa. Toisaalta tietyt yritykset hyötyivät koronan myötä tulleesta myynnin kasvusta. Työttömyys lähti keväällä selvään kasvuun ja lomautettujen määrässä nähtiin kasvupiikki. Työttömyys kuitenkin asettui loppuvuodesta edellisten vuosien trendiuralle. Pieksämäen työttömyys on edelleen maakunnan alhaisimpia ja alle koko maan keskiarvon. Yrityksiä perustettiin paikkakunnalle lähes entiseen tahtiin 71 kpl, eikä lopetettujen yritysten määrässä nähty tavallisesta poikkeavaa kasvua.

Valtio tuki koronakriisistä kärsiviä yrityksiä useiden eri tukielementtien kautta. Kaupungin kautta

myönnettäväksi tuli yksinyrittäjän tuki. Kaupungille tuli yhteensä 183 hakemusta, joista 152 kpl sai myönteisen päätöksen. Myönnettävän tuen määrä oli yhteensä 304 000 euroa, jonka Työ- ja elinkeinoministeriö korvasi kokonaisuudessaan kaupungille. Muita koronan poikkeustoimien tukia tuli alueen yrityksille lähes 4 miljoonan euron edestä.

Koulutussektorilla Diakonia ammattikorkeakoulu on ilmoittanut suunnitelmista lakkauttaa viidestä koulutusyksiköstä kaksi. Vuoden 2020 aikana vaikutettiin eri kanavien kautta Pieksämäen Diakin yksikön säilymisen puolesta.

Pieksämäen asemanseudun peruskorjausta ja Valtatie 23 peruskorjausta edistettiin. Asemanseudun peruskorjaus saatiin sekä Etelä- että Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelmiin, mikä parantaa hankkeen rahoitusmahdollisuuksia tulevaisuudessa. Aseman alueen kehittämissuunnitelman pohjalta saatiin Väylävirasto käynnistämään ratapihan peruskorjaussuunnitelma. Edunvalvontatoimin on pyritty saamaan valtion rahoitus ratapihan peruskorjaukseen. Kaupungin investointisuunnitelmaan sisällytettiin määrärahavaraus kaupungin osuutena asemanseudun peruskorjaushankkeesta, johon on myös haettu Eu-rahoitusta.

3.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pieksämäen kaupunki on toiminut nykyisessä muodossaan vuodesta 2007 alkaen, jolloin Pieksämäen kaupunki ja Pieksänmaan kunta yhdistyivät.

Kuntalain mukaan valtuutettujen lukumäärä 5 001 – 20 000 asukkaan kunnissa on 27, jollei valtuusto tee päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenmäärästä. Valtuutettujen lukumäärä on 35 kaudella 2017 – 2021. Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin organisaatiossa on 1.1.2017 lukien viisi vastuualuetta:

- kaupunginhallituksen vastuualue
- perusturvan vastuualue
- kasvatus- ja opetuspalvelujen vastuualue
- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen vastuualue ja
- teknisen toimen vastuualue.

Sivistystoimi jaettiin kahteen vastuualueeseen, tila-, ruoka- ja siivouspalvelut siirrettiin kaupunginhallituksen vastuualueen alaisuudesta teknisen toimen vastuualueelle ja toimistopalvelut jäivät kaupunginhallituksen vastuualueelle.

1.6.2017 lukien on kaupungissa hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ja lakisääteisten lautakuntien (tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta) lisäksi neljä vapaaehtoista lautakuntaa:

- perusturvalautakunta
- opetuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja
- tekninen lautakunta.

Kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on 11.

Kaupunginvaltuusto on 9.11.2020 § 44 päättänyt, että valtuustokaudella 2021-2025 valtuutettujen lukumäärä pysyy edelleen 35 valtuutetussa. Hallintosääntöä tarkistettiin 1.1.2021 alkaen (kv 14.12.2020 § 57) ja siinä ei tullut muutoksia vastuualueiden tai lautakuntien osalta.

Pieksämäen kaupungin tilivelvollisia olivat vuonna 2020:

- hallituksen, lautakuntien sekä niiden jaostojen jäsenet,

- kaupunginjohtaja,
- talousjohtaja
- vastualueiden johtajat
- tulosalueiden johtajat
- budjettivastuiset esimiehet.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2016 päätöksen mukaisesti Pieksämäen kaupunki siirsi 1.1.2017 toimintaansa aloittaneen Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän tehtäväksi vain erikoissairaanhoidon palvelut.

Hallitus on antanut esityksensä eduskunnalle 8.12.2020, jossa esitetään 21 hyvinvointialueen perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Ehdotuksen mukaiset hyvinvointialueet perustettaisiin mahdollisimman pian lakien hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Lait tulisivat voimaan porrastetusti, osa 1.7.2021 ja viimeiset 1.1.2023. Kokonaisuuden voimaantulo vaatii vielä eduskunnan hyväksynnän. Pieksämäen kaupunki osallistuu Etelä-Savon maakunnan käsittävän hyvinvointialueen valmisteluun.

3.3 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön (VM) taloudellisessa katsauksessa (2020:85) arvioidaan, että talous ei kasva vuoden 2020 viimeisen ja vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona ja vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta. Epidemia on ollut poikkeuksellista aikaa taloudessa ja yhteiskunnassa. Valtio on kannatellut yrityksiä ja työllisyyttä ja tukenut kuntia mittavilla toimilla, joille ei ole enää perustetta epidemian jälkeen.

Maailmantalous elpyy koronapandemian aiheuttamasta syvästä taantumasta vuoden 2021 kuluessa. Kiinan talous on lähes palautunut kriisiä edeltävälle tasolle, kun taas Euroopassa voimakkaat rajoitustoimet vähentävät aktiviteettia ja palveluiden kysynnän näkymät ovat vielä epävarmat. Myös Yhdysvaltojen talous on kärsinyt pandemian toisesta aallosta ja maassa on lähdetty tukemaan kasvua voimakkailla elvytystoimilla. Maailmantalouden ennustetaan kasvavan 4,7 % vuonna 2021 ja 3,8 % vuonna 2022. Lyhyet markkinakorot ovat euroalueella ennätyksellisen matalalla tasolla. Valtionlainat ovat laskeneet euroalueella siinä missä Yhdysvalloissa on ollut hienoista nousua kesän jälkeen. Korot nousevat maltillisesti ennusteperiodilla. Talousnäköymien riskinä ovat mm. pandemiatilanteen luisuminen jälleen huonommaksi, koronavirusrokotteen saatavuuden heikentyminen ja laaja konkurssiaalto vuonna 2021.

Vuonna 2021 ennustetaan tavaroiden ulkomaankaupan toipuvan nopeammin kuin palveluiden. Palveluiden ulkomaankaupan kasvua hidastaa matkailun hidas toipuminen, jonka ripeämmän kasvun odotetaan käynnistyvän vasta vuoden 2021 loppupuoliskolla ja jatkuvan vuoteen 2022.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen BKT laski 2,8 prosenttia vuonna 2020. VM arvioi Suomen BKT:n kasvavan vuonna 2021 2,5 %, 2,0 % vuonna 2022 ja 1,4 % vuonna 2023. Keskipitkällä aikavälillä (2024-2025) talouskasvun arvioidaan olevan lähes 1,5 %.

Yksityinen kulutus kokonaisuudessaan väheni 3,9 % vuonna 2020. Vuonna 2021 yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan 3,8 % kulutuksen palautuessa loppuvuodesta koronaepidemiaa edeltäneelle tasolle. Yksityisten investointien kasvu jää vaisuksi ja keskimääräinen kasvuvauhti on ennustejaksolla lähellä nollaa, joten niiden suhde BKT:hen jää ennustejakson lopussa n. 19 prosenttiin. Vuosien 2022-2023 asuntoinvestointien odotetaan kääntyvän kasvuun, vahvempi kysyntä tukee kone- ja laiteinvestointeja. Lisäksi teollisuuden suurhankkeiden

käynnistymistodennäköisyys kasvaa ennustejakson loppua kohti. Tutkimus- ja kehittämismenot supistuvat ennustejakson alussa, mutta kasvavat sen jälkeen koko ennustejakson.

Vuonna 2020 valtionhallinnon investointeja kasvattivat panostukset väylähankkeisiin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Julkisten investointien ripeä kasvu pysähtyy v. 2021, mutta investoinnit jäävät kuitenkin korkealle tasolle. Vuonna 2022 paikallishallinnon investointien supistuminen näkyy koko julkisten investointien laskemisena. Paikallishallinnon investointien pitkään jatkunut kasvu taittuu johtuen mm. sairaalarakentamisen hidastumisesta.

Tilastokeskuksen mukaan työttömyysaste oli vuonna 2020 keskimäärin 7,8 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 6,0 prosenttia. Vuonna 2020 työllisyysaste oli 70,7 prosenttia. Työttömyys nousi joulukuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla. Vähiten työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi Kainuussa (8 %), Pohjois-Karjalassa (19 %), Kaakkois-Suomessa (20 %) ja Etelä-Savossa (22 %).

VM:n talouskatsauksen ennusteen mukaan työllisyysasteen ennustetaan olevan 71,5 prosenttia vuonna 2021. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,0 prosenttiin vuonna 2021. Selvimmin työttömyys laskee vuosina 2022-2023, kun talous toipuu epidemiasta ja rajoitustoimista. Vuonna 2023 työttömyysasteen ennustetaan laskevan runsaaseen 7 prosenttiin.

Nimellispalkkojen nousuvauhti vuoden 2019 2,2 prosentista hidastui alkuvuonna 2020 1,7 prosenttiin. Vuodelle 2021 on sovittu n. 0,5 prosenttiyksikköä vuotta 2020 suurempa sopimuskorotuksia ja nimellisansioiden ennakoidaan nousevan 2,5 % vuonna 2021. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoidaan kääntyvän 2 prosentin vuosittaiseen nousuun vuosina 2022-2023. Samaan aikaan kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitatun inflaation arvioidaan kiihtyvän 1,4 ja 1,6 prosenttiin.

Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua v. 2020. Julkisen talouden alijäämää pysyy suurena v. 2021, kun vuoden alkupuolelle jatkuvan epidemian hoito ja sen vaikutuksia lieventävät tukitoimet pitävät julkiset menot korkealla tasolla. Ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua. Julkinen velka kasvaa vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevana vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % v. 2025.

Paikallishallinnon tilanne helpottuu hetkellisesti vuosina 2020 ja 2021, kun valtio tukee kuntataloutta epidemian vuoksi voimakkaasti. Paikallishallinnon rahoitusasemaa rasittaa taustalla väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tarpeen ja menojen kasvu. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Tämä helpottaa kuntien menopaineita.

Kuntaliitto on 10.2.2021 julkaissut ennakkotietoja kuntien vuoden 2020 tilinpäätöksistä. Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyvin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan. Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuet ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat

maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia, yli puolet Manner-Suomen kunnista lomautti työntekijöitä. Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa. Ilman valtion koronatukia kuntien syöksykierre olisi jatkunut. Kuntayhtymien tilanne oli kokonaisuutena heikko. Joissakin sairaanhoitopiireissä koronan talousvaikutukset näkyivät selvästi, mikä kiertynee jo piakkoin kunnille yhdeksi uudeksi koronaan liittyväksi menopaineeksi. Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin, esimerkiksi koulujen ja sairaaloiden rakentamiseen, otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa. Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset saattavat hyvinkin ylittää valtion myöntämän tuen. Hyvästä talousvuodesta huolimatta ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta tulevaisuudessa mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

Vuonna 2020 kunnat ja kuntayhtymät säästivät 342 miljoonaa euroa eli 1,6 prosenttia henkilöstömenoista. Kuntatyönantajan mukaan viime vuonna yt-neuvotteluita on käyty 52 prosentissa kunnista. Lomautuksia ja palkanmaksun keskeytyksiä lisäsivät taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja koronarajoitusten aiheuttama töiden väheneminen. Taloutta tasapainotettiin myös henkilöstön lomarahojen vaihdolla vapaiksi ja vapaaehtoisilla palkattomilla vapailla. Toimintoja tehostettiin työjärjestelyillä ja uusilla toimintatavoilla, luonnollista poistumaa hyödynnettiin, rekrytointia tiukennettiin ja sijaisten käyttöä vähennettiin. Henkilöstömenojen sopeuttaminen on osa kuntien tavoitteellista, pitkäjänteistä ja tuottavuuteen pyrkivää taloudenpitoa. Talouden tasapainottamisohjelman on laatinut 39 prosenttia kuntaorganisaatioista ja 45 prosentilla tällainen on suunnitteilla.

Kuntaliiton pääekonomistin mukaan vuonna 2021 paikallishallinnon menot kasvavat nopeasti. Menot yhteensä nousevat 20,6 prosenttiin BKT:sta, mikä on ennätyslukema. Menoja kasvattavat paitsi koronaan liittyvät kustannukset niin myös pääministeri Sanna Marinin linjaukset julkisen sektorin tehtävien laajentamiseksi. Vuoden 2021 jälkeen menojen kasvu hidastuu erityisesti palkkamenoissa ja investoinneissa, mutta hidastuminen on paikallishallinnon tulokehitykseen nähden riittämätöntä. Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee niin, että uutta velkaa joudutaan ottamaan noin 1,4 miljardia euroa. Vuodesta 2022 lähtien kuntasektori on nettoluotonannolla mitattuna noin kaksi miljardia euroa alijäämäinen, mutta ennuste 2021-2025 on painelaskelma ja ennusteen loppuvuodet sisältävät hyvin paljon epävarmuutta. Julkisen sektorin tulovirta ei siten riitä ennusteajanjaksolla kattamaan koronasta, väestön ikääntymisestä ja muista julkisen sektorin velvoitteista aiheutuvia menoja. Voimakkaimmin julkisen sektorin alasektoreista on miinuksella valtio.

3.4 Kaupungin taloudellinen tilanne

Talouden tasapainottamisohjelmaa toteutettiin 2016-2018 ja vuosien 2015-2017 tulokset muodostuivat ylijäämäisiksi. Vuoden 2018 tulos painui 1,0 milj. euroa alijäämäiseksi, kun verotulot ja valtionosuudet heikentyivät 2,7 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja samaan aikaan käyttötalouden menot kasvoivat.

Vuonna 2019 tilikauden tulos painui 3 milj. euroa alijäämäiseksi. Toimintamenot kasvoivat 1,1 %, mutta samaan aikaan toimintatulot vähenivät 3,9 %, verotulot jäivät yhtä pienelle tasolle kuin vuonna 2018 ja valtionosuudet vähenivät 1,1 milj. euroa. Vuonna 2019 Pieksämäen kaupunki kävi yhteistoimintaneuvottelut ja kaupunginhallitus päätti kohdennetuista lomautuksista / palkattomista vapaista vuoden 2020 aikana. Lisäksi talousarvion 2020 teon yhteydessä tehtiin

talouden tasapainotusohjelma vuosille 2020-2022. Vuoden 2020 kesäkuussa kaupunginhallitus asetti valmisteluryhmät talouden ennakointia ja tasapainotustoimenpiteiden kartoittamista varten. Tasapainotustoimenpiteet otettiin huomioon 2021-2023 talousarvion ja –suunnitelmien teossa.

Vuoden 2020 tilinpäätös muodostui ennakoitua paremmaksi ollen 5,0 milj. euroa ylijäämäinen ja se on nykymuotoisen kaupungin toiminnan aikana paras. Tulos on 6,0 milj. euroa budjetoitua parempi ja 8,0 milj. euroa parempi kuin vuoden 2019 tilinpäätös. Tulokseen vaikuttivat useat eri tekijät. Käyttötalouden toimintamenot vähenivät vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna 1,2 % eli 1,7 milj. euroa. Palvelujen ostot vähenivät 3,3 % eli 2,5 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostot alittivat talousarvion 0,3 milj. euroa ja vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 1,5 milj. euroa. Muiden palvelujen ostoissa näkyi koronan vaikutus, kun toimintoja oli suljettuna ja koulut olivat etäopetuksessa, esim. ruokahuollon ja kuljetuksen kustannukset pienenivät. Toisaalta taas laboratoriokustannukset kasvoivat yli 0,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Avustukset kasvoivat 0,8 milj. euroa, syynä mm. työmarkkinatuen kasvu ja vammaispalveluissa palvelusetelin käyttöönotto lisäsi avustuksen kustannuksia 0,5 milj. euroa, nämä kustannukset näkyivät aikaisemmin asiakaspalvelujen ostoissa. Tarvikekustannukset kasvoivat 0,5 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa koronaan liittyvien hoitotarvikekustannusten kasvusta. Toimintakulut olivat 144,0 milj. euroa.

Henkilöstökulut laskivat 0,7 milj. euroa, syynä olivat kohdennetut lomautukset ja palkattomat päivät, joista kaupunginhallitus päätti 9.12.2019 sekä koronasta johtuvat lomautukset ja toiminnan supistukset. Henkilötyövuodet vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 23. Kustannuksia nostivat sovitut työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset palkkaratkaisut (yleiskorotus 1.8.2020). Pieksämäen kaupungille tilattiin ennakkoarvio JuEL:n ulkopuolella tehdyistä eläkesitoumuksista aiheutuvasta eläkevastuusta 31.12.2020, koska kunnan tulee tarkistaa eläkevastuun määrä tilinpäätöksessä. Tarkistus on tehty viimeksi vuonna 2015 ja vuonna 2020 tehdyn tarkistuksen mukaan jouduttiin korjaamaan eläkevastuita 244 560 euroa. Korjaus näkyy muissa henkilösivukuluissa (kunnan maksamat eläkkeet) kasvaneina kuluina ja ne kohdistettiin eri toimialoille. Myös lomapalkkavelka kasvoi 94 000 euroa.

Käyttötalouden menoihin kirjattiin myös Essoten lopputasauslasku, mikä on aiemmin kirjattu vasta seuraavan vuoden tuloslaskelmaan. Tänä vuonna kustannus (1,1 M€) saatiin tietää helmikuussa ja se otettiin huomioon oikealle vuodelle. Essote laskutti jäsenkunnilta kertyneen alijäämän vuodelta 2020. Samoin pelastuslaitoksen palautus 112 000 euroa kirjattiin vuodelle 2020, kun tieto saatiin ajoissa. Hälytystehtävien määrän väheneminen ja muiden tulojen toteutuminen ennakoitua suurempana aiheuttivat palautusta jäsenkunnille. Kaupunginhallitus päätti 15.2.2021, että tilinpäätökseen kirjataan pakollinen varaus 300 000 euroa purku- ja alueen ennallistamiskustannuksiin vanhan kaupungintalon ja konkurssipesän kautta saadun Kiinteistö Oy Satulinnan osalta.

Toimintatuotot olivat 32,6 milj. euroa ja tulot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 1,4 milj. euroa. Talousarviosta jäätii n. 400 000 euroa. Asiakasmaksutulot vähenivät mm. suunterveydenhuollossa ja vastaanottopalveluissa, kun koronatilanteen vuoksi jouduttiin kiireetöntä toimintaa supistamaan. Hoitopäivämaksujen osalta vähennystä edelliseen vuoteen selittää se, etteivät yksityisiltä ostetuissa asumispalveluissa ateriakustannukset ja -tulot kiertäneet enää kaupungin kautta. Varhaiskasvatuspalveluissa hoitopäivämaksuja ei peritty perheiltä, jotka kevään ja joulukuun koronatilanteen aikana hoitivat lapset kotona, opetus- ja kulttuurimaksut vähenivät, koska toiminnot jouduttiin koronatilanteen vuoksi keskeyttämään, eikä maksuja voitu periä. Toisaalta avustustulot kasvoivat mm. korona-avustusten myötä ja myyntituloissa näkyi rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin maksettu valtion tuki.

Verotuloja kertyi v. 2020 yhteensä 67,4 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot

kasvoivat 2,0 milj. euroa eli 3,1 %. Kunnan tulovero kasvoi 1,6 milj. euroa ja yhteisövero 0,7 milj. euroa, mutta kiinteistöveron tuotto jäi 0,2 milj. euroa pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Syitä kuntien kunnallisveron hyvään kehitykseen olivat mm. jaksotuksesta johtuvat muutokset, odotettua parempi palkkasumman kehitys, verovuoden 2020 parantunut jako-osuus sekä yritysten verojen maksujärjestelyt, jotka kunnallisveron osalta olivat lopulta vain noin 100 miljoonaa euroa. Kunnallisveron kasvua selittää osaltaan verokorttiuudistus, jonka myötä siirtyi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroja tuloutettavaksi kunnille vuoden 2020 puolella. Yhteisövero nosti puolestaan päätös nostaa kuntien yhteisöveron jako-osuutta 10 % ja kiinteistöveron heikompi kehitys johtui puolestaan siitä, että kiinteistöverotus siirtyi verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen) ja osa maksuunpanosta siirtyy vuodelle 2021.

Valtionosuudet ylittivät talousarvion 4,6 milj. euroa ja yhteensä valtionosuuksia maksettiin 54 milj. euroa. Pieksämäki sai 4. lisätalousarviossa 2,245 M€, 7. lisätalousarviossa 1,22 M€, testauskustannuksiin 0,7 M€ ja veronmaksulykkäyksen korvauksena 0,3 M€ valtionosuuden lisäyksiä vuoden 2020 aikana.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä vuosikate oli 11,0 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 1,8 milj. euroa. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan 5,8 milj. euron suunnitelman mukaiset poistot sekä 0,2 milj. euron arvonalentumiset. Ylijäämäksi muodostui 5,0 milj. euroa poistoerokirjausten jälkeen. Taseessa on kertynyttä ylijäämää aikaisemmilta vuosilta n. 4 milj. euroa ja vuoden 2020 tilinpäätöksen 5,0 milj. euron ylijäämä huomioiden taseen ylijäämä on 8,9 milj. euroa.

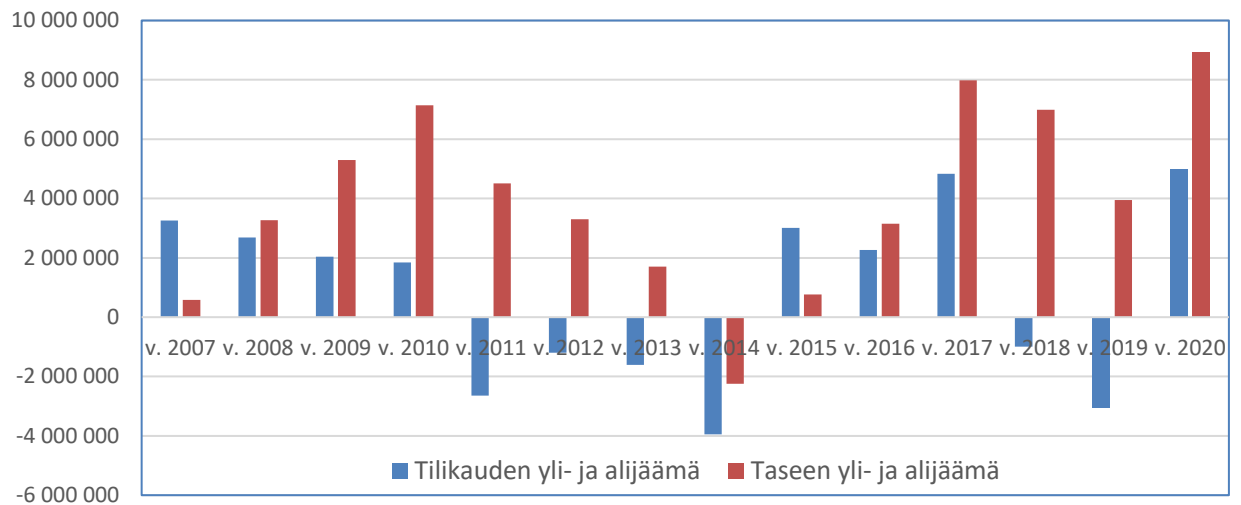
Vuodesta 2017 alkaen on sovellettu koko kuntakonsernia koskevia kriisikuntakriteereitä. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan taloudelliset tunnusluvut eivät vuoden 2020 tilinpäätöksessä täyty. Kunta täyttää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan tunnusmerkistön, mikäli:

Kuntakonsernilla on kertynyttä alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa/asukas ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa /asukas tai kaikki seuraavat tunnusluvut täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuonna: konsernin vuosikate (negatiivinen), kunnan tuloveroprosentti (väh. 1 %-yks korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskiarvo), kuntakonsernin lainamäärä (ylittää maan keskiarvon väh. 50 %) ja kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus (väh. 50 %).

- Pieksämäen kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää enemmän kuin 1 000 euroa/asukas (kertynyt ylijäämä v. 2020 on 2,6 milj. euroa eli 148,2 euroa/asukas ja vuonna 2019 kertynyt alijäämä oli 2,7 M€ eli 151,90 euroa/asukas).
- Pieksämäen kuntakonsernin vuosikate ei ole negatiivinen (vuosikate v. 2020 15,0 M€ ja v. 2019 6,0 M€).
- Pieksämäen tuloveroprosentti 22,0 ylittää kuntien tuloveroprosenttien painotetun keskiarvon 19,97 % (v. 2020) yli 1 %-yks.
- Kuntakonsernin lainamäärä ei ylitä maan keskiarvoa väh. 50 %, Pieksämäki 6 773 €/as v. 2020 ja 6 436 €/as v. 2019, kuntakonsernien lainamäärä (Manner-Suomi) v. 2019 oli 7 105 €/as ja raja-arvo v. 2019 10 658 €/as.
- Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus ylittää 50 % (v. 2020 75,1 % ja v. 2019 76,4 %).

1.3.2019 alkaen on tullut voimaan Kuntalain muutos, jossa kriisikuntamittariston tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kaupungin tuloslaskelman ja taseen yli-/alijäämiä v. 2007 – 2020.

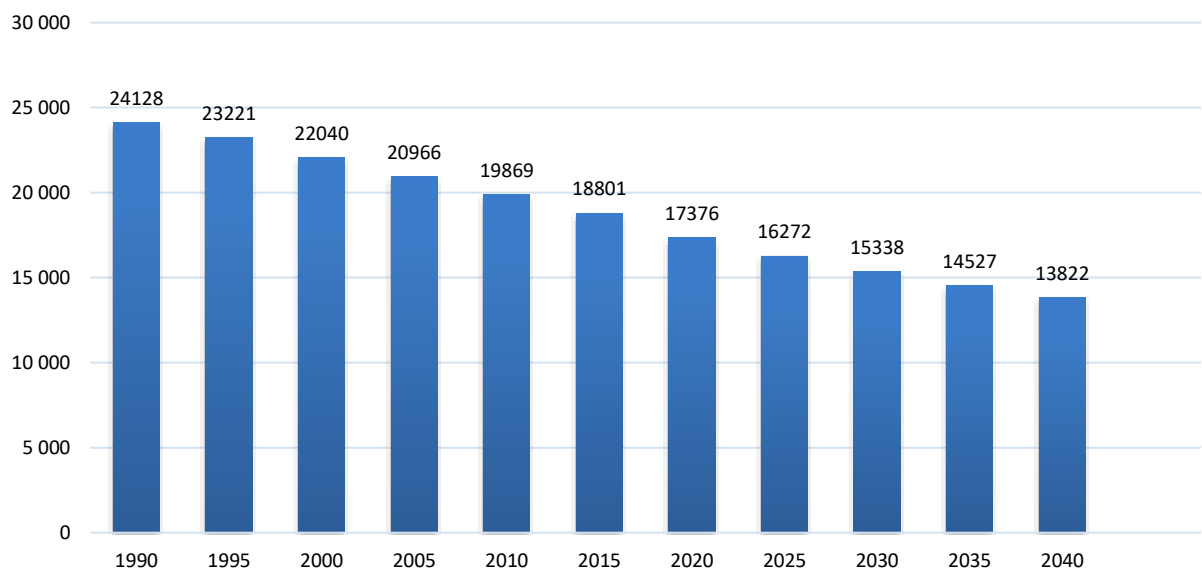
3.5 Toimintaympäristön muutokset

3.5.1 Väestö

Tilastokeskuksen vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon väkiluku väheni 1 725 henkilöllä eli 1,2 prosentilla. Etelä-Savon väkiluku 31.12.2020 oli ennakkotiedon mukaan 140 610. Pieksämäen kaupungin väkiluku vähentyi 306 hengellä eli 1,7 prosentilla ollen vuoden 2020 lopussa 17 376. Syntyneitä oli 83 ja kuolleita 275. Muuttotappiota oli 113 henkilöä. Kaupunkiin muutti 546 henkilöä ja kaupungista muutti 696. Siirtolaisuus puolestaan lisäsi kaupungin väkilukua 37 henkilöllä. (Etelä-Savon maakuntaliitto: Väestömuutosten ennakkotietoja)

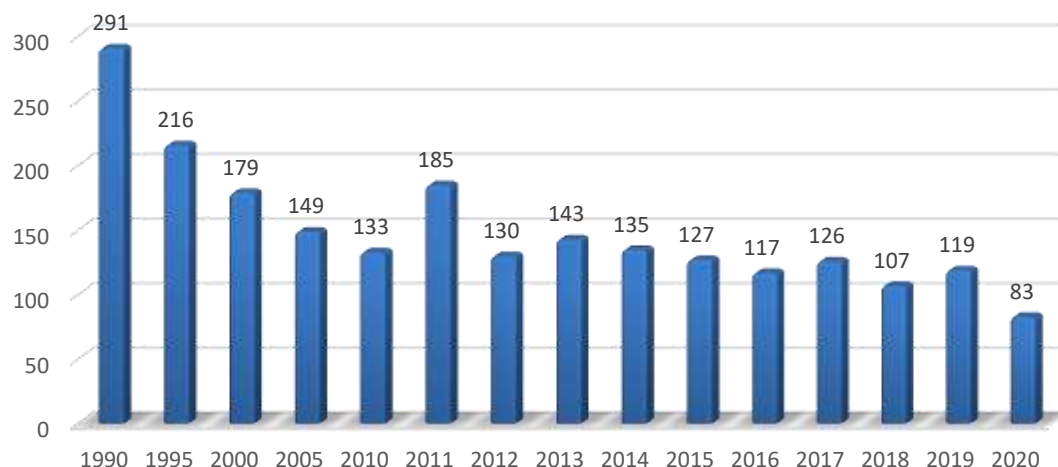
Väestön kehittymistä 1990 – 2040 on kuvattu seuraavassa taulukossa

Väkiluku 1990 - 2020 ja väkilukuennuste 2021 - 2040

Syntyneiden määrä on selvästi vähentynyt. 1990-luvun alussa syntyneiden määrä oli Pieksämäellä n. 260 syntyneen tasolla, 2010-luvun alkupuolella syntyvyys oli n. 135 ja 2010-luvun loppupuolella syntyneiden määrä on ollut keskimäärin 120 vuositason. Vuonna 2020 syntyneitä oli vain 83 Etelä-Savon maakuntaliiton ennakkotilaston mukaan.

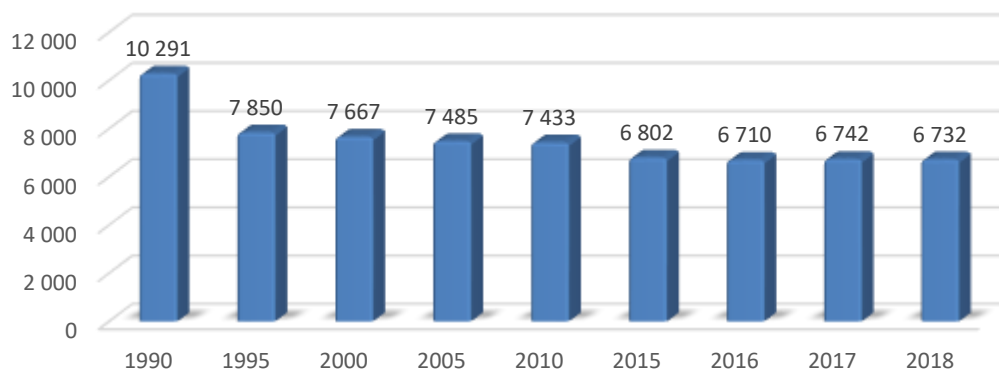
Syntyneet 1990 - 2020

3.5.2 Työpaikat ja työllisyys

Pieksämäen seutu menetti 1990-luvulla n. 2 500 työpaikkaa. Tilastokeskuksen viimeisimmän, vuodelta 2018 olevan työpaikkatilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 6 732, jossa on vähennystä vuoteen 2015 verrattuna 70 työpaikkaa. Kaupunki on panostanut voimakkaasti strategian mukaisesti työpaikkojen luomiseen.

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) 1990 - 2018

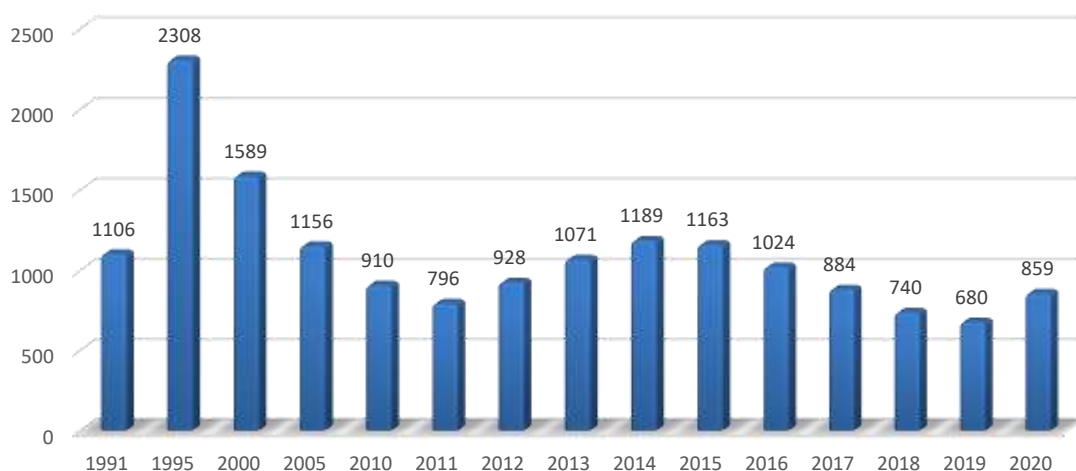
Työttömien määrä kaupungissa on vähentynyt viime vuosien aikana. Myönteinen kehitys on johtunut uusien työpaikkojen syntymisestä, eläkeikäisten lisääntymisestä sekä asukasluvun vähentymisestä. Työllisyystilanne pysyi hyvänä v. 2010 – 2012, jolloin työttömyysprosentti on ollut 8,9 – 10,7 %. Vuonna 2013 – 2015 työllisyystilanne heikkeni koko maassa, Etelä-Savossa ja Pieksämäellä. Vuonna 2016 tilanne alkoi kääntyä parempaan päin koko maassa ja myönteinen kehitys on jatkunut myös vuosina 2017 - 2019. Koronatilanne heikensi työllisyystilannetta koko maassa vuonna 2020. Työttömien määrä Pieksämäellä vuonna 2020 joulukuussa oli 859 ja

työttömien osuus työvoimasta nousi 11,7 %:iin (edellisenä vuonna 9,0 %). Työttömyys lisääntyi Pieksämäellä 179 henkilöä eli 26 %.

Vuoden 2020 kuluessa työttömien määrä nousi Etelä-Savossa vuodentakaisesta 1 500:lla eli 22 %. Lomautettuja oli joulukuun lopussa yli kaksi kertaa enemmän kuin vuosi sitten. Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 8 133 työtöntä. Yhdenjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita oli joulukuun lopussa 2 095, määrä nousi vuodentakaisesta 48 %. Etelä-Savossa työttömänä oli 13,2 % työvoimasta (vuonna 2019 10,6 %) ja koko maassa 13,0 % (vuonna 2019 koko maassa 9,8 %). Työttömien aktivointiaste oli Etelä-Savossa 25,7 %, ja Pieksämäellä 31,9 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työllisyyskatsaus joulukuu 2020).

Pieksämäellä työttömien osuus työvoimasta oli vuonna 2020 keskimäärin 10,5 % ja vuonna 2019 se oli 8,2 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja Ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin vuonna 2020).

Työttömät 1991 - 2020

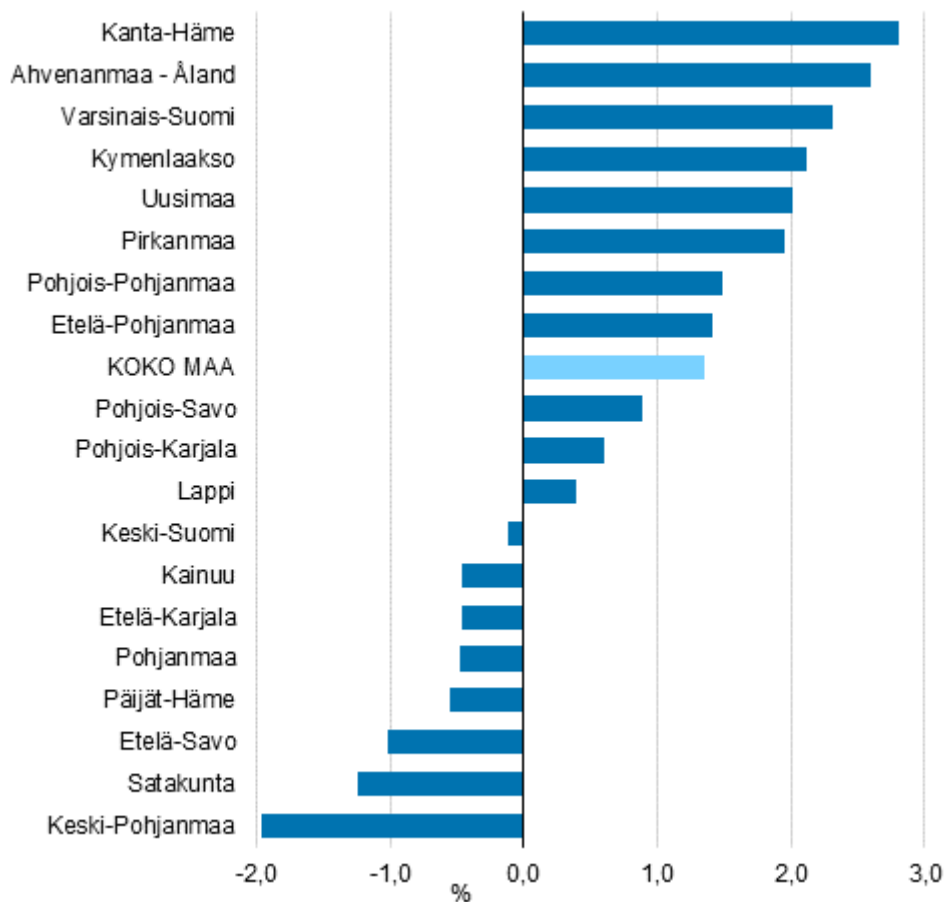

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työväkilytilasto: Työttömät työnhakijat laskentapäivänä (lk.): 31.12.

3.5.3 Aluekehitys

Taloudellista kehitystä ja kasvua mitataan bruttokansantuotteella (BKT), joka on maassa vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palvelujen yhteenlaskettu arvo. Alueellinen arvonlisäys kasvoi kiintein hinnoin mitattuna vuonna 2019 noin puolessa maakunnista. Maakunnista parhaiten pärjäsivät Kanta-Häme ja Ahvenanmaa. Maakunnittaisen arvonlisäyksen volyymin muutoksessa on suurta vuosittaista vaihtelua.

Maakuntien arvonlisäyksen volyymin muutos vuonna 2019, %

3.6 Henkilöstöresurssit

Vuosi 2020 oli maailmanlaajuisestikin hyvin poikkeuksellinen vuosi. Koronapandemia vaikutti laajasti ihmisten työ- ja yksityiselämään. Keväällä alkaneen pandemian takia jouduttiin sulkemaan väliaikaisesti joitakin palveluja (mm. kuntouttava työtoiminta, uimahalli, seutuopisto) ja lomauttamaan osa vastuualueiden henkilöstöstä (ruoka- ja siivouspalvelut, varhaiskasvatus). Koronapandemia mullisti myös tapaa tehdä työtä. Etätöistä tuli osalle henkilöstöä arkipäivää ja etätyöpäivät lisääntyivät huomattavasti edellisvuosiin verrattuna. Vuonna 2020 etätyöpäiviä kertyi yhteensä 5 109. Myös suuri osa kokouksista pidettiin etäyhteyksien avulla. Vuoden 2020 aikana toteutettiin myös talouden tasapainotusohjelman mukaiset henkilöstöön kohdistuvat säästötoimenpiteet (lomautukset / palkattomat päivät).

Pieksämäen kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2020 yhteensä 1 064 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli tarkasteluhetkellä 869 henkilöä, mikä oli kahdeksan henkilöä edellisvuotta enemmän. Määräaikaisia palvelussuhteita oli tarkasteluhetkellä 29 vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee suuresti vuoden aikana ja siksi henkilötövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin vuoden viimeisen päivän tilanne. Henkilötövuosien määrä väheni 23:lla vuoteen 2019 verrattuna. Henkilöstökulut pienenevät edellisestä vuodesta 684 916 eurolla. Palkkojen ja palkkioiden määrä pieneni 585 074 euroa.

3.6.1 Henkilöstön keski-ikä

Vakituisen henkilöstön keski-ikä on hieman yli 50 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus vakituisesta henkilöstöstä on n. 19 %. Vakituisesta henkilöstöstä 120 työntekijää ja viranhaltijaa täyttää valitun eläkeikänsä vuosien 2021-2023 aikana. Vakituisesta henkilöstöstä siis n. 14 % saavuttaa eläkeikänsä tulevien kolmen vuoden aikana. Voimakas eläköityminen asettaa haasteita rekrytointiin, henkilöstön työkyvyn ja osaamisen ylläpitämiseen ja pakottaa tai antaa mahdollisuuden kaupungin toimintojen tarkempaan tarkasteluun.

3.6.2 Sairauspoissaolot

Kaikkien sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi vuoteen 2019 verrattuna 10,8 %. Erityisesti pitkien (yli 91 kalenteripäivää kestävien) sairauslomapäivien osuus kasvoi merkittävästi. Koronapandemiallakin on osuutta sairauspoissaolojen määrän kasvuun, kun suosituksen mukaan töihin voi tulla vain täysin terveenä. Työtapaturmista johtuvia poissaolopäiviä oli 642 päivää. Työterveyshuollon kanssa yhteistyössä nk. kolmikantaneuvotteluissa ja työkykyriskien ohjausryhmässä on pyritty aktiivisesti ennaltaehkäisemään pitkittyviä sairauspoissaoloja etsimällä yksilöllisiä ratkaisuja työntekijöiden työssä jatkamiseen. Työterveysneuvotteluissa on pyritty löytämään myös keinoja osatyökykyisten henkilöiden työllistymiselle. Sairauspoissaolojen hallinnan ja seurannan helpottamiseksi esimiehillä on käytössä Populus – tietojärjestelmään sisältyvä poissaolohälytys.

3.6.3 Työtyytyväisyystutkimus

Pieksämäen kaupungin henkilöstölle suunnattiin keväällä 2017 työtyytyväisyyskysely ja uusi kysely toteutetaan vuoden 2021 aikana.

3.6.4 Työhyvinvoinnin tukeminen

Kaupunki tukee henkilöstönsä fyysistä ja psyykkistä työkykyä tarjoamalla mahdollisuuksia omaehtoiseen itsestä huolehtimiseen. Koronaepidemia on vaikuttanut tyhy-toimintaan ja tapahtumia on pystytty järjestämään vain rajoitetusti. Liikunnan ja kulttuurin harrastamista tuetaan myös liikunta- ja kulttuuriedulla. 60 euron arvoista liikunta- ja kulttuurietua haki 586 työntekijää. Vapaa-ajalla on mahdollisuus osallistua koronan sallimissa rajoissa mm. eri pallopelien pelaamiseen työntekijöille varatuilla salivuoroilla sekä vesijumppaan uimahallissa.

3.6.5 Työterveyshuolto

Pieksämäen työterveyshuollon järjestäjänä toimii Terveystalo Oy. Työterveyshuollon tarkoitus on ehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Lisäksi sen tarkoitus on edistää työntekijöiden työ- ja toimintakykyä sekä työyhteisöjen toimintaa. Työterveystoiminnan tavoitteina on omalta osaltaan puuttua sairauspoissaoloihin varhaisen tuen kautta, löytää ratkaisuja osatyökykyisten henkilöiden työssä jatkamiselle rajoitteista huolimatta ja lisätä työyhteisöjen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulutuksen ja aktivoinnin avulla.

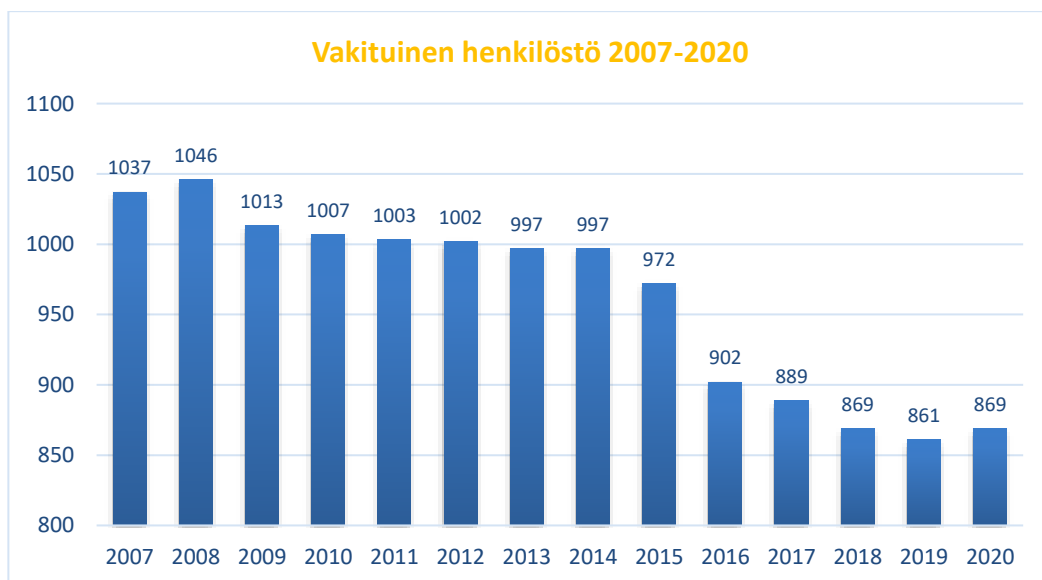
3.6.6 Henkilöstövoimavaroja kuvaavia keskeisiä tunnuslukuja

v. 2020	Naiset	Miehet	Yhteensä	Muutos vrt. 2019
Vakituiset	745	124	869	+8
Määräaikaiset	166	29	195	-29
Työllistetyt	0	0	0	-5
Yhteensä	911	153	1064	-26

Määräaikaisten työntekijöiden määrä vuoden aikana vaihtelee suuresti. Taulukko kuvaa yhden päivän tilannetta (31.12.)
Henkilötyövuosi kuvaa työvoiman määrää paremmin vuoden aikana.

Vakituinen henkilöstö vastuualueittain 2017 – 2020

Vastuualue	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020
Kaupunginhallitus	58	57	54	53
Perusturva	391	381	381	398
Kasvatus ja opetus	275	274	270	260
Kulttuuri ja vapaa-aika	31	30	31	30
Tekninen toimi	134	127	125	128
Yhteensä	889	869	861	869

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina (HTV)

2018		2019		2020	
HTV1	HTV2	HTV1	HTV2	HTV1	HTV2
1 035,43	987,19	1 026,64	979,83	1 003,87	948,09

HTV1 = palveluksessaolopäivät kalenteripäivinä / 365 * osa-aika% / 100

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palkattomat ajat vähennetty)

Henkilötyövuosiin ei ole laskettu mukaan sivutoimisia tuntiopettajia (Seutuopisto)

Kokoaikaiset ja osa-aikaiset (vakituiset)

Vastuualue	Kokoaikainen	Osa-aikainen	Yhteensä
Kaupunginhallitus	50	3	53
Perusturva	344	54	398
Kasvatus ja opetus	238	22	260
Kulttuuri ja vapaa-aika	28	2	30
Tekninen toimi	120	8	128
Yhteensä	780	89	869

Osa-aikaisuuden syitä ovat työstä johtuvan osa-aikaisuuden lisäksi mm. osa-aikaeläke, osatyökyvyttömyyseläke, osakuntoutustuki, osasairauspäiväraha, osittainen hoitovapaa ja omaehtoinen osa-aikatyön tekeminen.

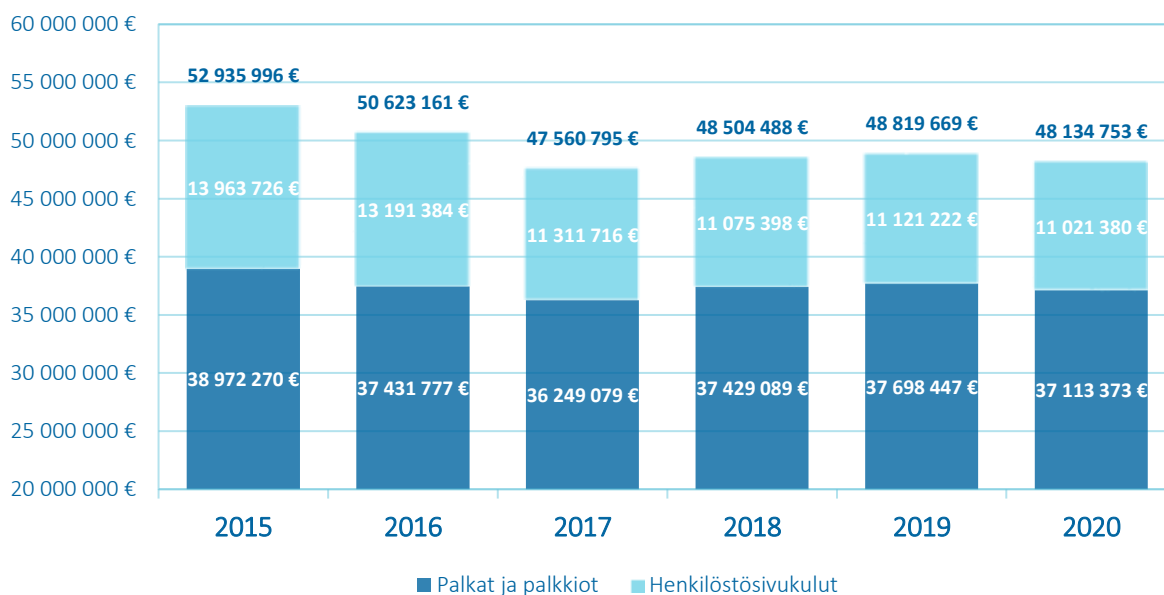
Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne (vakituiset)

	Lukumäärä	% -osuus
Naisia	745	85,73
Miehiä	124	14,27

Ikä vuosina	Lukumäärä	% -osuus
Alle 30v	62	7,1
30 – 39v	148	17,0
40 – 49v	150	17,3
50 – 59v	345	39,7
60 –	164	18,9
Yhteensä	869	100

Henkilöstökulut

	2017	2018	2019	2020
Palkat ja palkkiot (€)	36 219 079	37 429 089	37 698 447	37 113 373
Henkilöstösivukulut (€)	11 311 716	11 075 398	11 121 222	11 021 380
Henkilöstökulut yht (€):	48 530 795	48 504 488	48 819 669	48 134 753

Henkilöstökulut 2015 - 2020

Palkat ja palkkiot vastuualueittain 2018 – 2020 (euroa)

	2018	2019	2020
KAUPUNGINHALLITUS	2 593 412	2 553 227	2 328 393
PERUSTURVA	17 639 186	17 559 496	17 846 407
KASVATUS JA OPETUS	11 417 022	11 691 230	11 395 481
KULTTUURI JA VAPAA-AIKA	1 776 281	1 833 854	1 645 638
TEKNINEN TOIMI	4 003 186	4 060 638	3 897 455

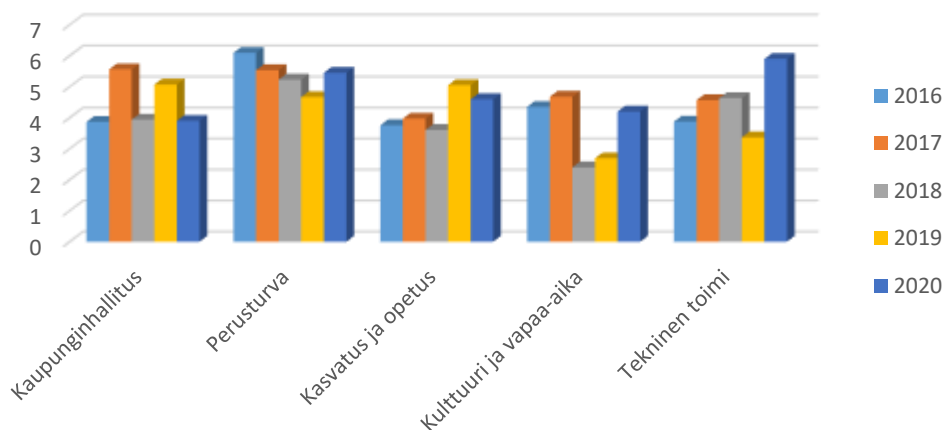
Henkilöstön sairauspoissaolot (vakituiset, kalenteripäivää)

	Kaupungin- hallitus	Perusturva	Kasvatus ja opetus	Kulttuuri ja vapaa-aika	Tekninen toimi
2020	882	8 588	4 027	541	2 703
2019	1 126	7 105	4 365	174	1 498
2018	800	7 629	2 987	277	2 063

Sairauspoissaoloja yhteensä koko henkilöstö/kalenteripv.	
2020	18 427
2019	16 631
2018	15 636

Sairauspoissaolopäiviä oli vuonna 2020 18 päivää / henkilötyövuosi.

Sairauspoissaoloprosentit vastuualueittain 2016-2020

sairauspoissaoloprosentti = sairauspoissaolojen osuus teoreettisesta säännöllisestä työajasta

Sairauspoissaolopäivien jakaantuminen poissaolon pituuden mukaan (vakituiset, kalenteripäivää)

	Kesto					
	1-3 pv	4-10 pv	11-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	181- pv
2020	2 269	2 978	6 100	1 526	2 714	1 154
2019	2 356	2 449	5 800	1 766	1 545	352
2018	2 720	2 700	4 552	1 656	1 216	912

Työterveyshuollon kustannukset 2015 – 2020 (Kelan korvausluokat I ja II)

Työterveyshuolto	Vuosi 2015	Vuosi 2016	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Vuosi 2019	Vuosi 2020
Kokonaiskulut	551 863,47	520 512,05	597 202,32	716 394,64	503 019,15	511 293,91
Kela I	250 478,38	223 601,88	263 320,40	346 818,60	231 690,86	287 919,30
Kela II	301 385,09	296 910,17	333 881,92	369 576,04	271 328,29	223 374,61
Kelan korvaus	265 667,42	255 800,56	262 734,80	238 576,72	184 762,50	*185 000,00
Nettomeno	286.196,05	264.711,49	334 467,52	477 817,92	313 019,15	326 293,91

^{x)} Arvio

Työterveyshuollon toiminta 2019 - 2020

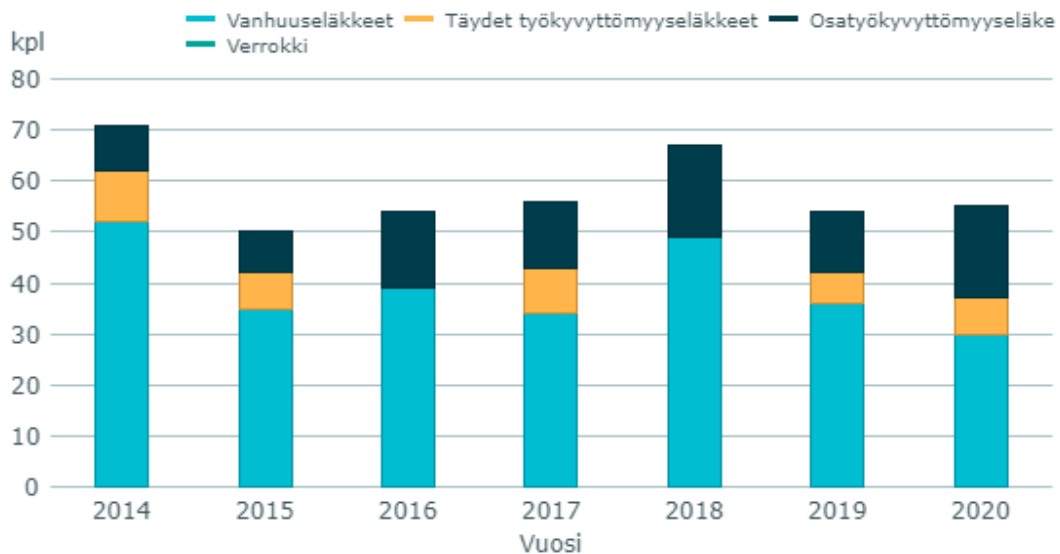
	Työterveyshuolto				Sairaanhoito		
	Terveystarkastukset (kpl)		Työpaikkaselvitykset (t)		Käynnit vastaanotolla		
	2019	2020	2019	2020		2019	2020
Lääkärit	437	493	201,5	159,5	Lääkärit	2 144	1 577
Terv. hoitajat	110	221	154,5	250	Terv. hoitajat	379	153
Fys. terapeutit	8	22	45	71	Fys. terapeutit		
Lab. tutkim.	166	310			Lab. tutkim.	2 771	2 338
Röntgentut.	36	49			Röntgentut.	316	353
Psykologi	156	150	31	33	Psykologi		
Erikoislääkäri	109	121			Erikoislääkäri	121	91

Eläköityminen vastuualueittain valitun eläkeiän täyttymispäivän mukaan

VASTUUALUE	2021	2022	2023	YHTEENSÄ
Kaupunginhallitus	8	2	1	11
Kasvatus ja opetus / Kulttuuri- ja vapaa-aika	10	6	7	23
Tekninen	10	11	7	28
Perusturva	19	24	15	58
Yhteensä	47	43	30	120

Eläkepäätökset ja eläköitymisennuste (Keva tilastot)

Uudet eläkepäätökset eläkelajeittain (jos vähintään 5 kpl)

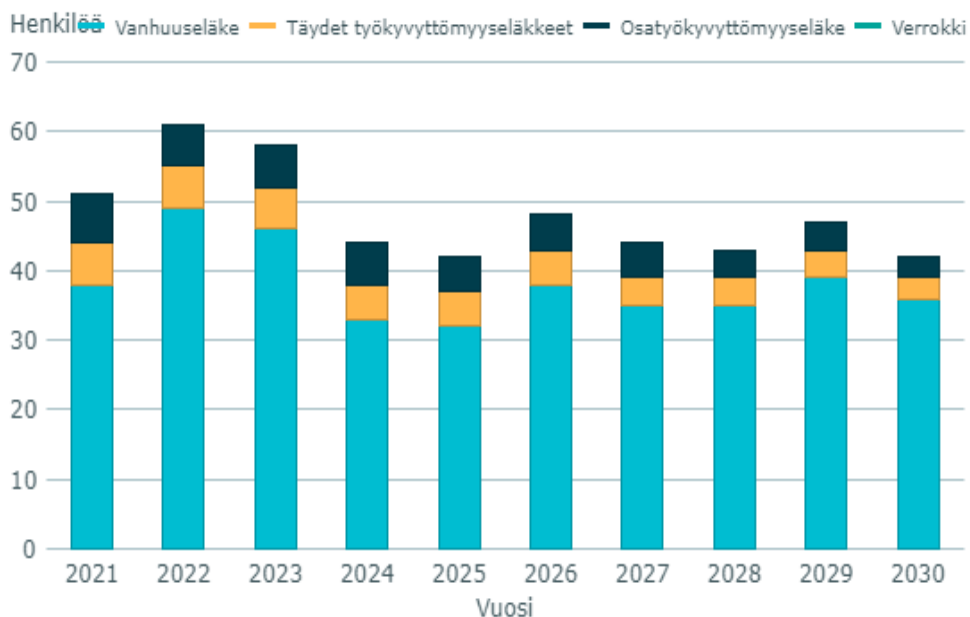

Vuosi 2020

Vanhuuseläkkeet	30 kpl
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	7 kpl
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	18 kpl

Täydet työkyvyttömyyseläkkeet pitävät sisällään toistaiseksi voimassa olevat täydet työkyvyttömyyseläkkeet ja täydet kuntoutuset. Osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät myös osakuntoutuset. Luvuissa ovat mukana myönteiset ja hylkäävät eläkepäätökset. Luvut pitävät sisällään uudet ja ennakkopäätökset. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 54,4 vuotta ja vanhuuseläkkeelle siirtyneiden 63,9 vuotta.

Eläköitymisennuste

Ennuste perustuu vuoden 2019 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2021 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät kuntoutustuet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet.

Työsuojelutoiminta vuodelta 2020

Työsuojelun painopisteenä on ollut työntekijöiden henkinen hyvinvointi ja työssä jaksaminen. Työsuojeluorganisaation oli tarkoitus keskittyä edelleen esimiesten kouluttamiseen ja tukemiseen. Vuonna 2018 perustetun Esimies-Clubin toimintaa oli tarkoitus edelleen kehittää, mutta korona-epidemian takia ei pystytty pitämään kuin kaksi Teams-palaveria. Tarkoituksenaan on vertaistuki, kokemusten jakaminen, yhteistyön parantaminen, tiedon ja osaamisen lisääminen, yhteenkuuluvuuden rakentaminen sekä ongelmatilanteiden ratkaisumallien etsiminen. Tämä ei onnistunut etänä.

Henkilöstöllä on käytössään työsuojelun toimintaohjelma nimeltään Pieksämäkeläinen työhyvinvointimalli. Siihen liittyy myös samanniminen youtube-video, jonka avulla työsuojelua ja työhyvinvointia oli helpompi viedä esimiesten ja henkilöstön tietoisuuteen. Intrassa päivitetään työsuojelun omia sivuja ja kaikki työhyvinvointimateriaali on sitä kautta henkilöstön käytössä. Työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö ovat pitäneet intran sivuilla työsuojelublogia, joka käsittelee ajankohtaisia työhyvinvointiin kuuluvia asioita. Tyhy-päivät jouduttiin perumaan koronatilanteen takia.

Työsuojelutoimikunta kokoontui viisi kertaa päätösvaltaisena. Käsiteltäviä asioita kirjattiin 1§-22§. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö tapasivat 2 viikon välein työsuojeluryhmässä.

Työterveyden järjestämiä määräaikaista työpaikkaselvityksiä järjestettiin 9 kappaletta. Keski-Savon Ympäristötoimen terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia oli 5 kappaletta (toteutettiin pääsääntöisesti samaan aikaan työterveyden kanssa). AVI:n yksi uimahallille suunniteltu tarkastus siirrettiin koronan takia vuodelle 2021.

Työterveyden edustajina kokouksissa ja työpaikkaselvityskäynneillä olivat vuoden aikana Terveystalon työterveyslääkäri Paula Satti ja työterveyshoitajat Sirkka Ylänkö-Nykänen sekä Sari Sipinen.

3.7 Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat

Pieksämäen kaupunki peruskorjasi jäteveden puhdistamorakennuksen vuosien 2019 – 2020 aikana. Peruskorjaus valmistui syksyllä 2020 ja sen kustannukset olivat 3,6 milj. euroa (alv. 0 %). Puhdistamo oli toiminnassa koko saneerauksen ajan.

Jäteveden purkualueena toimivien Vehka- ja Uuhilammen alueiden kunnostusselvityksen laadinta käynnistyi vuonna 2019. Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisut, jolla alue voidaan ennallistaa ja Pieksänjärveen valuvia ravinnepäästöjä voidaan vähentää. Hanke on yhteistyöhanke Etelä-Savon Ely-keskuksen kanssa. Vehkalammen sedimenttitutkimus tilattiin Etelä-Savon ELY-keskuksen toimesta Rambollilta ja se on valmistunut syksyllä 2020, mutta tuloksia ei ole vielä julkaistu. Näin ollen haitta-ainepitoisuuksista ja ruoppauksen soveltuvuudesta ei ole vielä tietoa. Linnustoselvitys

on tehty keväällä 2020 ja lintumäärissä on havaittavissa laskeva trendi erityisesti sukeltajien ja naurulokkien osalta. Linnustosta on tosin niukasti aiempia vertailukelpoisia selvityksiä. Vehka – ja Uuhilammen kunnostussuunnitelman mukaisesti kosteikkojen suunnittelulle on saatu lupa Pieksämäen seurakunnan edustajalta. Suunniteluun on haettu avustusta ELY-keskukselta. Mikäli avustuspäätös tulee myönteisenä, käynnistetään suunnittelu välittömästi. Rakentaminen edellyttää myönteistä avustuspäätöstä ja kirkkoneuvoston lupaa rakentamiselle.

Taajama-alueiden hulevesien käsittelyä tehostetaan verkostojen peruskorjauksen yhteydessä. Purkuputkia ei johdeta suoraan vesistöihin ja hulevesien viivästys- ja puhdistusaltaita rakennetaan. Hiekanpään alueelle on tehty neljä uutta hulevesiallasta vuosina 2019-2020 ja Heikinlammenlavan allas on puhdistettu 2020. Viivästysrakenteita ja biologista puhdistusta suositaan rakenteissa.

Hyötyjätteen vastaanottoalueella Kukonsuolla on jalostettu vastaanotetuista materiaaleista betonirouhetta katurakenteisiin (Lastutie). Asiakkailta kerätyt risut ja puuaines on saatu myytyä hakkeeksi. Samoin lehtikomposti on jalostettu ja hyödynnetty omissa kaupungin maisematyökohteissa pintamateriaalina. Puistoista poistetut huonokuntoiset puut ja vesakot on haketettu ja käytetty voimalaitoksilla polttoaineena. Kaupungin omistamat omat lämpölaitokset käyttivät vuonna 2020 lähes 100% läheltä saatua puuhaketta, myös puistojen lahoppuut on hyödynnetty lämmöksi.

Valtatie 23 viereen rakennettuun meluvalliin on hyödynnetty kaupungin kohteista saatuja ylijäämämaita ja purkubetoneita koko kaupungin alueelta. Meluvallilla on myös paikallisen ympäristöviranomaisen ympäristösuojelulain 27 § mukainen lupa. Samalla on rakentunut liikenneääniltä ja -melulta suojausta Nokkalan asuntoalueelle suunnitelmien mukaisesti (meluntorjunta).

Aineetonta pääomaa on hankittu kulttuurimaisemien (kaukomaisemanäkymät Kirkonmäki ja alueen peltoja hoidettu maisemapeltoina) ennallistamisessa näkymiä avaamalla ja lisäämällä biologista monimuotoisuutta (maisemapellot ja –alueet, eläimistö). Polkupyörällä ja jalkaisin liikkumisen mahdollisuuksia pyritään vahvistamaan ja edistämään kevytliikennettä kaupunki-infrassa autoilun sijaan.

Leppävirran kunnan alaisuudessa toimiva Keski- Savon ympäristötoimi hoitaa sopimuksella kunnalle ympäristönsuojelulain, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut. Kuopion kaupungin alaisuudessa toimiva Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa sopimuksella kunnalle kuuluvat jätehuoltoviranomaisen palvelut. Erillistä ympäristöraporttia ei ole laadittu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Pieksämäen kaupungin toiminnassa. Kaupungin viestinnän tulee antaa kuntalaisille, joukkoviestimille, viranomaisille ja eri sidosryhmille riittävät tiedot päätöksenteosta ja palveluista. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Pieksämäen kaupungin viestintäohjeen (kh 6.11.2017 § 204) ja sosiaalisen median ohjeiston (kh 12.2.2018 § 22).

Kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Kaupunginhallitus on 5.3.2018 § 42 hyväksynyt työsuojelun toimintaohjelman 2018-2021. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla kuntalain mukaisesti. Kaupungin toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä on edistetty siten, että vuoden 2019 tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen julkaistiin Pieksämäen kaupungin ostolaskuaineistot kaupungin verkkosivuilla.

3.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kevan ennusteen mukaan lähes 180 000 kuntatyöntekijää jää eläkkeelle seuraavan kymmenen vuoden aikana, mikä tarkoittaa kolmasosaa kuntatyöntekijöistä. Mitä pienempi kunta on, sitä suurempi osuus vakuutetuista on arvion mukaan jäämässä vanhuuseläkkeelle seuraavan kymmenen vuoden aikana. Eläköitymiset uhkaavatkin heikentää kuntien palvelutuotantokykyä erityisesti väestöään menettävillä alueilla. Erityisen huolestuttavaa eläke-ennusteessa on työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvien suuri määrä. Lisäksi työttömyyskyvyttömyyseläkkeet kohdentuvat osittain samoille ammattialoille, joissa on jo pulaa työvoimasta, esim. hoitoala. Pieksämäen kaupungin henkilöstöstä eläkeiän saavuttaa 120 henkilöä suunnitelmavuosien 2021-2023 aikana. Henkilöstön rekrytoinnissa on jo näkynyt haasteita ja eläköitymisen kiihtyessä riski ammattitaitoisien ja pätevän henkilöstön saatavuudessa on todellinen.

Valtionosuudet laskivat 2,1 milj. euroa vuosien 2017 ja 2019 välillä. Vuonna 2020 valtionosuudet kasvoivat valtion myöntämien koronatukien vuoksi 54 milj. euroon. Vuoden 2021 valtionosuus on 52,2 milj. euroa tämän hetken tiedon mukaan. Valtio on tuonut myös uusia velvoitteita kunnille: rahaa tarvitsevat päivähoidon subjektiivinen oikeus, päivähoidon ryhmäkokojen pienennys, soten suurempi hoitajamitoitus ja koulupuolella oppivelvollisuuden laajentaminen. Kustannuksia lisäävät myös esimerkiksi lastensuojelun jälkihuollon laajennus, kotihoidon resurssien ja omaishoidon kehittäminen sekä oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen. Kuntataloudelle on riskinä se, että näitä uusien velvoitteiden kustannuksia ei kuitenkaan korvata kunnille täysimääräisesti.

Sote- ja maakuntauudistus on lykkääntynyt ja hallitus on antanut esityksensä eduskunnalle 8.12.2020, jossa esitetään 21 hyvinvointialueen perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Perusturvan kustannusten nousu tulee olemaan todella haaste kunnan taloudelle. Sote-muutosrajoittimesta johtuen kuntien vuosien 2021-2022 sote-kustannuksilla on suora ja pysyvä vaikutus uuden kunnan valtionosuuteen. Riskinä on, että jos kunnan sote-kustannukset kasvavat vuosina 2021-2022, tämä tulee viiden vuoden siirtymäkauden ajan ja sen jälkeen pysyvästi pienentämään kunnan saamia valtionosuuksia ja siten rahoitusasemaa. Koronaepidemian vuoksi perusturvan palveluihin on muodostunut hoitovelkaa, jonka johdosta riski hoitovelan purkamisesta aiheutuvien kustannusten kasvuun on olemassa.

Mikäli koulutusyksiköt keskittyvät kasvukeskuksiin, vaikeutuu työvoiman saatavuus väestöä menettävillä alueilla, minkä seurauksena alueiden veto- ja pitovoima heikkenee. Kaupungin osalta riskinä on AMK-tasoisien koulutuksen vetäytyminen paikkakunnalta. Riskinä on työvoiman saatavuuden heikkeneminen Itä-Suomen alueella.

Kaupungin käyttötalouden pitäminen hyvällä tasolla niin, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot, on välttämätöntä talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisasasteen kasvun hillitsemiseksi. Korkotaso on pysytellyt alhaisena, mikä on toistaiseksi pitänyt lainanhoitokustannukset alhaisella tasolla. Taloustilanteen parantamiseksi koottiin vuonna 2020 talouden tasapainotustoimenpiteet, millä tavoitellaan 2,8 milj. euron säästöjä toimintakuluissa vuosille 2021-2023 talousarvioon 2020 nähden. Osa säästötoimenpiteistä on päätetty vuoden 2020 talousarviota tehdessä ja osa toimenpiteistä syntyi kaupunginhallituksen talouden ennakointityöryhmien työn tuloksena. Riskinä on, että jo sovitusta talouden tasapainotusohjelmista ei pidetä kiinni ja kustannukset lähtevät kasvuun.

Kaupunki on ottanut vakuutuksia omaisuus-, vahinko- ja vastuuriskien varalle. Kaupungilla on laaja omaisuusmassa, jota on syytä edelleen realisoida kulujen pienentämiseksi ja tuottojen saamiseksi. Kaupunkikonsernin vastuulla olevaa infrastruktuuria (mm. vesi- ja jätevesiverkosto, kadut, tiet ja valaistus) on vuosittain perusparannettu, mutta korjausvelka on silti merkittävä. Tuottamattomien ja palvelutuotannosta poistuneiden tilojen ylläpitokustannukset syövät kaupungin käytettävissä

olevia resursseja tarpeettomasti. Näitä tiloja on saatu myytyä ja osa kiinteistöistä on tarkoituksenmukaista purkaa. Myös nykyistä palveluverkkoa ja tilojen uudenlaisia käyttömahdollisuuksia tulee tarkastella ennakkoluulottomasti. Riskinä on, että vajaakäyttöisten ja huonokuntoisten kiinteistöjen ylläpito syö kaupungin tuloja, jotka olisi tarpeen käyttää palvelujen tuottamiseen ja elinvoiman kehittämiseen.

Lainamäärä on 82,5 milj. euroa, joten riskinä on lainakorkojen kasvu ja sitä kautta kustannusten kasvaminen. Viime aikaiset ennusteet ovat tosin pitäneet korkojen kasvun mahdollisuutta pienenä.

3.9 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

3.9.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat olleet voimassa vuodesta 2014 lähtien. Valtuusto hyväksyi 20.1.2015 kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on 4.3.2019 hyväksynyt Pieksämäen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen, mikä on tullut voimaan 5.3.2019 alkaen. Myös hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 4.3.2019 Pieksämäen kaupungin hankintasäännön ja pienhankintaohjeen, joiden tarkoituksena on turvata lain ja muiden säännösten noudattaminen hankinnoissa.

1.6.2017 voimaan tulleen Kuntalain säännösten mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14 §), kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (39 §) ja toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115 §).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sen tulee olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta on annettu ohjeet vastuualueille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on selostettu vastuu- ja tulosalueiden toimintakertomuksissa.

Kaupungin toiminnan ja talouden seurannasta on annettu ohjeet vastuualueille ja niihin liittyvä raportointi toimii. Vastuualueiden kanssa käydään yksityiskohtainen toimintoihin ja talouteen liittyvä neuvottelu talousarvion laadinnan yhteydessä ja osittain tilinpäätöksen valmistuttua. Tarvittaessa pidetään erillispalavereita vastuualueittain/tulosalueittain. Talouden tasapainotusohjelman tekoa jatkettiin vuonna 2020 ja toimenpiteet ja vaikutukset otettiin huomioon talousarvion 2021 ja taloussuunnitelmien 2022-2023 teossa. Kaupunki on toteuttanut suuria investointihankkeita ja lainamäärää on jouduttu kasvattamaan. Vuosikate ei riittänyt vuosina 2018-2019 poistojen kattamiseen, mutta vuonna 2020 vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Investointiohjelmaa on supistettu talousarvio- ja –suunnitelmavuosille 2021-

2023, että talous saadaan myös tämän osalta paremmalle tasolle.

Suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä sisäinen tarkastus on tavallisesti järjestetty omaksi tehtäväksi kunnanhallituksen ja ylimmän johdon alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen palveluja ostetaan myös tilintarkastus- ja muilta tarkastusyhteisöiltä. Sisäinen tarkastus avustaa kunnan johtoa heidän valvontavelvollisuuden täyttämisessä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida systemaattisilla menetelmillä sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea kunnan johtavia viranhaltijoita ja toimielimiä riskienhallinnan toteuttamisessa.

Cloudia Sopimus –järjestelmä on hankittu kaupungille ja sopimusten vienti järjestelmään on käynnissä. Jatkossa ohjelman käyttöä tullaan hyödyntämään paremmin ja opastetaan henkilöstöä järjestelmän käyttöön. Hankintojen prosessikuvausta on tarkoitus jatkaa vuonna 2021.

Tietotilinpäätös tehdään kerran vuodessa ja se viedään kaupunginhallitukselle tiedoksi samaan aikaan kuin kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus. Tietotilinpäätöksen tarkoituksena on toimia yhtenä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan välineenä. Dokumentin avulla täytetään myös EU:n tietosuoja-asetuksen asettamaa osoitusvelvollisuutta. Tietosuojayhteistyötä on jatkettu Mikkelin, Mäntyharjun, Hirvensalmen, Pertunmaan, Kangasniemen, Juvan ja Puumalan kanssa yhteisen tietosuojavastaavan johdolla. Tietosuojavastaavan vetämänä kuntien yhteinen tietosuojarahmā kokoontui vuoden 2020 aikana kuusi kertaa. Koronatilanteen aiheuttamien kiireiden vuoksi Pieksämäen kaupungin oma tietosuojarahmā ei kokoontunut vuoden 2020 aikana kertaakaan.

Pieksämäellä noudatetaan vuonna 2019 hyväksyttyä tietosuoja- ja tietoturvapoliittikkaa. Henkilötietojen käsittelyä ohjaava sisäänrakennetun tietosuojan periaate edellyttää, että tietosuojaperiaatteet ovat osana henkilötietojen käsittelyä niiden kaikissa vaiheissa. Tietotilinpäätöksessä käsitellään myös tiedon dokumentointia, käyttöoikeuksien hallintaa, turvallisuutta sekä tietoturva- ja tietosuojapoikkeamien raportointia.

Pieksämäen kaupungin koko organisaatio käyttää tietoturvan ja tietosuojan opiskeluun itseoppimisympäristöä. Koko organisaation henkilöstön tulee suorittaa kerran vuodessa Navisec koulutus ja testi. Suoritettavia osioita ovat henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosio, toimialakohtainen osio ja lisäksi henkilötietoja käsittelevän GDPR-koulutus osio, jos käsittelee työssään henkilötietoja. Myös luottamushenkilöille on oma tietoturvaa ja tietosuoja käsittelevä koulutusosio.

Perusturvalautakunta hyväksyi 21.10.2020 § 44 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman vuodelle 2021. Jos malli on toimiva, niin sen käyttöä voidaan laajentaa myös muiden vastuualueiden käyttöön. Tilintarkastajat selvittivät erityisesti kunnallistekniikan ja talonrakennuksen investointien toteutumista ja hankintaohjeistuksen ja –sääntöjen noudattamista vuoden 2020 osalta eli tekivät laajennetun tarkastuksen osana sisäistä valvontaa.

Vuonna 2020 kaupunginjohtaja asetti Covid-19 varautumisryhmän, johon nimettiin kaupungin johtoryhmä, vs. johtava ylilääkäri ja tiedonhallinta-asiantuntija. Ryhmä koordinoi varautumista ja viestintää työntekijöille, antoi ohjeita ja seurasi valtakunnallista tilannetta. Ryhmä kokoontui säännöllisesti ja tämän lisäksi Etelä-Savon valmiusfoorumi piti kunnat ajantasalla vallitsevasta koronatilanteesta. Viestintään panostettiin erityisesti vuonna 2020 ja koronatiedotusta päivitettiin useasti kaupungin kotisivuilla ja some-kanavissa.

4 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Jäljempänä on esitetty ulkoinen tuloslaskelma, josta on poistettu sisäiset erät. Liitetietona on kaupungin tuloslaskelma, jossa sisäiset erät ovat mukana.

Tilikauden tulos on 4,98 milj. euroa ja ylijäämä on 4,99 milj. euroa. Vuosikate on 11,0 milj. euroa eli 630 euroa/asukas, kun vuosikate v. 2019 oli 1,8 milj. euroa eli 102 euroa/asukas. Poistot ja arvonalentumiset ovat 6,0 milj. euroa.

TULOSLASKELMA

ulkoinen	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
TOIMINTATUOTOT	18 653 588,88	19 724 271,72
Myyntituotot	4 761 101,13	4 615 715,05
Maksutuotot	6 761 727,29	8 201 254,96
Tuet ja avustukset	1 257 185,71	1 060 442,26
Muut toimintatuotot	5 873 574,75	5 846 859,45
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	14 696,00	26 241,00
TOIMINTAKULUT	130 107 091,38	131 553 461,75
Henkilöstökulut	48 134 753,30	48 819 669,08
Palkat ja palkkiot	37 113 373,36	37 698 446,63
Henkilösivukulut	11 021 379,94	11 121 222,45
Eläkekulut	9 667 431,82	9 722 107,85
Muut henkilösivukulut	1 353 948,12	1 399 114,60
Palvelujen ostot	65 494 513,73	67 646 628,65
Asiakaspalvelujen ostot	49 270 277,41	50 818 529,02
Muiden palvelujen ostot	16 224 236,32	16 828 099,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 942 863,43	7 394 820,49
Avustukset	5 240 147,06	4 406 475,61
Muut toimintakulut	3 294 813,86	3 285 867,92
TOIMINTAKATE	-111 438 806,50	-111 802 949,03
Verotulot	67 397 234,80	65 380 805,47
Valtionosuudet	54 001 037,00	47 399 300,00
Rahoitustuotot ja -kulut	994 984,68	822 019,20
Korkotuotot	542 266,56	490 867,15
Muut rahoitustuotot	884 298,73	782 609,95
Korkokulut	-425 977,03	-444 871,21
Muut rahoituskulut	-5 603,58	-6 586,69
VUOSIKATE	10 954 449,98	1 799 175,64
Poistot ja arvonalentumiset	-5 977 806,53	-4 854 088,24
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 804 738,61	-4 854 088,24
Arvonalentumiset	-173 067,92	0,00
TILIKAUDEN TULOS	4 976 643,45	-3 054 912,60
Poistoeron vähennys	14 476,93	14 476,93
Varausten lisäys (-) vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) vähennys	0,00	0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	4 991 120,38	-3 040 435,67

Tuloslaskelman tunnusluvut

	TP2020	TP2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, % 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)	14,3	15,0
Vuosikate/Poistot, % 100*Vuosikate/(Poistot+Arvonalentumiset)	183,3	37,1
Vuosikate, euroa/asukas	630	102
Asukasmäärä vuoden lopussa	17 376	17 683

4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	10 954 449,98	1 799 175,64
Tulorahoituksen korjauserät	316 977,94	-131 410,68
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-14 545 714,08	-13 604 253,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	430 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	309 722,00	205 748,07
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 534 564,16	-11 730 740,17
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-80 000,00	-87 179,00
Antolainasaamisten vähennys	209 859,00	301 163,67
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00	16 100 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 898 076,00	-2 194 258,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	-7 000 000,00	-2 476 246,98
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	8 349,16	22 570,25
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	0,00	0,00
Saamisten muutos (lisäys -)	159 701,51	1 068 841,12
Korottomien velkojen muutos	623 859,09	-952 224,01
Rahoituksen rahavirta	3 023 692,76	11 782 667,05
Rahavarojen muutos	489 128,60	51 926,88
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	585 246,08	96 117,48
Kassavarat 1.1.	96 117,48	44 190,60
	489 128,60	51 926,88

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

	TP2020	TP2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-14 006,6	-2 243,0
Investointien tulorahoitus, % 100* Vuosikate / Investointien omahankintameno	77,6	13,2
Laskennallinen lainanhoitokate (Vuosikate+Korkokulut) / (Korkokulut+Laskennalliset lainanlyhennykset)	1,1	0,2
Maksuvalmius		
Kassan riittävyys, pv	1,3	0,2
Asukasmäärä 31.12.	17 376	17 683

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE

PIEKSÄMÄKI

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	164 546 382,60	156 692 483,78
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	316 096,32	381 595,45
<i>AINEETTOMAT OIKEUDET</i>	0,00	20 351,34
<i>MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT</i>	316 096,32	361 244,11
AINEELLISET HYÖDYKKEET	127 236 793,72	119 237 485,38
<i>MAA- JA VESIALUEET</i>	26 366 542,56	26 313 338,84
<i>RAKENNUKSET</i>	81 165 292,31	58 704 656,83
<i>KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET</i>	16 185 582,51	13 548 261,95
<i>KONEET JA KALUSTO</i>	2 198 752,67	1 215 582,81
<i>MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET</i>	9 182,22	9 182,22
<i>ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT</i>	1 311 441,45	19 446 462,73
SIJOITUKSET	36 993 492,56	37 073 402,95
<i>OSAKKEET JA OSUUDET</i>	24 271 763,66	24 227 191,05
<i>MUUT LAINASAAMISET</i>	12 475 563,89	12 605 422,89
<i>MUUT SAAMISET</i>	246 165,01	240 789,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26 849,04	25 225,18
<i>MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>	26 849,04	25 225,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 232 571,12	5 908 520,03
SAAMISET	5 647 325,04	5 812 402,55
LYHYTAIKAISET SAAMISET	5 647 325,04	5 812 402,55
<i>MYyntISAAMISET</i>	2 100 138,95	2 174 139,17
<i>LAINASAAMISET</i>	40 000,00	40 000,00
<i>MUUT SAAMISET</i>	1 114 511,02	1 628 788,19
<i>SIIRTOSAAMISET</i>	2 392 675,07	1 969 475,19
RAHAT JA PANKKISAAMISET	585 246,08	96 117,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 805 802,76	162 626 228,99

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	67 444 809,16	62 453 688,78
PERUSPÄÄOMA	58 500 965,97	58 500 965,97
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 952 722,81	6 993 158,48
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 991 120,38	-3 040 435,67
per asukas	514,72	223,53
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	57 907,75	72 384,68
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	57 907,75	72 384,68
<i>POISTOERO</i>	<i>57 907,75</i>	<i>72 384,68</i>
PAKOLLISET VARAUKSET	1 081 400,00	614 225,79
ELÄKEVARAUKSET	781 400,00	614 225,79
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	300 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	640 487,22	630 514,20
VALTION TOIMEKSIANNOT	58 431,58	42 552,99
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	327 390,93	336 922,93
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	254 664,71	251 038,28
VIERAS PÄÄOMA	101 581 198,63	98 855 415,54
PITKÄAIKAINEN	70 662 456,95	46 535 542,95
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>70 614 794,00</i>	<i>46 487 880,00</i>
<i>MUUT VELAT</i>	<i>47 662,95</i>	<i>47 662,95</i>
LYHYTAIKAINEN	30 918 741,68	52 319 872,59
<i>LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.</i>	<i>11 873 086,00</i>	<i>33 898 076,00</i>
<i>SAADUT ENNAKOT</i>	<i>6 476,16</i>	<i>6 839,16</i>
<i>OSTOVELAT</i>	<i>9 985 028,77</i>	<i>10 511 844,78</i>
<i>MUUT LYHYTAIKAISET VELAT</i>	<i>878 923,20</i>	<i>821 424,00</i>
<i>SIIRTOVELAT</i>	<i>8 175 227,55</i>	<i>7 081 688,65</i>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 805 802,76	162 626 228,99

Taseen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	Tp2020	Tp2019
Omavaraisuusaste, % 100*(Oma pääoma+Poistoero+Vap.eht. varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)	39,5	38,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, % 100*(Vieras pääoma-Saadut ennakot) / Käyttötulot	72,5	74,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	8 944	3 953
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	514,7	223,5
Lainanhoito		
Lainakanta 31.12., 1 000 € Vieras po-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	82 488	80 386
Lainat euroa/asukas	4 747,2	4 545,9
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 € Vieras po-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)+Vuokravastuut	88 298	82 648
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 081,6	4 673,9
Lainasaamiset 31.12., 1 000 € Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset	12 476	12 605
Asukasmäärä vuoden lopussa	17 376	17 935

4.4 Kokonaistulot ja -menot

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksen mukaiset menot ja tulot käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan osalta sekä ali/ylijäämä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		%	MENOT		%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	18 653 589	10,8	Toimintakulut	130 077 699	75,4
Verotulot	67 397 235	39,1	- Valmistus omaan käyttöön	14 696	0,0
Valtionosuudet	54 001 037	31,3			
Korkotuotot	542 267	0,3	Korkokulut	425 977	0,2
Muut rahoitustuotot	884 299	0,5	Muut rahoituskulut	5 604	0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-174 248	-0,1	+/- Pakollisten varausten muutos	-467 174	-0,3
Investoinnit		0,0	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-24 052	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	430 000	0,2	Investoinnit		0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	309 722	0,2	Käyttöomaisuusinvestoinnit	14 545 714	8,4
Rahoitustoiminta		0,0	Rahoitustoiminta		0,0
Antolainasaamisten vähennykset	209 859	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	80 000	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000	17,4	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	20 898 076	12,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	7 000 000	4,1
Oman pääoman lisäykset	0		Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	172 253 758	100,0	Kokonaismenot yhteensä	172 556 540	100,0

4.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Clausion FPM	Omistukset muissa yhteisöissä ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
100	Datan merkit: tase (+) Pieksämäen kaupunki	2048903-4	Pieksämäki	100,00	100,000000	67 444 809,16	101 581 198,63	4 991 120,38
200	KUNTAYHTYMÄT							
202	Etelä-Savon sairaanhoitopiiri ky	0825508-3	Mikkeli	11,14	11,140000	2 983 482,56	18 976 998,71	96 669,61
203	Vaalijalan ky	0207327-0	Pieksämäki	7,11	7,110000	1 383 045,40	2 069 756,88	551 351,65
204	Etelä-Savon maakuntaliitto ky	0215839-7	Mikkeli	13,79	13,790000	159 003,73	84 296,40	34 118,43
205	Itä-Suomen päihdehuolto ky	0207252-6	Mikkeli	4,79	4,790000	65 843,58	2 073,72	-7 273,25
300	TYTÄRYHTIÖT							
301	Aisakuja Ki Oy	0470613-1	Pieksämäki	100,00	100,000000	13 446,97	7 057,46	0,15
303	Ankan tie As Oy	0921207-7	Pieksämäki	100,00	100,000000	145 764,87	225 294,97	-15 302,85
343	Ammattikontio Ki Oy	0908259-1	Pieksämäki	100,00	100,000000	323 960,52	471 062,36	-10 955,60
304	Hanhentie As Oy	0854585-7	Pieksämäki	100,00	100,000000	320 465,09	192 846,39	-666,22
305	Huhtilampi As Oy	0725358-8	Pieksämäki	100,00	100,000000	39 466,23	124 051,59	-0,14
310	Kangaskatu 26 kesk. Ki Oy	1708273-5	Pieksämäki	100,00	100,000000	2 130 504,69	734 913,02	95 402,05
313	Kontiola Ki Oy	0530492-7	Pieksämäki	100,00	100,000000	5 943 468,48	18 806 610,06	0,04
315	Kuntalaskenta Oy	1911246-7	Pieksämäki	50,10	50,100000	247 951,37	94 575,48	90 312,43
316	Lampolahdenkatu 2-4 Ki Oy	1638118-6	Pieksämäki	100,00	100,000000	666 634,14	172 932,30	-20 193,34
317	Mäkipari Ki Oy	0307580-9	Pieksämäki	75,86	75,860000	6 064,93	458 913,71	-0,61
320	Partalampi As Oy	0923603-6	Pieksämäki	100,00	100,000000	214 294,69	706,17	861,65
322	Pieksämäen Haka	0207267-3	Pieksämäki	100,00	100,000000	161 646,94	242 380,48	2 267,01
324	Pieksämäen Jäähalli Oy	1763150-3	Pieksämäki	86,22	86,220000	162 309,75	256 760,59	4 281,82
325	Pieksämäen Teknolgiatalo Ki Oy	2060533-0	Pieksämäki	100,00	100,000000	1 825 058,63	9 074,63	-72 696,35
329	Pirtamanpirtti Ki Oy	0165999-0	Pieksämäki	65,00	65,000000	21 473,54	6 914,80	-0,07
334	Sompiolunima Ki Oy	0166302-5	Pieksämäki	100,00	100,000000	404 713,74	1 217 230,93	18 408,93
336	Tahinnuppu As Oy	0460191-1	Pieksämäki	100,00	100,000000	119 744,75	26 880,86	0,40
337	Tahinpuu As Oy	0954945-4	Pieksämäki	53,45	53,450000	14 950,49	2 689,78	-0,23
340	Tierantie Ki Oy	0166032-6	Pieksämäki	100,00	100,000000	29 122,86	0,00	330 624,87
342	Virtasaimen vuokratilat	0954938-2	Pieksämäki	100,00	100,000000	88 876,41	689 951,74	-25 641,82
344	Pieksämäen Vesi Oy	2725576-7	Pieksämäki	100,00	100,000000	6 170 694,79	13 705 347,03	-90 570,52
400	OSAKKUUSYHTIÖT							
402	Etelä Savon koulutus Oy	2249317-6	Mikkeli	25,00	25,000000	2 105 712,72	0,00	427 624,28
408	Pieksämäen Naaranportti Ki Oy	0923591-4	Pieksämäki	48,81	48,810000	439 715,05	0,00	2 222,50

4.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä koskeva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.11.2017 (§ 84). Hallintosäännön 19 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle, omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän konserniohjeen mukaisesti konserniyhtiöiden tulee antaa kaupunginhallitukselle puolivuositteittain raportti yhtiön tavoitteiden toteutumisesta, taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Tämä velvoite ei koske Pieksämäen Haka Oy:tä lukuun ottamatta kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä.

Kaupunginhallitus on valinnut edustajansa tytäryhteisöihin ja ohjeistanut tapauskohtaisesti edustajia. Kiireellisissä tapauksissa ohjeistuksen on antanut kaupunginjohtaja.

Konsernijohdon ja tytäryhteisöjen johdon tapaamisissa käydään läpi tytäryhteisöjen toimintaa. Keskeisimpien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat on kutsuttu kaupunginhallituksen kokouksiin vähintään kerran vuodessa kertomaan keskeisimmistä konsernin asioista. Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurataan myös tilinpäätösasiakirjoista, sekä pyydetään erillisraportteja, mikäli tarvetta ilmenee.

Suurimmat tytäryhteisöt käyttävät pääsääntöisesti samaa tilintarkastusyhteisöä Pieksämäen kaupungin kanssa.

Kaupunginhallitus on tarvittaessa ohjeistanut kaupungin edustajia kuntayhtymissä asioissa, joissa on tarvittu peruskunnan kannanottoa.

4.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2020 oli **Pieksämäen Vesi Oy**:n osakeyhtiömuotoisen toiminnan viides toimintavuosi. Tilikauden tulos oli -90 570,51 € (TA +64 900 €). Vuosi oli erittäin raskas ja ilman koronaakin olisi ollut vaikea saavuttaa tulostavoitteet. Koronan lisäksi poikkeuksellisia lisäkustannuksia toivat viemäripuolen ongelmat. Leuto ja märkä vuosi toi runsaasti hulevesiä. Tämä näkyi virtaamien lisääntymisinä pumppaamoilla ja puhdistamoilla. Tämän lisäksi viime vuonna sattui poikkeuksellinen määrä viemäritukoksia, jotka aiheuttivat tulvia kiinteistöihin. Näistä kahdessa tapauksessa Pieksämäen Vesi Oy on vahingoissa korvausvelvollinen. Vastaavan suuruusluokan tulvatapauksia ei ole koko toiminta-ajan historiassa ollut yhtään. Henkilöstömäärä vuonna 2020 oli keskimäärin 18,7.

Korona-pandemian vaikutus toimintaan

Pieksämäen Vesi Oy on toiminnassaan noudattanut valtiovallan, terveysviranomaisten, konsernin sekä omia ohjeitaan ja määräyksiä korona-aikaiseen toimintaan. Tärkein tavoite on ollut, että jos joku henkilöstöstä saisi tartunnan, ei tauti pääsisi leviämään laajasti keskuudessa ja lamauttaisi toimintaa. Tärkeimmät työvälineet ovat olleet etätyöskentely (kenellä mahdollista), turvavälit ja tehtävien kierrätys. Vesihuolto on toimialaltaan hankalaa toteuttaa etänä tai yksintyöskentelynä. Tehtävien kierrätyksestä oli jo ennen pandemiaakin. Henkilökunta on varsin monitaitoista. Tartunnalta on välttytty. Korona aiheutti käyttöpuolelle n. 20 000 € lisäkustannukset (etätyöjärjestelyt, maskit,

desinfiointiaineet yms.). Koronan merkitys laskutettaviin vesimääriin oli selkeä. Ryhmässä liikerakennukset (mm. ravintolat yms.) pudotus oli -23,9 %, virastot, laitokset (mm. koulut ja uimahalli) pudotus oli -9,0 %, teollisuuslaitoksissa pudotusta -15,4 %. Tässä ryhmässä voi olla toki muitakin syitä kuin korona. Sen sijaan kotitalouksissa ei nousua ollut, vaan ryhmä omakotitalot, rivitalot ja kerrostalot laskivat keskimäärin n. -1,3 %. Loma-asunnoissa saatiin pientä nousua +5,4 %. Sen tuotto oli kuitenkin vain n. 500 € (vain 96 kpl loma-asuntoja). Osuuskuntien laskutus nousi mukavasti, peräti 26,7 % ja sen tuotto oli n. 12 000 €. Kokonaisuudessa laskutetut vesimäärät jäivät n. 61 000 € alle budjetoidun.

Investointibudjetti ylittyi 137 400 €. Ylitys ei johdu nousseista kustannuksista vaan siitä, että kohteita saatiin toteutettua suunniteltua enemmän. Tärkein toteutuneista kohteista oli keskuspuhdistamon saneeraus. Tässä 3,6 milj. €:n projektissa oli vetovastuu kaupungilla. Kohde valmistui aikataulussaan ja budjetissaan. Samassa yhteydessä toteutti Pieksämäen Vesi Oy muutoksia ja lisäyksiä puhdistamon prosessilaitteistoon. Saneerauskohteista olivat suurimmat Tapolantien ja Laaksotien saneeraukset. Budjetoimaton kohde oli Keskuskadun kaivot. Keskuskadun uuden asfaltin alta saneerattiin kymmeniä kaivoja, paloposteja yms.

Pieksämäen Haka Oy on toiminut Pieksämäen kaupungin omistuksessa ja osaomistuksessa olevien aravavuokratalojen isännöinti- ja huoltoyhtiönä, toimittaen taloille niiden tarvitsemat kiinteistöpalvelut omakustannukseen perustuvalla hinnalla. Yhtiön toimesta saatettiin alkusyksystä päätökseen Ki Oy Kontiolan 40 huoneiston käsittävän rivitalojen peruskorjaushanke osoitteessa Haapakuja 1-7. Hankkeen kokonaiskustannukseksi muodostui n. 2,2 MEUR. Kertomusvuonna yhtiö pani toimeen Ki Oy Tierantien rakennuksen purkamisen sekä purkuun ja tontin ennallistamiseen liittyvät tehtävät. Tilikauden voitto oli 2 267,01 euroa.

Väestöltään vähenevänä alueena Pieksämäkeen kohdistui edelleen voimakasta muuttoliikettä toimintavuonna, mikä heijastui käyttöasteeseen. Käyttöasteet saatiin kuitenkin haasteellisesta tilanteesta huolimatta pidettyä edellisen vuoden tasolla. Yhtiöiden yhteenlaskettu käyttöaste vuonna 2020 oli 88,39 % (ed. vuonna 88,27 %). Tyhjät asunnot keskittyivät lähinnä Virtasalmen, Naarajärven ja Jäppilän alueille ja siellä pääosin vanhustentaloille. Myös Kontiopuistossa ja Nenonpellossa oli jonkin verran tyhjäkäyntiä.

Yhtiön isännöitävien vuokrahuoneistojen keskineliövuokra oli 1.1.2020 alkaen 8,41 € / asm^2 / kk (vuosina 2018-2019 oli 8,41 € / asm^2 / kk) sisältäen veden, talopesulan käyttöoikeuden sekä suurimmissa osissa kiinteistöjä kiinteän laajakaistayhteyden. Kirjanpitoon tuloutetut tuotot 8 yhtiön osalta olivat yhteensä 6 190 813,83 € (ed. vuonna oli 6 166 357,06 €). Vuokratästejä oli 31.12.2020 yhteensä 23 293,12 € (vuonna 2019 oli 26 505,41 € ja 2018 oli 27 893 €).

Toimintakertomusvuoden aikana yhtiössä työskenteli keskimäärin 21 henkilöä. Toimintavuoden aikana yhtiön toimitusjohtaja vaihtui pitkäaikaisen toimitusjohtajan jäädessä eläkkeelle helmikuun lopussa 2020.

Korona-pandemian vaikutus toimintaan

Covid 19 -pandemia vaikutti siihen, että yhtiössä otettiin pandemian alkuvaiheessa käyttöön sähköisiä asiointipalveluja. Huhtikuusta 2020 alkaen asuntohakemuksen ja asuntojen irtisanomiset on voinut tehdä verkossa. Samaan aikaan otettiin myös käyttöön sähköinen vuokrasopimuksen allekirjoitus. Visma Signin vahvan tunnistautumisen kautta vuokrasopimus liitteineen voidaan lähettää tulevalle asukkaalle allekirjoitettavaksi. Näin toimimalla asukkaan ei enää tarvitse käydä toimistolla erikseen allekirjoittamassa sopimusta. Lähes kaikki tulevat hakemukset sekä vuokrasopimukset tehdään Visma Signin kautta. Asiakkaat ovat kokeneet muutoksen hyvänä palvelulisänä. Yhtiön toimesta tehdään asuntokatselmus jokaiseen vapautuvaan asuntoon.

Katselmustenteossa siirryttiin alkusyksystä käyttämään sähköistä Infomaatti-ohjelmistoa. Em. sähköinen järjestelmä antaa mahdollisuuden tehdä asuntokatselmusraportin kuvineen paikan päällä ollen heti valmis. Asuntokatselmusraportti on vuokrasuhteen päättymisessä yksi tärkeimmistä asiapapereista, jolla todetaan asunnon kunto vuokrasuhteen päätyttyä.

Yhtiö on tiedottanut niin työntekijöitä kuin kiinteistön asukkaita pandemiaan liittyvistä asioista jakamalla ja päivittämällä kirjallisia tiedotteita ja ohjeita. Yhtiössä on noudatettu viranomaisten antamia ohjeita. Yhtiö on tehostanut pandemian aikana myös hoidettavien talojen yleisten tilojen siivousta. Siivouksen tehostamisella on ollut vaikutus pesuaineiden ja siistijöiden palkkojen nousuun. Asunnoissa käyntien ja huoltotoimenpiteiden osalta turvallisuus on otettu korostetusti huomioon kaikessa toiminnassa. Huolto tai muiden kiinteistöllä käyntien aikana on huolehdittu käyntien yhteydessä turvallisuudesta mm. pitämällä turvavälit henkilöiden välillä, käsien tehokkaalla pesulla / desinfioinnilla sekä pitämällä suusuoja tai muita henkilökohtaisia suojaamia.

Jäähalli Oy:n toimintaa leimasi koronapandemiasta johtuvat harrastustoiminnan keskeytykset. Tästä aiheutui jäähallin käyttöasteen pieneneminen. Varattujen vuorojen määrä laski 902 tuntiin, kun edellisenä vuonna käyttövolyymi oli 1 216 tuntia (erotus 314 tuntia). Jäähallin kiinteistö- ja kylmätekniikan päävaihetta valmisteltiin vuoden mittaan. Jäähalliyhtiöllä on yksi osa-aikainen työntekijä, toimitusjohtaja, jonka työaika on 0,2 henkilötyövuotta.

Tuotot olivat 173 283 euroa, joka on noin 42 000 euroa vähemmän kuin edellisvuotena. Myös kulut pienenevät selvästi, 199 037 eurosta 164 970 euroon (pienenemä 34 067 €). Tämä johtui koronan aiheuttamista toiminnan keskeytyksistä sekä siitä, että edellisen tilikauden kaltaista korjausinvestointia ei ollut vuonna 2020. Jos vuoden 2020 tuottoja verrataan kahden vuoden taakse, toiminnallisesti normaalimpaan tilikauteen 2018, niin tällöin tuotot laskivat noin 10 000 euroa. Kulupuolella pienenemä vuoteen 2018 verrattuna on reilut 28 000 euroa. Kokonaisuutena vuoden 2020 tulos on 4 966 euroa ylijäämäinen.

Tulopuolella suurimmat erät ovat kaupungin maksama konserniavustus (112 000 € joka sisältää myös koulujen ja päiväkotien päiväkäytön noin 10 000 eurolla) sekä jäävuorojen myynnistä saadut vuokratuotot (58 040 €). Suurimmat kulut aiheutuivat sähkön käytöstä (44 994 €), jäähallinkiinteistön poistoista (26 507 €), kaluston korjauspalveluista (12 119 €), kunnossapitopalveluista (11 520 €), kiinteistöverosta (11 784 €) ja tontinvuokrasta (11 371 €). Keskeinen yhtiön tuottolaji on jään käyttömaksuina kerättävät vuokratuotot. Ne pienenevät edellisvuoteen verrattuna 14 623 euron verran. Syynä on koronan aiheuttamat harrastustoiminnan keskeytykset. Vuokratuotot olivat kokonaisuudessaan 58 040 euroa. Hallin pääkäyttäjän PiPS ry:n maksamat vuokrat pienenevät 37 026 eurosta 27 992 euroon (vähemmän 9 034 €). Useimmat kulut laskivat edellisvuoteen verrattuna koronasulkemisista johtuen. Suurimpana muutoksena oli sähkönkulutuksen pieneneminen edellisen vuoden 64 686 eurosta 44 994 euroon (pienenemä yhteensä 19 692 €). Kunnossapitopalvelut pienenevät 27 015 eurosta 11 520 euroon (pienenemä 15 495 €) ja siivouspalvelut 8 468 eurosta 5 944 euroon (pienenemä 2 524 €). Kasvua sen sijaan oli kaluston korjauspalveluissa (muutos 7 905 eurosta 12 119 euroon) ja kaluston korjaustarvikkeissa (muutos 4 684 eurosta 7 172 euroon). Tämä johtui jäähallin isosta huollosta. Myös lämmityskustannukset kasvoivat edellisvuoteen verrattuna (3 600 eurosta 10 601 euroon), mikä johtuu kiinteistön kosteudenhallinnasta sekä koronan aiheuttamista toimintakatkosta, joiden aikana lauhdelämmöntuottoa ei juurikaan ollut.

Kuntalaskenta Oy on Pieksämäen kaupungin (50,1%) ja Administer Oy:n (49,9%) yhdessä omistama yhtiö. Taloushallinnon palveluyritys Administer Oy osti em. osuuden Kuntalaskenta Oy:stä keväällä 2018. Administer Oy:n vetovastuulla on Kuntalaskennan päivittäinen toiminta sekä yhtiön

kehittäminen, Pieksämäen kaupungin rooli on pääasiassa hallinnollinen. Tällä työnjaolla ja läheisellä yhteistyöllä pystytään parhaiten huolehtimaan niin Pieksämäen kaupungin taloushallinnosta kuin Kuntalaskennan pitkän aikavälin liiketoiminnallisesta kehityksestä ja kannattavuudesta.

Kuntalaskennan toimiala on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kuntien ja muiden yhteisöjen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen, kehittäminen ja konsultointi.

Kuntalaskenta Oy tuotti vuonna 2020 palkka- ja/tai taloushallinnon palveluja Pieksämäen kaupunkikonsernille, Rautalammin kunnalle, Juvan kunnalle, Rantasalmen kunnalle, Tammelan kunnalle, muutamille kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöille sekä muutamalle Pieksämäellä toimivalle yhdistykselle. Kuntalaskenta Oy myös antoi talous- ja henkilöstöhallinnon konsultointi- ja/tai sijaispalvelua kahdelle asiakkaalle. Asiakkuuksista vuonna 2020 käynnistyivät Juvan kunta, Rantasalmen kunta ja Tammelan kunta.

Kuntalaskenta Oy:n liikevaihto vuonna 2020 oli 1,24 M€ (2019 0,85 Me) ja tulos oli 180 t€ (2019 5,9 t€). Kuntalaskenta Oy:ssä työskenteli tilikauden lopussa 13 henkilöä.

4.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pieksämäen Vesi Oy:n vuoden 2021 merkittävin tapahtuma tulee olemaan biolaitoksen rakennuttaminen. Tällä laitoksella käsitellään keskuspuhdistamon ylijäämäliete. Saatavalla kaasulla voi käyttää generaattoria ja saada runsaasti sähköä ja lämpöä puhdistamon käyttöön.

Kaupungin asuinrakennuskanta on pääosin 60-, 70- ja 80-luvuilta. Uusia asuntoja on valmistunut 2000-luvulla erittäin vähän. **Pieksämäen Haka Oy:n** isännöimässä asuntokannassa on muutostarvetta. Käyttöasteeltaan heikkoja, syrjässä sijaitsevia sekä mittavia peruskorjauksia vaativia kiinteistöjä tulee purkaa. Uustuotannon tarve tulee selvittää sellaisilla alueilla, joissa kysyntään ei pystytä vastaamaan nykyisellä asuntokannalla.

Pääpaino asuntokannan korjaamisessa on tulevana vuosina peruskorjausrakentamisessa. Painotus on syytä pitää vuosittaisessa peruskorjauksessa, jotta talot ja asunnot saadaan pidettyä vuokralaille houkuttelevina ja haluttuina kohteina. Peruskorjausta suunniteltaessa talojen ulkovaippaan ja hulevesiohjaukseen on kiinnitettävä yhä enenevässä määrin huomiota. Asuntojen materiaalivalinnan ja varustelutaso on oltava tätä päivää siten, että valinnat toimivat ja kestävät seuraavat parikymmentä vuotta.

Jäähalli Oy:n toiminta käyttäjien osalta on vakiintunutta, eikä suuria muutoksia vuosittain ole tapahtunut. Koronavuosi 2020 muutti tilanteen. Kuitenkin näyttää siltä, että koronan vaikutus jäähallin talouteen ei ollut erityisen huono. Tulovirran loputtua myös toimintakuluja pystyttiin hillitsemään, mikä oli tärkeää taloudellisen tuloksen kannalta. Korona vaikuttaa toimintaan edelleen vuonna 2021, oletettavasti ainakin kevätkauden. Jäähallin kulut ovat normaalilla tasolla, tuotot sen sijaan vähenevät jonkin verran. Vähennemää on vielä vaikea arvioida. Jos alle 18-vuotiaiden harrastustoiminta jatkuu koronarajoituksista huolimatta, tulojen vähenemä ei pitäisi olla dramaattinen. Tällöin toiminnan volyymi pienenee lähinnä aikuisten toiminnan osalta sekä ottelutapahtumien poisjäännin kautta.

Tulevaisuuden ja osittain jo nykyhetken haasteena Jäähalli Oy:n toiminnassa on lasten ja nuorten määrän väheneminen Pieksämäellä. Hallin pääkäyttäjän PiPS:n käyttämä jääaika saattaa tästä syystä vähentyä tulevana vuosina. Toistaiseksi jäähallin iltakäyttö on ollut aktiivista. Viikonloppuina

sen sijaan on usein runsaasti varaamattomia vuoroja. Toisaalta hallin päiväkäyttö, pääasiassa oppilaitosten osalta, on hyvin aktiivista, mutta sen tulovaikutus on hyvin pieni. Korjausinvestoinnin päävaihe on tarkoitus toteuttaa vuonna 2021. Toteutuksen onnistuminen riippuu hankkeen kustannuksista, rahoituksesta ja uudistusten mahdollistamista energiakulujen säästöistä. Jos kustannukset ja energiansäästö saadaan tasapainoon, kylmäkontin vaihto voidaan toteuttaa. Kustannusarvio on noin 300 000 euroa.

Kuntalaskenta Oy tavoittelee huomattavaa liikevaihdon ja henkilöstön kasvua lähivuosina. Uusiasiakashankintaan panostetaan mm. palkkaamalla myyntipäällikkö 2021 vuoden alkupuolella. Myös palveluiden kehittämiseen panostetaan. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja kattavaan koulutustarjontaan kiinnitetään huomiota, myös oppilaitosyhteistyötä laajennetaan.

4.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernien raportointia tehostetaan ja tytäryhtiöiden tulee toimittaa raportit toiminnasta ja taloudesta puolivuositain. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja on kutsuttu vähintään kerran vuodessa kaupunginhallituksen kokoukseen esittelemään toimintaansa, talouden toteumaa, keskeisiä arvioita tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Hyväksytyn konserniohjeen mukaan tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan eli Pieksämäen kaupungin konsernijohtoon ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta, esim. merkittävä investointi, omaisuuden merkittävän osan myyminen, yhtiöjärjestyksen muuttaminen tai merkittävä lainanotto.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin hankintaperiaatteita ja ne osallistuvat kaupunkikonsernin yhteisen tietosuojakäytännön luomiseen ja jalkauttamiseen. Tytäryhtiöiden henkilöstön tulee suorittaa samat Navisec Flex tietosuoja- ja turvakoulutukset kuin kaupunginkin henkilöstön. Tytäryhtiöt noudattavat kaupungin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan, hankintojen ja tietoturva- ja tietosuojapolitiikan periaatteita ja ohjeita.

4.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.5.6.1 Konsernituloslaskelma ja –tase

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase			
ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR			
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)		01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019
	TULOSLASKELMA		
	Toimintatuotot	76 331 287,05	75 103 929,00
	Toimintakulut	-183 076 004,46	-181 669 778,21
	Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	450 123,90	-67 010,51
	TOIMINTAKATE	-106 294 593,50	-106 632 859,73
	Verotulot	67 157 650,34	65 138 577,94
	Valtionosuudet	54 001 037,00	47 399 300,00
	Rahoitustuotot ja -kulut		
	Korkotuotot	138 588,92	92 162,72
	Muut rahoitustuotot	742 619,81	747 589,19
	Korkokulut	-750 923,52	-770 190,20
	Muut rahoituskulut	-25 780,98	-14 463,23
	Rahoitustuotot ja -kulut	104 504,23	55 098,49
	VUOSIKATE	14 968 598,06	5 960 116,70
	Poistot ja arvonalentumiset		
	Suunnitelman mukaiset poistot	-9 639 655,84	-9 232 559,05
	Omistuksen eliminointierot	14 586,67	0,00
	Arvonalentumiset	-174 059,93	0,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-9 799 129,10	-9 232 559,05
	Satunnaiset erät	178,70	259,82
	TILIKAUDEN TULOS	5 169 647,66	-3 272 182,53
	Tilikauden verot	-45 791,06	-2 036,88
	Laskennalliset verot	277 057,20	-92 380,59
	Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-102 504,11	-7 766,96
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	5 298 409,69	-3 374 366,97

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	Tp2020	Tp2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, % 100*Toimintatuotot/Toimintakulut	41,7 %	41,3 %
Vuosikate/Poistot, %	152,5 %	64,6 %
Vuosikate, euroa/asukas	861	337
Asukasmäärä	17 376	17 683

Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	445 963,59	513 725,66
Muut pitkävaikutteiset menot	573 207,79	631 152,50
Aineettomat hyödykkeet	1 019 171,38	1 144 878,16
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	27 194 174,34	27 147 586,43
Rakennukset	121 090 338,06	99 165 095,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	27 362 014,68	24 526 487,35
Koneet ja kalusto	6 089 924,00	5 348 947,45
Muut aineelliset hyödykkeet	404 737,19	416 980,81
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 121 204,26	21 750 518,11
Aineelliset hyödykkeet	186 262 392,54	178 355 615,15
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 665 030,37	2 232 051,79
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 359 540,48	1 393 525,33
Muut lainasaamiset	36 681,88	100 420,88
Muut saamiset	307 687,70	302 086,97
Sijoitukset	4 368 940,43	4 028 084,99
PYSYVÄT VASTAAVAT	191 650 504,35	183 528 578,30
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	1 194 265,45	611 796,05
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	23 810,18	23 820,50
Muut toimeksiantojen varat	11 052,94	9 427,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 229 128,56	645 043,63
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	360 771,48	292 290,65
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	6 329,33
Vaihto-omaisuus	360 771,48	298 619,98
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Muut saamiset	463,36	463,36
Pitkäaikaiset saamiset	463,36	463,36
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	5 125 930,18	4 688 662,94
Lainasaamiset	1 170,70	505,28
Muut saamiset	1 855 105,45	2 377 129,33
Siirtosaamiset	3 692 983,78	4 114 345,25
Lyhytaikaiset saamiset	10 675 190,11	11 180 642,80
Saamiset	10 675 653,47	11 181 106,16
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Muut arvopaperit	384 297,47	0,00
Rahoitusarvopaperit	384 297,47	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	10 222 249,79	9 660 641,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT	21 642 972,22	21 140 367,98
VASTAAVAA	214 522 605,13	205 313 989,92

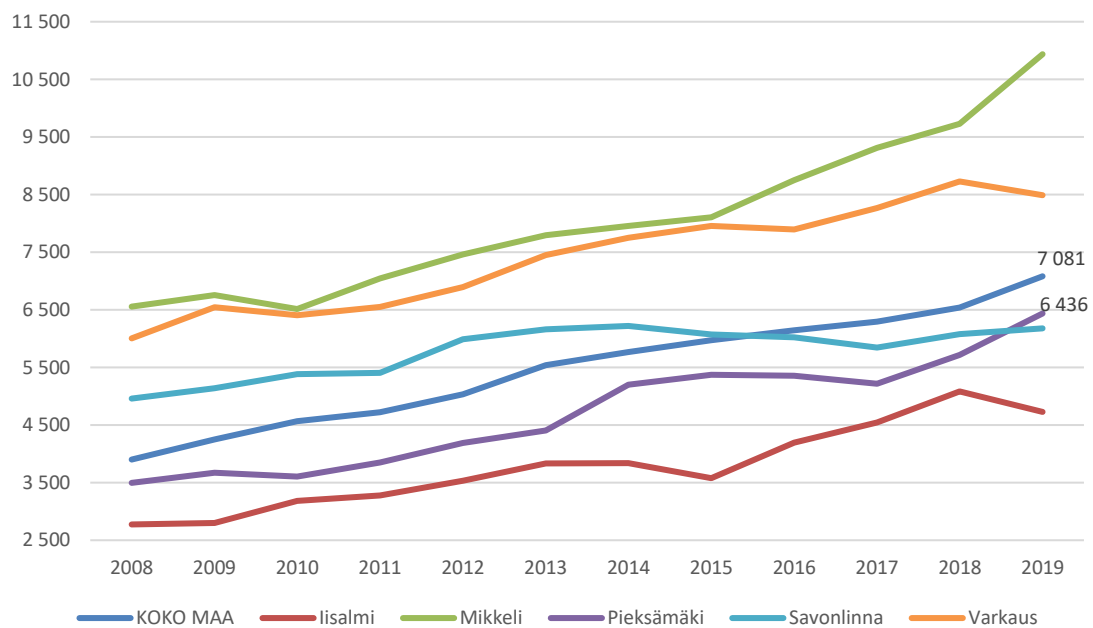
Konsolidoitu tuloslaskelma ja tase		
ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	58 500 965,97	58 500 965,97
Muut omat rahastot	949 140,24	913 821,24
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 722 609,09	688 292,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 298 409,69	-3 374 366,97
OMA PÄÄOMA	62 025 906,82	56 728 712,47
VÄHEMMISTÖOSUUDET	516 122,94	423 243,30
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	781 400,00	614 225,79
Muut pakolliset varaukset	973 343,49	687 248,66
PAKOLLISET VARAUKSET	1 754 743,49	1 301 474,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 252 697,03	654 349,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	337 147,19	348 054,80
Muut toimeksiantojen pääomat	273 433,86	265 629,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 863 278,07	1 268 033,55
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	101 373 784,91	75 665 245,87
Lainat julkisyhteisöiltä	2 050 296,38	2 684 799,05
Ostovelat	0,00	25 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	2 127 040,27	2 091 758,80
Pitkäaikainen vieras pääoma	105 551 121,56	80 466 803,71
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 199 798,24	35 364 670,77
Lainat julkisyhteisöiltä	61 280,63	86 025,25
Saadut ennakot	120 473,74	2 306 399,40
Ostovelat	12 966 868,01	13 425 810,34
Liittymismaksut ja muut velat	1 472 151,06	1 351 749,23
Siirtovelat	12 601 166,20	10 924 315,89
Laskennalliset verovelat	1 389 694,40	1 666 751,60
Lyhytaikainen vieras pääoma	42 811 432,28	65 125 722,48
VIERAS PÄÄOMA	148 362 553,84	145 592 526,19
VASTATTAVAA	214 522 605,13	205 313 989,92

Konsernitaseen tunnusluvut

	Tp2020	Tp2019
Omavaraisuusaste, % 100*(Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Konsernireservi)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)	29,2	28,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, % 100*(Vieras pääoma-Saadut ennakot) / Käyttötulot	75,1	76,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	2 576	-2 686
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	148,2	-151,9
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 € Vieras pääoma-Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	117 685	113 801
Konsernin lainat, €/asukas	6 773	6 436
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 € Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)+Vuokravastuut	126 894	118 241
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 303	6 687
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	37	100
Kunnan asukasmäärä	17 376	17 683

Seuraavassa kuviossa on esitetty konsernin lainakannan kehitys koko maassa, Pieksämäellä ja eräissä vertailukunnissa 2008 – 2019 (Lähde: Tilastokeskus).

Konsernin lainakanta €/asukas 2008-2019

4.5.6.2 Konsernin rahoituslaskelma

Konsolidoitu rahoituslaskelma		
ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR		
	01.01.2020-31.12.2020	01.01.2019-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	14 968 598,06	5 960 116,70
Satunnaiset erät	178,70	259,82
Tilikauden verot	-45 791,06	-2 036,88
Tulorahoituksen korjauserät	-111 732,13	-305 659,96
Toiminnan rahavirta	14 811 253,57	5 652 679,68
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 900 249,80	-20 383 716,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	439 264,08	100 059,17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 067 523,81	735 430,26
Investointien rahavirta	-17 393 461,91	-19 548 226,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 582 208,34	-13 895 546,98
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	58 082,57	-84 223,15
Antolainasaamisten vähennykset	55,70	100 000,00
Antolainauksen muutokset	58 138,27	15 776,85
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 891 397,59	19 688 444,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 798,20	-3 554 452,64
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-28 962 180,16	-4 741 242,82
Lainakannan muutokset	3 884 419,23	11 392 749,30
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	5 015,23	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	-0,01	-1,83
Oman pääoman muutokset	5 015,22	-1,83
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11 159,60	21 349,22
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 151,50	37 638,25
Saamisten muutos	505 452,69	1 001 422,51
Korottomien velkojen muutos	-873 919,73	1 017 529,01
Muut maksuvalmiuden muutokset	-419 458,94	2 077 938,98
Rahoituksen rahavirta	3 528 113,79	13 486 463,30
Rahavarojen muutos	945 905,45	-409 083,68
Rahavarat 31.12.	10 606 547,27	9 660 641,84
Rahavarat 1.1.	9 660 641,84	10 069 725,52
Rahavarojen muutos	945 905,45	-409 083,68

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut:

	Tp2020	Tp2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-17 837	-16 164
Investointien tulorahoitus, %	76,9 %	29,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,4
Kassan riittävyys, pv	19,0	17,1

4.6 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 4 991 120,38 euroa jää tilikauden ali/ylijäämän tilille. Tulosta parantaa poistoeron muutos 14 476,93 euroa.

Vuoden 2016 tilinpäätös oli 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuoden 2017 ylijäämä oli 4,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 tilinpäätös kääntyi alijäämäiseksi 1,0 milj. euroa, mihin vaikuttivat mm. käyttötalouden menojen kasvu ja samaan aikaan verotulojen ja valtionosuuden heikentyminen 2,7 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2019 tilikauden tulos painui 3 milj. euroa alijäämäiseksi. Toimintamenot kasvoivat vain 1,1 %, mutta samaan aikaan toimintatulot vähenivät 3,9 %, verotulot jäivät yhtä pienelle tasolle kuin vuonna 2018 ja valtionosuudet vähenivät vielä 1,1 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarviota ja vuosien 2021 – 2022 taloussuunnitelmia laadittaessa huomioitiin perusturvan vastuualueelle 3,5 milj. euron menokehyksen korotus sekä 1 %:n kasvu palkkamäärärahoihin ja lomarahojen palautuminen (kikyn päättymisen). Talouden tasapainotustoimenpiteet huomioitiin myös, mutta yt-neuvottelujen tuloksena saatavaa henkilöstösäästöä ei talousarviossa otettu huomioon.

Ulkoisen tuloslaskelman mukaan toimintamenot vähenivät vuonna 2020 1,4 milj. euroa ja toimintakate parani 0,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Ulkoisen tuloslaskelman mukaan toimintatuotot vähenivät 1,1 milj. euroa. Verotulot ylittivät budjetoidun 0,4 milj. euroa ja valtionosuudet ylittivät budjetoidun 4,6 milj. euroa valtion koronatukien ansiosta. 11,0 milj. euron vuosikate riitti poistojen (5,8 milj. euroa) ja arvonalentumisten (0,2 milj. euroa) kattamiseen ja tilikauden ylijäämä oli 5,0 milj. euroa.

Vuosi 2020 kääntyi yllättäen ylijäämäiseksi, mutta tulevat talousarvio ja –suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä ja talouden tasapainotusohjelmia on jatkettu. Jotta kaupunki selviää tulevista investoinneista ilman merkittävää lisävelkaantumista ja/tai veronkorotuksia, on menokehitys pystyttävä pitämään kurissa.

5 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 Strategiset päämäärät 2024

Kaupunginvaltuusto on 29.1.2018 (§ 4) hyväksynyt Pieksämäen kaupungin strategian 2018 – 2027. Strategian mukaiset päämäärät ovat

- elinvoiman lisääminen,
- hyvinvoinnin edistäminen ja lisääminen ja
- aluekehittämien mahdollistava kuntatalous.

Päämääristä johdetut tavoitteet, jotka ohjaavat kaupungin pitkän aikavälin toiminnan kehittämistä ovat:

- kaupunki kehittää ja luo uusia kuntalaislähtöisiä palveluja,
- kaupunki kehittää toimintamahdollisuuksia yrityksille ja luo vetovoimaa työllistymisen ja asumisen mahdollisuuksien parantamiseksi,
- kaupunki edistää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia kehittämällä kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksia ja
- kaupunki luo mahdollisuudet monipuoliseen koulutukseen, joka vastaa myös paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin.

Kaupunginhallitus kehotti vastuualueita käynnistämään toimintaohjelmien laadinnan valtuuston hyväksymän strategian pohjalta 12.2.2018 (§ 15). Vastuualueet laativat omat kehittämisohjelmat ja elinkeinotoimi elinvoimaohjelman, jotka valtuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2018 (§ 80-81). Vastuualueiden kehittämisohjelmien toteumat on tuotu kaupunginhallitukselle (30.3.2020 § 52) ja – valtuustolle (27.4.2020 § 14) tiedoksi omana asianaan, eikä toteumavertailuja ole tuotu tilinpäätökseen. Valtuustokauden lopussa tuodaan kehittämisohjelmien toteumat vuodelta 2020 kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle tiedoksi. Alla on kuvattu strategisten mukaisten päämäärien toteutumista.

1. Elinvoiman lisääminen

Mittarit:

Työpaikka- ja asukaslukekehitys

Toteuma:

Asukasluku väheni 306:lla eli 1,7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Koronatilanne heikensi työllisyystilannetta koko maassa vuonna 2020. Työttömien osuus työvoimasta nousi 11,7 %:iin (edellisenä vuonna 9,0 %) ja Etelä-Savossa työttömänä oli 13,2 % työvoimasta (vuonna 2019 10,6 %). Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,0 % eli 3,2 %-yksikköä enemmän kuin vuosi sitten (v. 2019 9,8 %). Tilastokeskuksen tilastotietokannan mukaan työpaikkojen määrä v. 2010 – 2018 on ollut seuraava:

vuosi	työpaikkojen lkm
2010	7 433
2011	7 541
2012	7 378
2013	7 158
2014	6 995
2015	6 802
2016	6 710

2017	6 742
2018	6 732

Yritysten määrä vuoden 2020 toisella neljänneksellä oli 1 149 kpl. Uusia yrityksiä perustettiin yhteensä 71 kappaletta. Koronan vaikutus alkoi näkyä vahvemmin paikkakunnan elinkeinoelämässä ja työttömyys lähti kevään jälkeen nousuun. Osaavassa työvoimassa on edelleen toimialoitain pulaa.

2. Hyvinvoinnin edistäminen ja lisääminen

Mittari:

Palvelujen kustannustaso ja laatu

Toteuma:

Muuttuja €/as	PIEKSÄMÄKI			KOKO MAA			ETELÄ-SAVO		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Verotulot	3 676	3 636	3 698	4 090	4 065	4 166	3 680	3 640	3 774
Valtionosuudet	2 717	2 707	2 681	1 549	1 540	1 570	2 588	2 604	2 665
Yhteensä	6 393	6 343	6 379	5 639	5 605	5 736	6 268	6 244	6 439
Sos+terveys	4 296	4 464	4 624	3 235	3 327	3 490	3 930	4 128	4 342
Opetus+ vapaa-aika	1 458	1 514	1 544	1 921	1 993	2 070	1 691	1 740	1 782
Yhdyskuntapalvelut	286	327	317	369	382	404	317	350	363
Muut tehtäväluokat	149	149	113	5	1	-20	242	213	179
Käyttötal. nettokust	6 189	6 454	6 598	5 530	5 703	5 944	6 180	6 431	6 666

Yhteenveto osoittaa, että Pieksämäen asukasta kohden laskettu verorahoitus (verotulo + käyttötalouden valtionosuudet) on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin, mutta ei enää vuonna 2019 korkeampi kuin Etelä-Savossa. Sen sijaan sosiaali- ja terveystoimen käyttötalouden nettomenot/asukas ovat maan ja Etelä-Savon keskimääräisiä asukaskohtaisia kustannuksia korkeammat. Vuonna 2019 kaupungin sote-nettomenot olivat 1 134 €/asukas korkeammat kuin maassa keskimäärin ja 282 €/asukas korkeammat kuin Etelä-Savossa. Vuonna 2019 sote-nettomenot olivat 10 000 – 20 000 asukkaan kunnissa 3 560 euroa/asukas ja Pieksämäen sote-nettomenot ylittivät em. kuntakoon asukaskohtaiset nettomenot 1 064 eurolla. Kaupungin sote-menot laskivat vuonna 2017 2,0 milj. euroa vuoteen 2016 verrattuna. Kustannusten laskun selittää perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle ja oman esh:n lopettaminen. Erikoissairaanhoidon loppui vuonna 2016 kesken vuotta, joten osa säästöistä tuli vielä vuodelle 2017. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kustannukset kasvoivat jälleen vuoden 2016 tasolle. Ja vuonna 2019 kustannukset nousivat bruttomenojen osalta 1 milj. euroa ja nettomenojen osalta 1,9 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna. Vuonna 2020 sote-menot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa, mutta nettokulut kasvoivat n. 156 000 euroa, kun korona heikensi saatuja asiakasmaksutuloja.

Pieksämäen kaupunki on onnistunut laatutyössä. Tästä ovat esimerkkinä mm. seuraavat vuoden 2020 laatu- /tunnustuspalkinnot:

Pieksämäen terveyskeskus sai täydet viisi tähteä erikoistuvien lääkärien koulutuspaikkoina 2020 tammikuussa julkistetussa Nuorten lääkärien yhdistyksen ja Suomen Lääkäriliiton selvityksessä. Nuoret lääkärit antoivat kyselyssä erikoistumispaikoistaan suosituksia, neutraalia palautetta tai kritiikkiä, joiden perusteella koulutuspaikat asetettiin myös tarkempaan paremmuusjärjestykseen. **Pieksämäen terveyskeskus sijoittui peräti viiden parhaan koulutuspaikan joukkoon** tässä vertailussa.

Pieksämäki sai vuonna 2020 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) myöntämän kunniamaininnan **laadukkaasta työstä hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuurin hyväksi**. Kaikille kuntalaisille pyritään tarjoamaan mahdollisuus taiteeseen ja kulttuuriin. Pieksämäellä on tehty erityisen pitkäjänteistä työtä sen eteen, että taidetta ja kulttuuria voidaan hyödyntää hyvinvointityössä ja käytössä on esimerkiksi lasten ja nuorten kulttuurilähete. Pieksämäellä on myös pitkä kokemus kulttuuritoiminnan tarjoamisesta sosiaali- ja terveystyöhön.

Lisäksi Pieksämäki sai Etelä-Savon Maakuntaliiton Etelä-Savon parhaat palkinnon **kulttuurihyvinvoinnin edistämisestä**. Raati kiitti Pieksämäen kaupunkia kulttuurihyvinvointiin panostamisesta ja sen esimerkillisestä kehittämisestä. Kaupunki tekee aidosti ylisektorista ja pitkäjänteistä hyvinvointia edistävää kehittämistyötä. Pieksämäki on aktiivisesti mukana myös maakunnallisessa yhteistyössä ja kehittämisessä. Aasukaiden osallisuus ja kulttuurihyvinvointi on nostettu arvoiksi kaupungin toiminnassa. Pieksämäki pyrkii tarjoamaan kaikille kuntalaisille mahdollisuuden taiteeseen ja kulttuuriin. Erityisesti lasten ja nuorten osallisuuden eteen tehty työ on esimerkillistä. Pieksämäen kaupungin työ osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämisessä on saanut tunnustusta myös kansallisella tasolla ja on myös Etelä-Savon parhaimmistoa vuonna 2020.

3. Aluekehittämien mahdollistava kuntatalous

Tavoite:

Vuosikate riittää poistojen kattamiseen ja kehitetään eri asumisen mahdollisuuksia

Mittari:

Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla on yksi tai suurempi

Velat/asukas on kuntien keskiarvoa pienempi, verotulojen kasvu on valtakunnallista keskitasoa

Toteuma:

Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla oli 0,78 ja edellisenä vuonna se oli vain 0,13. Vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset. Kaupungin velkakanta kasvoi 2,1 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä on 5,0 milj. euroa ja taseen kertynyt ylijäämä 8,9 milj. euroa. Nykyisin tarkastellaan talousmittarina konsernivelkaa per asukas. Tilastokeskuksen mukaan konsernivelat vuonna 2019 olivat koko maassa keskimäärin 7 081 euroa/asukas ja Pieksämäellä 6 436 euroa / asukas. Velat asukasta kohti olivat Pieksämäellä 4 546 euroa, kun kunnissa keskimäärin ne olivat 3 474 euroa/asukas.

Pieksämäen kaupungin aluekehittämistä on tehty kaavoituksen ja kunnallistekniikan osalta. Vangasjärven asuinalueen tiestöstä ja vesihuollosta osa rakennettiin vuonna 2020. Alueelta ostettiin ensimmäisessä tarjousvaiheessa kaksi omarantaista tonttia ja yksi tontti on varattu. Rakentaminen alkaa vuonna 2021. Näin alueen kunnallistekninen rakentaminen on saatu käyntiin ja etenee sitä mukaa, kun tontteja ostetaan alueelta. Löytynlammen kaavamuutosalueen tiestö on rakennettu v. 2020 ja vesihuolto rakentuu tonttien markkinoinnin jälkeen.

Saavutettavuus tukee alueen elinvoimaa ja yritysten toimintaedellytyksiä. Edunvalvonnassa on

panostettu kaupungin liikenneinfrahankkeiden edistämiseen. Pieksämäen asemanseudun peruskorjaus on saatu Etelä- ja Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelman hankeluetteloön, mikä parantaa hankkeen rahoitusmahdollisuuksia tulevaisuudessa.

Kouluinvestoinnit tukevat alueen työvoiman saatavuutta. Kaupunki on turvannut ammatillisen opetuksen toimintaedellytyksiä investoimalla Etelä-Savon ammattiopiston käyttöön uuden teknologiatalon ja peruskorjannut hyvinvointi- ja palvelualojen käyttöön tilat Keskuskatu 32 kiinteistössä, jossa kaupunki järjestää myös lukiokoulutusta.

5.2 Tulosalueiden tavoitteet

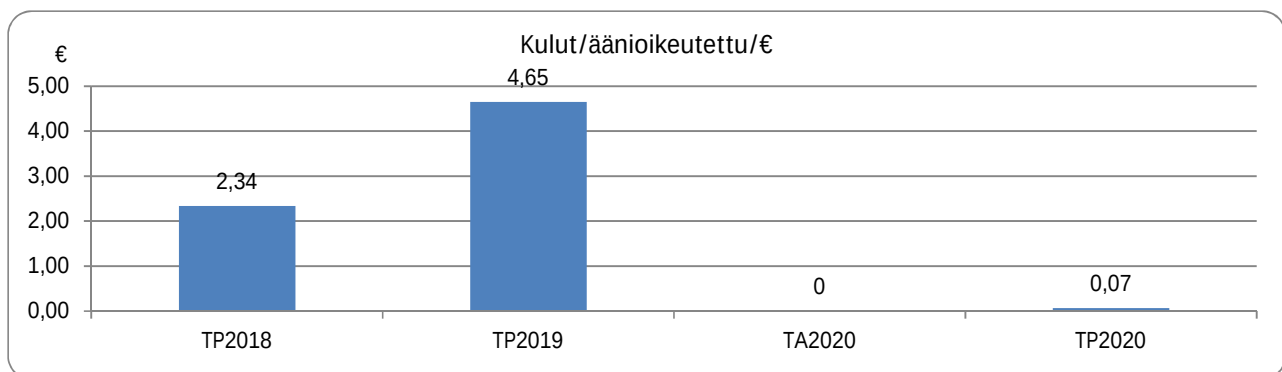
Seuraavassa on esitetty valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustason mukaisesti tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen.

110

VAALITOIMI

Kuvaus toiminnasta	Vaalilain mukaan kunnan tulee toimittaa kunnalliset ja valtiolliset vaalit.
Talousarviovuoden tavoitteet	Talousarviovuodelle ei ole säännönmukaisia vaaleja. Seuraavat vaalit ovat kuntavaalit 2021 huhtikuussa (joihin ei saada valtiolta korvausta), taloussuunnitteluvuotena 2022 ei ole säännönmukaisia vaaleja.
Talousarviovuoden muutokset	Ei järjestettäviä vaaleja.
Talousarvion toteutuminen 31.12.	Valtuustoaloitteen johdosta ennakkoäänestyspaikkojen lisäämistä esim. markettien yhteyteen on selvitelty, samoin on selvitelty liikkuvan äänestysauton käytön lisäämistä haja-asutusalueella ennakkoäänestyksessä. Valtuuston uusien varavaltuutettujen määräämiseksi on pidetty keskusvaalilautakunnan kokouksia, joiden kokouspalkkiot maksettiin kesäkuussa.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.	Talousarviovuotena ei järjestetty vaaleja, joten riskit kohdistuvat taloussuunnitelmavuoteen, jolloin tulossa kunnallisvaalit. Konkreettisimpia riskejä ovat osaavan henkilöstön saamisen vaikeus ja tietoliikenneyhteyksien toimivuus. Kunkin ennakkoäänestyspaikan ja varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikan kohdalla tehdään tietosuojaja -turva-arviointi yhtäaikaisen muun toiminnan ja materiaalin säilytyspaikan suhteen. Riskiä pyritään pienentämään sopimalla hyvissä ajoin tilojen varsinaisten käyttäjien kanssa tilojen käytöstä äänestystoiminnan aikana. Vaalilautakunnille ja -toimikunnille järjestetään koulutusta niin järjestelmien käyttöön kuin itse vaalitoimintaan. Ennakkoäänestystyöntekijöiltä vaaditaan osallistumista sisäiseen koulutukseen niin järjestelmien käytöstä kuin itse vaalitoiminnasta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Kulut/äänioikeutettu/€	2,34	4,65	0	0,07	0,07

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)					
	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	33	66	0	0	0
Kulut	37	71	0	1	1
Kate	-3	-5	0	-1	-1
Poistot	1	0	0	0	0
Tulos	-4	-5	0	-1	-1

51
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Arvio äänioikeutettujen lkm:stä (tieto eduskuntavaalit 2019)		15 405			0 0

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Ei päätoimista henkilöstöä. Keskusvaalilautakunnan sihteeri ja muu henkilöstö palkataan kuhunkin vaaliin erikseen lähes kokonaan kaupungin olemassaolevasta henkilöstöstä.					

Vertailut

	Pieksä- mäki	Savo-Karjal vaalipiiri	Kaakkois-S vaalipiiri	Koko maa
Äänestysaktiivisuus vuoden 2019 eduskuntavaaleissa	61,4	67,4	67,8	72,1
Äänestysaktiivisuus vuoden 2019 eurovaaleissa	32,4	36,4	36,5	42,7
Äänestysaktiivisuus vuoden 2018 presidentinvaaleissa	63,7	66,3	67,8	69,9

120

YLEISHALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Yleishallinnon tulosalue sisältää luottamushenkilöorganisaation (kaupunginvaltuusto ja -hallitus ja tarkastuslautakunta), konsernijohtoon, talous- ja henkilöstöhallinnon, toimistopalvelut, työllisyyspalvelut ja joukkoliikenteen.

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n määrittämistä tehtävistä.

Tarkastuslautakunta suorittaa ulkoista tarkastusta kuntalain määräysten mukaisesti. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua. Konsernijohto ja talous- ja hallintoyksiköt hoitavat valmistelun ja täytäntöönpanotehtävät kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle.

Talousarviovuoden tavoitteet

Pieksämäen kaupungin tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut kuntalaisille sekä vahvistaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toiminnassa korostetaan tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä yhteistyön ja tiedonkulun tärkeyttä. Jatketaan keskeisimpien ydinprosessien kuvaamista. Sähköistä asiakirjahallintaa tukeva tiedonohjaussuunnitelma valmistuu vuoden aikana. Kaupunginhallituksen tulee organisoida tiedonhallintayksikköön kuuluvat tehtävät ja vastuut.

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen.

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin toimintaa ja taloutta lakien ja säännösten sekä kaupungin strategian mukaisesti.

Talousarviovuoden muutokset

Tulorekisterin hyödyntäminen otetaan käyttöön vuoden alusta. Uusi tiedonhallintalaki astuu voimaan 1.1.2020 alkaen ja se kumoaa henkilötietolain. EU-tietosuojaa-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain vaatimusten mukaista työtä tehdään Etelä-Savon kuntien yhteisen tietosuojavastaavan avustuksella ja osallistutaan tiedotus- ja koulutustilaisuuksiin. 15.3.2019 voimaan tullut laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta edellyttää sähköisten palvelujen lisäämistä.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Koko kaupungin osalta toimintatuloja kertyi 32,6 M€, toimintamenoja 144,0 M€ ja toimintakate oli -111,4 M€. Vuosikate on 11,0 M€, kun se alkuperäisessä talousarviossa oli 4,8 M€. Tulos oli 5,0 milj. euroa ylijäämäinen. Verotulot ylittivät budjetoidun 0,4 milj. euroa ja valtion myöntämät koronatuot kasvattivat valtionosuutta niin, että ne ylittivät budjetoidun 4,6 milj. euroa. Yhteensä tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 7,4 milj. euroa (ml. toimintatuotot, vos, verot ja rahoitus) ja menot vähenivät 0,6 milj. euroa (ml. toimintamenot, poistot ja rahoitus).

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

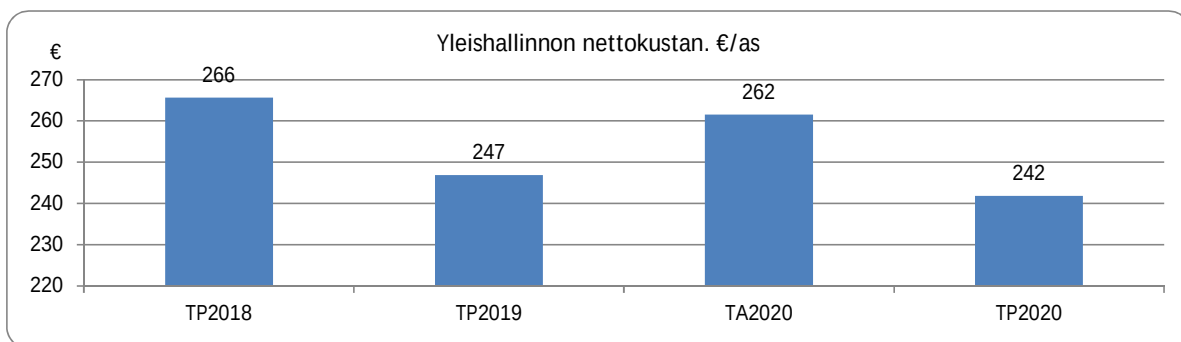
Kaupunginhallituksen (27.10) ja -valtuuston talousarvioseminaarien (7.9 ja 17.11) lisäksi alue- ja väestökehityksen asiantuntija VTT Timo Aro piti luennon Kanttilasalissa maaliskuussa alueiden rakennemuutoksesta ja elinvoimasta. Kaupunginhallitus päätti käynnistää työperäisen kuntaan muuton kampanjan toukokuussa ja kesäkuussa konserniyhtiöiden (Pieksämäen Vesi Oy, Pieksämäen Haka Oy ja Kuntalaskenta Oy) toimitusjohtajat kävivät kertomassa puolivuotiskatsauksen yhtiöiden toiminnasta kaupunginhallitukselle.

Henkilöstö- ja taloushallinnon palveluissa toimittiin elokuun loppuun asti vs-järjestelyillä ja perusturvan osa-aikainen talouspäällikkö jäi eläkkeelle maaliskuun lopussa. Uusi hallintojohtaja aloitti syyskuussa virassaan. Kaupungin virastot avattiin kesäkuun alussa kevään koronatilanteen jälkeen. Kuntouttava työtoiminta suljettiin Valtioneuvoston päätöksellä 16.3.-31.5.2020 väliseksi ajaksi. Toiminnan tauko näkyy kaupungin osarahoittaman työmarkkinatuen kustannusten nousuna. Kuntien yhteinen alueverkkokilpailutus aloitettiin keväällä. Hanselin Teleoperaattorikilpailutuksessa valittiin operaattoriksi Telia, operaattorin vaihto tapahtuu vuoden 2021 alkupuolella. Koronatiedottamiseen on lisätty resurssia kevään ja syksyn osalta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 57 hallintosäännön muutokset, mm. vastuuta määriteltiin tiedonhallintayksikön osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne
31.12.

Koronatilanne on tuonut haastetta kunnan talouteen ja toimintaan, kustannussäästöjä on tullut toimintojen osalta, joita jouduttiin sulkemaan koronatilanteen vuoksi. Kaupunginhallitus päätti 1.6.2020 kokouksessaan asettaa talouden ennakointia ja tasapainotustoimenpiteiden kartoittamista varten valmistelutyöryhmät (henkilöstö, kiinteistöt ja taseomaisuus sekä palvelut), jotka tekivät esitykset talouden tasapainotustoimenpiteistä elokuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen kokoukset pidettiin sähköisenä kokouksena touko-kesäkuussa ja elokuussa kokouspaikkana pidettiin Poleenin isompaa kokoustilaa ja kokoukset ovat olleet hybridikokouksia. Myös kaupunginvaltuuston kesäkuun kokous pidettiin Poleenin salissa hybridikokouksena. Syksyn kokouksia pidettiin niin paikan päällä, hybridinä kuin etänäkin.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Yleishallinnon nettokustann. €/as	266	247	262	242	-20
- siitä työllisyyspalvelujen nettokustann.	82	78	87	88	1
TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)					
	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	2 832	2 669	2 749	2 658	-91
Kulut	7 597	7 035	7 440	6 861	-579
Kate	-4 765	-4 366	-4 690	-4 202	488
Poistot	13	5	5	9	4
Tulos	-4 778	-4 371	-4 695	-4 211	485

54
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Tarkastuspäivät	40	46,5	40	46,5	6,5
Kvalt:n kokoukset	7	8	7	6	-1
Khall:n kokoukset	16	17	16	16	0
Seminaarit + iltakoulut	6	5	6	4	-2

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Konsernijohto	1	1	1	1	0
Talous- ja hallintoyksikkö	3,1	3,1	3,5	3,5	0
Toimistopalvelut	35,4	35,9	35,9	33,3	-2,6
Työllisyyspalvelut	6,6	5,5	6,5	5,5	-1,0

Vertailut

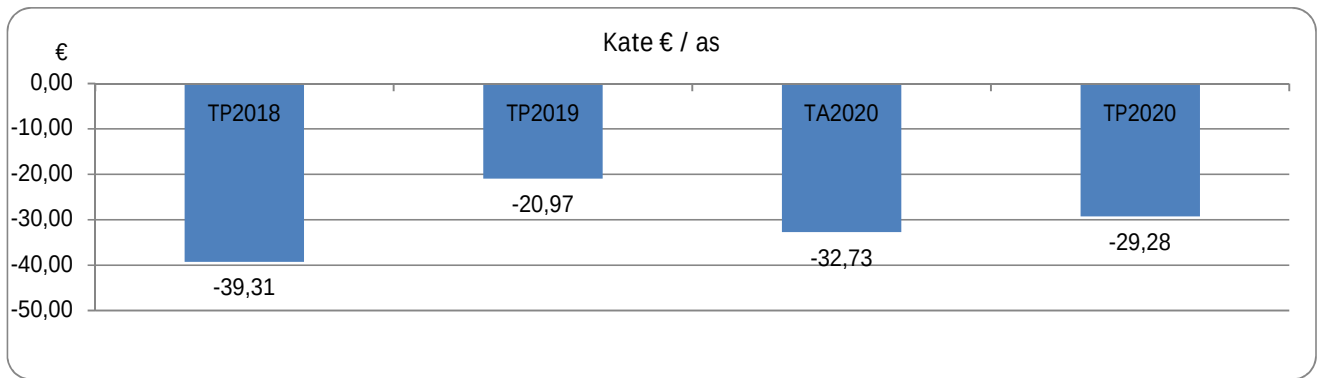
	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat
Mittari/mittarit				

150

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Kuvaus toiminnasta	Yrityspalveluiden toiminta-alueet 1) aloittavien ja omistajaa vaihtavien yritysten neuvontapalvelut 2) toimivien yritysten kehitysneuvonta ja kasvuhankkeet 3) yritysten ja työn houkuttelevuus paikkakunnalle 4) lakisääteinen maaseututoimi 5) kaupungin matkailun markkinointi 6) vuokrattavat toimitilat, ylläpito, hallinta ja vuokraus. Tilat osoitteessa Kauppakatu 1, 1. kerroksessa. Yrityksiä n. 1200, uusia n. 80 / v, maatiloja 233.
Talousarviovuoden tavoitteet	Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen, alueen kilpailukykyyn säilyttäminen sekä maaseudun uuden yritystoiminnan edistäminen perinteisen maatilatalouden ohella. Kehityskykyisten ja -haluisten yritysten kartoittaminen ja tukeminen. Uusien työpaikkojen luominen kaupungin strategian mukaisesti. Vuokrattavissa kohteissa tulee pyrkiä hyvään taloudelliseen tulokseen ja pitää vajaakäyttö mahdollisimman alhaisena.
Talousarviovuoden muutokset	Haetaan lisää uutta yritystoimintaa ja uusia asukkaita. Matkailussa painotetaan sähköisiä ratkaisuja. Kaupungin omistamien yritys-, teollisuus- ja liiketilojen hallinta, vuokraaminen ja ylläpito ovat kohdassa 1515 / 150 Elinkeinoelämän kehittäminen. Väestö ikääntyy ja vähenee paikkakunnalla. Tämä heikentää alueen ostovoimaa ja tuo haasteita myös kuntatasolle. Työttömyys on laskenut Pieksämäellä jo useamman vuoden ajan.
Talousarvion toteutuminen 31.12.	Toteuma oli talousarviota hieman ennakoitua parempi. Tuotot ylittivät budjetoidun, vaikka kaupunki tarjosi yritysvoimalaisilleen vuokrahelpotuksia kolmen kuukauden ajalle ja samalla kulut jäivät hieman talousarviota alhaisemmaksi.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.	Kerran vuodessa tehdään riskien kartoitus, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma riskien vaikutusten minimoimiseksi. Merkittäviä riskitekijöitä ei ole havaittu. Lähinnä riskit ovat toiminnallisia ja liittyvät pääosin henkilöriskeihin.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Kate € / as	-39,31	-20,97	-32,73	-29,28	3,45

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	34	2 393	2 250	2 326	77
Kulut	739	2 764	2 759	2 738	-21
Kate	-705	-371	-509	-411	98
Poistot	3	1 233	1 336	1 229	-107
Tulos	-708	-1 604	-1 845	-1 640	205

* v. 2019 liike- ja teollisuustilat siirtyivät elinkeinotoimen alle

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Uusi työpaikka	90	77	100	71	-29
Maatila	236				0
Kehittämishanke	8	11	11	11	0
Liike- ja teollisuustilat		26	25	23	-2

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
	3	3	3	3	0

180

TIETOHALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Vastuualueiden sekä konserniyhtiöiden tietohallinnolle antamien järjestelmien, ohjelmien, palvelimien ja työasemien elinkaaren hallinta ja ylläpito, matkapuhelinten hankinta ja liittymien käyttöönotto, tulostamis- ja kopiokonepalvelun hallinnointi, tietoliikenteen hallinnointi sekä edellisiin liittyvästä tietoturvasta huolehtiminen. Tietohallinnon asiantuntijapalvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tuottaa kustannustehokkaita ict- ja tietohallintopalveluja vastuualueille ja konserniyhtiöille. Toimintaa seurataan ict-palvelujen osalta mittaroimalla palvelupyyntöjen läpimenoaikoja.

Talousarviovuoden muutokset

1.1.2020 voimaan astuvan tiedonhallintalain vaatimuksiin valmistautuminen, tietoturva- ja -suoja-asioihin panostaminen. Opetuksen av- ja esitystekniikan tukihenkilö siirtyy tietohallinnon henkilöstöön.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

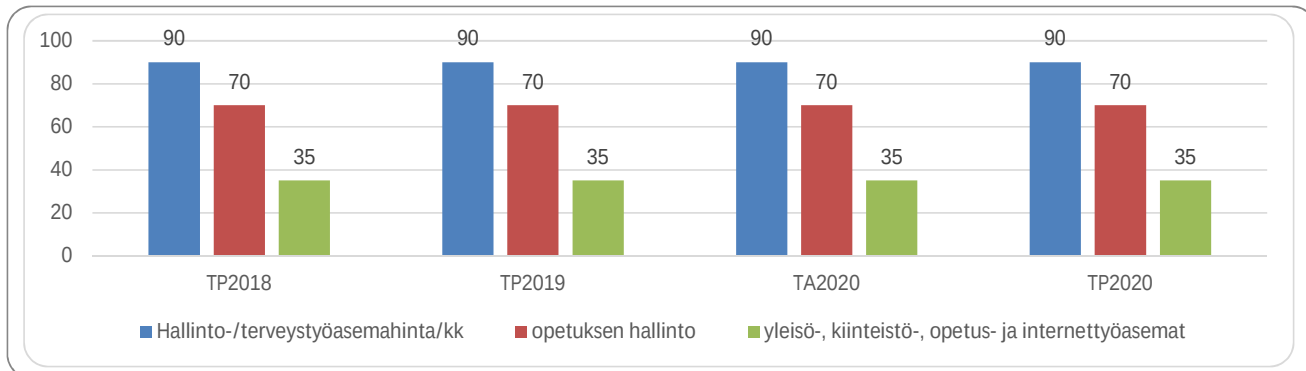
Opetuksen av- ja esitystekniikan tukihenkilön tehtävä siirtyi 1.8. tietohallinnon tehtäväksi (eläköityvän tilalle), loppuvuodesta lomalle jäävän ja eläköityvän it-tukihenkilön tilalle otettiin keväällä sisäisellä siirrolla it-sihteeri. Nämä tietämyksen siirron päällekkäiset palvelusajat selittävät henkilöstön määrän tilapäistä "kasvua" 2020.

Koronapandemian vuoksi keskityttiin maaliskuusta huhtikuussa turvaamaan etätyömahdollisuuksia samalla, kun etätöihin siirtymistä pyrittiin ohjaamaan hallitusti. Etätyösopimuksia on tehty vuoden alusta yhteensä 90 kpl, kokonaismäärän ollessa nyt 159 kpl. Etätyösopimuksiin ei ole kirjattu opettajia. Ns. makkulaliittymiä on nyt yhteensä 225 kpl, joista 124 kpl on tehty tämän vuoden puolella. Etäkokoukset Teamsilla ja sähköinen allekirjoitus on vakiintunut käyttöön.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Tarkastelujaksolla kirjattiin kuusi poikkeamaa (keskeytynyt palvelu, tietosuoja- tai tietoturvapoikkeama), joista raportoitin johdolle. Tietosuojavastaava teki vuoden 2020 aikana yhden ilmoituksen tietosuojavaltuutetulle ja 2 kpl kyberturva-keskukselle. Tietohallinnossa käytiin sisäinen riskien arviointi ja sen mukaan toimenpiteitä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

58
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Hallinto-/terveystyöasemahinta/kk	90	90	90	90	0
opetuksen hallinto	70	70	70	70	0
yleisö-, kiinteistö-, opetus- ja internettyöasema	35	35	35	35	0

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	939	944	915	953	38
Kulut	762	815	887	887	0
Kate	177	128	28	67	39
Poistot	15	40	117	63	-54
Tulos	163	88	-89	3	92

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Hallinto-/terveystyöasema	515	518	520	551	31
Opetus hallinto	21	22	22	18	-4
Opetus-, yleisö-, kiinteistövalv.työasema	521	548	600	635	35
Muut ylläpidot (Vesi, Kuntalaskenta, Haka)	57	53	51	53	2

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Työsuhteiset	5	5	6	7	1
Viranhaltija	1	1	1	1	0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat

310

PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Perusturvan hallinto vastaa Pieksämäen kaupungin sosiaali- ja terveystalouden johtamisesta ja kehittämisestä. Hallinnon tulosalue sisältää Essotelta ostettavat erikoissairaanhoidon palvelut ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Kaupunginvaltuuston hyväksymän tasapainotusohjelman mukaan perusturvan vastuualueen raami vuodelle 2020 on 89,0 M€, mikä on lähes sama kuin vuoden 2018 tilinpäätös ja vuoden 2019 arvioitu tp. Talousarviovuoden tavoitteena on, etteivät menot kasva vuodesta 2019.

Talousarviovuoden muutokset

Perusturvan toiminnan hyvien ja tuloksellisten käytäntöjen vakiinnuttamista jatketaan edelleen. Perusturvan toiminnan omaseuranta ja ostopalveluiden valvonta jatkuu systemaattisesti. Toiminnan kehittäminen keskittyy paitsi sujuvien, yhteisesti sovittujen toimintamallien hiomiseen myös palvelujen tuottamisen omahoitoa painottavaan malliin.

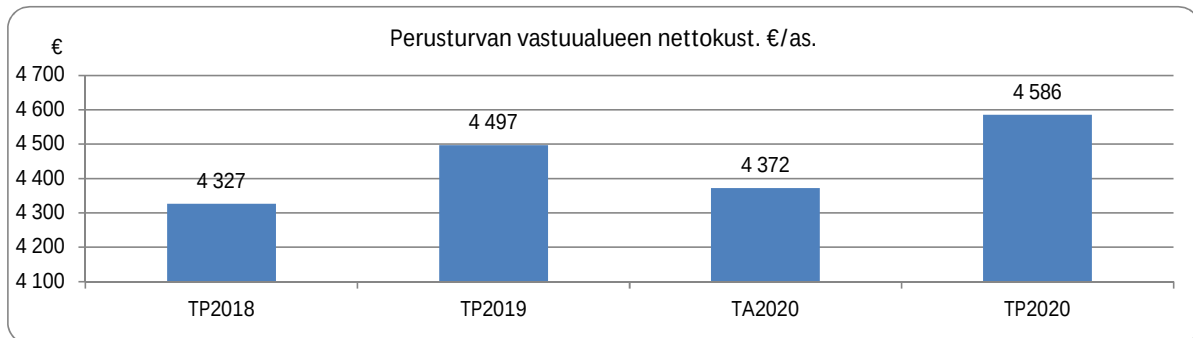
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Talousarvioon tehtiin vuoden kuluessa muutos siirtämällä 1,0 milj. €:n määräraha perhepalveluista Essoten erikoissairaanhoidon kustannuksiin. Hallinnon ja ostopalvelujen talousarvio ylittyi kokonaismenojen osalta 0,420 milj. €, kun erikoissairaanhoidon kulujen ylitys oli 0,608 milj.€. Erikoissairaanhoidon kulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,7 %. Essoten laskutukseen sisältyy arvion mukaan Covid-19 aiheutuneita nettokuluja Pieksämäen osalta 0,546 milj.€

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Riskien hallintaa on tehty painopisteenä asiakasturvallisuus erityisesti sosiaalihuollon palveluissa ja etätyön lisääntyessä siihen liittyvä tietoturva. Yksityisten sosiaalipalvelujen valvontaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa toteutettiin suunnitelmien mukaan, vaikkakin osin etätyönä. Yksityiseen palvelutuotantoon liittyviä riskejä myös toteutui, kun yksityisessä hoivakodissa oli covid19 -tartuntoja, joiden hoitamiseen kaupunki joutui aktiivisesti osallistumaan.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Perusturvan vastuualueen nettokust. €/as. (huom. ei vertailukelpoinen jäljempänä esitetyn valtak. tilaston kanssa)	4 327	4 497	4 372	4 586	214

60
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020+MRM	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	214	65	0	168	168
Kulut	25 553	26 594	26 617	27 037	420
Kate	-25 339	-26 529	-26 617	-26 869	-253
Poistot	9	3	4	6	2
Tulos	-25 348	-26 533	-26 620	-26 875	-255

* V. 2018 tuloissa näkyvät maahanmuuttajista maksetut korvaukset.

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
ESSOTE:n avohuoltokäynnit (sis. psykiatrian)	21 235	22 049	20 000	21 539	1 539
Ostopalvelukäynnit (sis. psykiatrian)	10 346	10 431	8 000	10 317	2 317
ESSOTE somatiikan hoitopäivät	7 451	7 252	8 000	6 363	-1 637
ESSOTE psykiatrian hoitopäivät	1 774	2 683	2 000	2 336	336
Ostopalveluhoitopäivät (sis. psykiatrian)	3 557	3 843	3 000	3 775	775
Yhteispäivystyksen käynnit	367	345	600	360	-240
Mks:ssa jatkohoitoa paikk. odottavien hpv:t	0	0			
Mittarit Koko perusturva					
vakanssit	403	405	419	427	8
määräaikaiset sijaiset (sopimuksia 1313, eri henkilöitä 258)	1 346	1 208		1 313	1 313
joista alle 13 vrk sijaiset (sopimuksia 667, eri henkilöitä 117)	654	578		667	667
poissaolot, kalenteripäiviä	39 587	39 008		40 984	40 984
joista koulutus	916	1 331		768	768
virka-/työvapaa	8 449	9 048		10 741	10 741
sairaspoissaolo	9 748	8 825		11 023	11 023
henkilöstötyytyväisyys (1-5) (viim. mittaus 2017)	3,8	--			
työkierrossa	5	16		3	3
asiakastytytyväisyys (1-5)	4,3	4,3	4,3	4,4	0,1
(mittari otettu käyttöön 12/17, asiakat valitsevat viidestä hymiöstä)		(9 855 arviota)		(2276 arviota, korona)	
muistutukset, kantelut lkm	25	16		49	49
oikaisuvaatimukset lkm	15	15		59	59

Henkilötyövuodet hallinto

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
vakanssit	10	10	11	11	0
henkilötyövuodet HTP1	13	10,8		9,2	

Vertailut 2019

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo
Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannukset €/asukas	4 624	3 490	4 342
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset €/asukas	1 444	1 316	1 628

340

IKÄÄNTYVIEN PALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Ikääntyvien palvelujen tulosityksiköt tuottavat palveluja pieksämäkeläisille ikäihmisille ja toiminnan keskiössä on "asiakas oikeassa paikassa, oikeaan aikaan", joka on tavoitteena vuodelle 2020. Tulosalueeseen kuuluu palveluohjaus, kotiin tuotettavat palvelut, tukipalvelut sekä palvelukeskukset ja palveluasumisen ostopalvelut. Kotiin tuotettavat palvelut sisältävät kotihoitoon liittyvän hoivan ja huolenpidon. Palveluohjaus sisältää ikäihmisten palveluneuvonnan, palvelutarpeen arvioinnin ja -ohjauksen, omaishoidontuen, perhehoidon, sotainvalidien ja muiden tukipalvelujen palvelut. Palveluasumisen ja palvelukeskuksen tulosityksikkö sisältää Kerttulan, Kivitaskun ja Peltokartanon palvelukeskukset ja Hiekanpään palvelukodin sekä palveluasumisen ostopalvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Päätavoitteena on, että ikäihmiset voivat mahdollisimman pitkään asua omassa kodissaan. Ensisijaisena tavoitteena on kehittää kotihoidon palveluja alueellisesti Rai-toimintakykymittarin sekä tarpeen mukaisilla apuvälineillä tukien. Pyrimme tukemaan ikääntyneen väestön terveyttä ja toimintakykyä toimenpiteillä, joilla vahvistetaan iäkkäiden omaehtoista toimintaa, yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ja kunnan eri toimialojen yhteistyötä hyvinvoinnin edistämiseksi. Yksilöllisesti, tarpeenmukaisesti, taloudellisesti tuotetut palvelut. Yhtenäiset, tasalaatuiset palvelut sekä yhtenäiset toimintakäytännöt asiakkaiden parhaaksi.

Talousarviovuoden muutokset

Tulosalueella käyttöön otetun RAI-toimintakyky arviointimittarin käyttöönottamista juurrutetaan vuoden 2020 aikana, ml. palveluasuminen. Tavoitteena on saada asiakkaan toimintakykyarvioinnit tarkemmiksi ja samalla tuottaa parempaa asiakasohjausta asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti. Kotihoidon kehittämistä jatketaan mm. Vetovoimainen kotihoito-hankkeen avulla. Jatkokehittämistä tarkastellaan, mikäli hanke laajenee alueelliseksi. Kotihoidon vertaiskehittämistä toteutetaan yhteistyössä FCG:n sekä muiden kuntien kanssa. Asiakkaan palvelutarpeen arviointia kehitetään palveluohjauksessa yhdessä moniammatillisen ryhmän (SAS-työryhmä) kanssa. Asumispalveluja kehitetään asiakkaan tarpeen mukaiseksi siten, että asiakkaan omaa toimintakykyä voidaan tukea mahdollisimman pitkään. Vuoden 2020 alusta voimaan astuvat kilpailutuksen myötä asumispalvelujen uudet sopimukset. Vuonna 2019 käyttöön otetun asumispalvelujen palvelusetelin tarvetta seurataan.

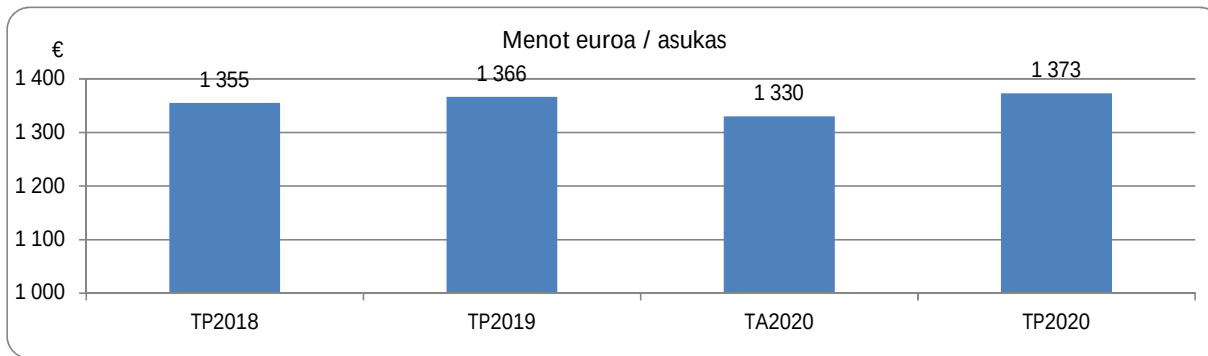
Talousarvion toteutuminen 31.12.

RAI mittarin käyttö on laajentunut koko ikääntyneiden palvelujen alueelle. Mittarin avulla asiakkaiden sijoittaminen kuntoisuuttaan vastaavaan palveluun on tarkentunut ja toiminut siten palvelurakenteen keventämisen työvälineenä. Kevyempien asumisratkaisujen luominen on korvannut tehostetun palveluasumisen ostopalveluja ja siten mahdollistanut talousarvion vuodelle 2020 varattujen määrärahojen riittämisen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Palvelurakenteen muutokseen liittyvät riskit eivät toteutuneet ja määrärahat riittivät. Asiakasturvallisuuteen on pitänyt kiinnittää kuluneen vuoden aikana erityistä huomiota koronaviruksen vuoksi ja omien toimintojen osalta siinä on onnistuttu hyvin. Ostopalveluissa koronaviruksen aiheuttama asiakasturvallisuusriski realisoitui, mutta kaupunki osallistui aktiivisesti riskin minimoimiseen.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Menot euroa / asukas	1 355	1 366	1 330	1 373	43

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	6 989	6 515	6 528	6 341	-187
Kulut	24 304	24 160	23 852	23 852	1
Kate	-17 314	-17 645	-17 323	-17 511	-188
Poistot	35	30	34	38	4
Tulos	-17 349	-17 675	-17 357	-17 550	-192

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Ennaltaehk. kotikäyntien asiakkaat, 80 v.				0,0	
Palvelutarpeen arviointi 7 vrk:ssa, %	100	100	100	100	0
Kotona asuvat 75 v. täyttäneet % vastaavanikäisestä väe	90				
Tilapäisen kotihoidon piirissä asiakkaita	152	189		158	158
Säännöllisen kotihoidon piirissä asiakkaita	451	442	490	360	-130
joista yli 75 v.	351	369	400	270	-130
yli 75 v. asiak. % vastaavanikäisestä väestöstä 30.12.	14	14,7	15	10,1	-5
Tukipalvelujen piirissä asiakkaita	477	498		474	474
Omaishoidontuen piirissä asiakkaita	210	210		164	164
joista yli 75 v.	122	163		87	87
yli 75 v. täyttäneet asiakkaat vuoden aikana %					
vastaavanikäisestä väestöstä 31.12.	5	6,5	6-15	3,2	-42 153
Palveluasuminen hpvt,joista				22 477	22 477
oma tuotanto				15 888	15 888
ostopalvelut		11 542	17 885	6 589	-11 296
Tehostettu palveluasuminen hpvt pitkäaikainen, joista					
oma tuotanto	52 299	42 354	45 990	45 101	-889
ostopalvelut	65 258	72 109	58 400	65 649	7 249
tehostetun palveluasumisen 75 v. täyttäneet asiakkaat					
% vastaavanikäisestä väestöstä 31.12.	14,0	12,3	9,7	10,6	1
(laitoshoidotavoite 2-3 %)	0		0	0,0	0
Lyhytaikaishoito					
oma tuotanto	2 234	3 696	5 840	6 970	1 130
ostopalvelut		2 499	3 285	2 806	-479

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
vakanssit	185	190	190	196	6
henkilötyövuodet HTV1	213	224,5		224,8	

Vertailut 2019

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo
Ikääntyneiden palvelujen nettokustannukset €/asukas	762	472	729
Kotihoidon nettokustannukset €/asukas	266	200	312

Kuvaus toiminnasta

Tulosalueen toiminnassa keskeistä ovat pieksämäkeläisten pitkäaikaissairaiden hoito sekä oireenmukainen akuutti- tai kiireetön hoito. Sen lisäksi tulosalueella järjestetään mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden sosiaalihuollon palveluja kuten asumispalveluja ja esimerkiksi kotikuntoutusta tai sosiaalista kuntoutusta. Tulosalueella on vastaanottotoimintaa niin somaattisten oireiden hoitoon, kuntoutukseen kuin mielenterveys- ja päihdeasioihin ja suunterveydehuoltoon (akuutti- ja kiireetöntä vastaanottoa, pitkäaikaissairaiden vastaanottoa). Lisäksi vuodeosastohoito ja tarkkailu, joissa hoidetaan seurantaa vaativia akuuttivastaanoton potilaita. Terveystenhuollon palveluja on mahdollista saada asiakkaan kotiin kotisairaalan ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotivastaanoton kautta, suunterveydenhuollon jalkautuva vastaanottotoiminta jatkuu pop up-yksikön avulla kouluissa ja hoitokodeissa. Kuntoutus pitää sisällään avo- ja osastokuntoutuksen, lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut sekä kuntouttavaa ryhmätoimintaa. Liikuntahoitoa tarjotaan edelleen inaktiivisille pitkäaikaissairaille tai korkean riskin asiakkaille. Erikoissairaanhoidon hoitosuunnitelmia toteutetaan avoterveydenhuollon palveluissa mm. infuusiopoliklinikalla.

Talousarviovuoden tavoitteet

Vastaanotto- ja sairaalapalvelut pyrkivät avoterveydenhuollon palvelujen avulla edistämään kuntalaisten terveyttä ja sairauksien omahoitoa sekä ennaltaehkäisemään kasvavaa sosiaali- tai terveystenhuollon käyttöä. Asiakkaalle tarjotaan hoitoa tarpeen mukaan joko kevyestä omahoidon tuesta moniammatillisen työryhmän tukeen saakka. Pitkäaikaissairaiden hoito vaatii toimenpiteitä yli tulosaluerajojen. Pitkäaikaissairauksien määräraikaistarkastukset keskitetään sairaanhoitajille, joihin lääkärituki tarjotaan yksilöllisen tarpeen ja lääkärin vahvistaman hoitosuunnitelman mukaan. Pitkäaikaissairauksien vastaanotolla hoidetaan määräraikaistarkastusten lisäksi sairauden pahenemisvaiheita ja uusien pitkäaikaissairaiden ohjausta. Pitkäaikaissairauksien vastaanotolla hoidetaan myös esitutkimuksia sairauden toteamis- ja seurantavaiheessa, esimerkkinä sydämen holterointi, yöpolygrafiitutkimus ja vuorokausi verenpaineen seuranta.

Pitkäaikaissairauksien hoitoon liitetään suunterveydentilan arviointi ja tarvittaessa ohjaus suunterveydenhuollon palveluun. Pääpaino toiminnassa on asiakkaiden omahoidon ohjauksessa, erityisosaamisen (sydän- ja verisuonisairaudet, verenpainetauti, diabetes, astma ja allergiat, osteoporoosi) avulla, johon henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti. Oireenmukainen hoito toteutetaan kiireellisenä tai kiireettömänä, hoidon tarpeen arviointi joko sähköisenä, puhelimesta tai paikan päällä. Pitkäaikaissairaiden määräraikaistarkastusten määrää ja toteumaa seurataan kuukausittain. Oireenmukaisessa hoidossa puheluiden ja käyntien määrää seurataan päivittäin, asiakastarpeen vaihtelua pyritään tasaamaan joustavalla resurssien käytöllä. Asiakastarve ikääntyvästä väestöstä johtuen kasvaa. Ikääntyvän väestön vuoksi yhteydenottojen ja asiakkaiden määrä on kasvanut vuosittain, joka vaatii avoterveydenhuollon palvelujen vahvistamista.

Osastohoidossa on joustava vuodepaikkojen määrä, kotisairaalan ja vuodeosastojen henkilöstö työskentelee sekä kotisairaalaan että osastolla. Päivän resurssien jako tapahtuu asiakasmäärän ja tarpeen mukaisesti. Saattohoitoa annetaan kotisairaalaan sekä osastolla. Fysioterapia palvelut jakautuvat kaikkiin yksiköihin yksilöllisten asiakastarpeiden mukaisesti. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa tavoitteena on lisätä kotiin annettavia vastaanottopalveluita kotikuntoutuksen muodossa, jonka avulla on mahdollista entisestään lisätä tukea asiakkaille kotona pärjäämisen tueksi sekä vähentää asiakaspalvelujen ostoa entisestään. Vuoden 2019 tavoitteena ollut palvelutarpeen arviointien tehostamisella saatua tulosta on mahdollista oman toiminnan tehostamisella vielä parantaa. Yhteistyö vapaa-aika- ja liikuntatoimen sekä seutuopiston kanssa jatkuu ja tavoitteena on lisätä yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa syrjäytymisen ehkäisemisessä sekä ennaltaehkäisevien palvelujen ja toimintamallien luomisessa. Vuoden 2020 aikana tavoitteena on lisätä erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja mahdollistaa infuusiopoliklinikan asiakkaiden lisäksi mm. uniapneaa sairastavien asiakkaiden määräraikaissurannat vastaanottopalveluissa, joiden hoidon toteuttaminen muutoin vaatisi käynnin Mikkelin keskussairaalaan.

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Talousarviovuoden muutokset

Prosessiohjauksella toimiva työskentely ja toiminnan organisointi, jalkautuminen ja joustavuus resurssien käytössä. Ryhmäohjauksen kehittäminen, pitkäaikaissairaiden prosessinohjaus.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

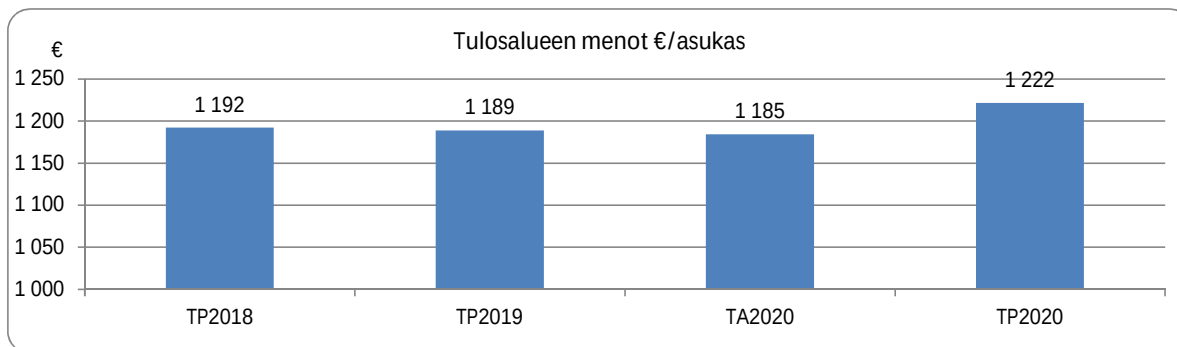
Koronaepidemia vaikutti koko vuoden 2020 toimintaan, jossa ennaltaehkäisevät toimet alkoivat lähes heti vuoden vaihteen jälkeen, kohdistuen aluksi hygieniakäytäntöihin, sittemmin näytteenottoon ja suojaikäytäntöihin. Kiireettömän hoidon resurssia on kohdennettu korona-näytteenottoon, jäljittämiseen sekä varautumistoimien ylläpitämiseen. Kiireettömän asiakasvastaanottojen määrä väheni kaikilla osa-alueilla heijastuen asiakasmaksutuottojen kertymiseen, joiden toteuma jäi 83,8 %:iin tavoitteesta. Lisäksi Pieksämäen paikallinen koronatilanne ja erillisen terveydenhuollon toimintayksikön perustaminen vanhuspalveluysikköön vaati tulosalueen normaalin toiminnan supistamista. Tulosalueen kokonaismenot pysyivät koronasta aiheutuneista lisäkustannuksista (laboratorio, hoitotarvikkeet ja aineet) huolimatta talousarviossa (99,94%). Kate 102,98%. Vuoden 2020 talousarvion- tai toiminnan toteuma on ollut varsin poikkeuksellinen, toimintaa kuvaavien suoritteiden perusteella ei voida myöskään vetää johtopäätöksiä, koska suoritteiden taustalla olevat käynti- ja yhteydenottoesitykset ovat edellisvuosiin nähden poikkeavia.

Talousarviotavoitteisiin nähden toiminta pyrittiin pitämään varsin normaalina pitkäaikaissairauksien hoidossa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Taloudellisiin tavoitteisiin pystyttiin parhaiten vastaamaan mielenterveyspalvelujen kotikuntoutustoiminnassa, jossa asiakaspalvelujen ostot vähenivät 220 000 €. Pitkäaikaissairauksien hoidossa asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana 927 asiakkaalla ja koronan aiheuttamaa hoitovelkaa kertyi seuraavalle toimintavuodelle. Myös suunterveydenhuollon kiireettömän hoidon supistaminen kasvatti hoitotakuuta. Kiireettömän hoidon saatavuus vaihteli avoterveydenhuollossa 13-35 vrk:n välillä, ollen joulukuussa keskimäärin 14 vrk. 86% asiakkaista pääsi lääkärin kiireettömään hoitoon 30 vrk:n kuluessa. Osaston käyttöaste vaihteli 70-114% välillä, lukuunottamatta huhti- ja joulukuuta, jolloin käyttöaste jäi 50 %:iin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Tulosalueella merkittävimmät riskit ovat henkilöriskeihin kohdistuvia, lääkäreiden saatavuus on edelleen vaihtelevaa, myös hoitohenkilöstön saatavuus on heikentynyt. Lisäksi korona-epidemia pitkittyessään entisestään kasvattaa kertynyttä hoitovelkaa erityisesti kansanterveydellisten sairauksien suhteen.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tulosalueen menot €/asukas	1 192	1 189	1 185	1 222	37

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)					
	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	3 499	3 337	3 359	2 814	-545
Kulut	21 387	21 025	21 244	21 233	-12
Kate	-17 887	-17 687	-17 885	-18 418	-533
Poistot	92	49	52	62	10
Tulos	-17 979	-17 737	-17 937	-18 480	-543

65
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
AVOHOIDON KÄYNNIT	135 392	149 029	119 700	126 190	6 490
Vastaanotto	49 428	64 648	40 000	51 944	11 944
Päivystys	35 246	38 223	35 000	35 054	54
Fysioterapia	5 457	3 345	4 000	1 680	-2 320
Fysioterapian kotikäynnit	1 327	1 263	1 300	826	-474
Apuvälinepalvelut	2 687	2 658	1 200	2 774	1 574
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	17 175	16 172	15 000	15 276	276
Mielenterveys- ja päihde kotikäynnit	1 218	1 132	1 200	2 016	816
Suunterveydenhoito	22 854	21 588	22 000	16 620	-5 380

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Vakanssit	148	154	158	160	2
Henkilötyövuodet HTV1	173	168,5		168,7	

Vertailut 2019

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo
Pth:n avohoidon nettokustannukset €/asukas	937	627	699

365

PERHEPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tulosalue sisältää äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolan, lastenneuvolan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, perheneuvolan, sosiaalihuollon lapsiperheiden palvelujen, perheoikeudellisten palvelujen, lastensuojelun, vammaisten palvelujen sekä aikuissosiaalityön toiminnot. Tulosityksiköitä ovat perheiden palvelut, lastensuojelupalvelut, aikuissosiaalityö ja vammaisten palvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tavoitteena on asiakaslähtöinen, tehokas ja taloudellinen palveluiden kokonaisuus. Huomiota kiinnitetään palveluketjujen yhtenäisyyteen. Palvelutuotannossa painotetaan ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluita.

Talousarviovuoden muutokset

Neuvolapalveluja kehitetään kokonaisvaltaisesti ja integroidaan edelleen entistä enemmän osaksi muita perhepalveluja. Terveystieteiden työllä on keskeinen rooli auttaa ehkäisemään lasten ja nuorten syrjäytymistä. Se edellyttää erityisten tuen tarpeiden varhaista tunnistamista ja tuen oikea-aikaista järjestämistä. Perheneuvolan toimintaa kehitetään kokonaisvaltaisesti. Perheiden palveluja on jalkautettu peruspalvelujen yhteyteen, mikä madaltaa avun hakemisen kynnyksiä ja tarjoaa tukea varhaisessa vaiheessa vähentäen näin korjaavien tukitoimien tarvetta. Lapsiperheiden kotipalvelu on Pieksämäellä perheille maksuton palvelu vuonna 2020.

Lapsi- ja perhesosiaalityössä pyritään vähentämään lyhytaikaisia sijoituksia ja lyhentämään niiden kestoja kehittämällä omana toimintana tehostettua perhetyötä ja tehostamalla yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Perhekuntoutus järjestetään ensisijaisesti perheen kotona tehostetun perhetyön ja muiden tukitoimien avulla. Tämän mahdollistamiseksi tehostetussa perhetyössä työskentelee määräaikaista 31.12.2020 saakka kaksi psykoterapeuttia. Sijaishuoltoon lasta sijoitettaessa selvitetään aina ensisijaisesti voidaanko lapsen sijaishuolto järjestää perhehoitona sijaisperheessä laitosmaisempien sijaishuoltomuotojen sijaan. Kehittämisen painopistealueina vuonna 2020 ovat lastensuojelussa tehostettu perhetyö sekä systemisen lastensuojelun työmalli.

Aikuissosiaalityössä painotetaan asiakkaiden ohjausta, neuvontaa ja aktivointia sekä yhteistyötä eri viranomaisten ja verkostojen kanssa. Aikuissosiaalityössä jatketaan vuoden 2019 lopussa päättyneen ISO-SOS- hankkeen aikana kehitettyä jalkautuvaa sosiaalityötä ja ryhmätoimintoja. Toimintakykymittareiden käyttö vakiinnutetaan osaksi palvelutarpeen arviointia, jonka avulla pyritään tunnistamaan asiakkaan kokonaistilanne ja kohdentamaan palvelut oikein ja oikea-aikaisesti. Sosiaalista kuntoutusta kehitetään moniammatillisena yhteistyönä. Asiakkaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua erilaisiin toiminnallisiin ryhmiin. Tavoitteena on vahvistaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevien työikäisten henkilöiden osallisuutta, sosiaalista asemaa ja toimintakykyä sekä torjua syrjäytymisriskiä. Kotouttamistyö jatkuu ja Pieksämäen kaupungissa valmistaudutaan ottamaan vastaan kiintiöpakolaisia vuosittain 12- 15 henkilöä. Väkivaltatyön koordinoitavuus jatkuu mm. kouluttamalla avainhenkilöitä, järjestämällä koulutuksia sekä työryhmä- ja verkostotyöskentelyä.

Palvelutarpeen arviointiprosessia kehitetään mm. ottamalla käyttöön toimintakykymittareita sekä hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä. Palveluja järjestetään kustannustehokkaasti peruspalveluiden ensisijaisuus huomioiden. Erityis palveluja myönnetään asiakkaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Palvelusetelin käyttöä henkilökohtaisen avun järjestämisessä lisätään. Vuonna 2020 otetaan käyttöön Pieksämäen kaupungin vammais palvelun käsikirja ja henkilökohtaisen avun menettelytapaohjeet.

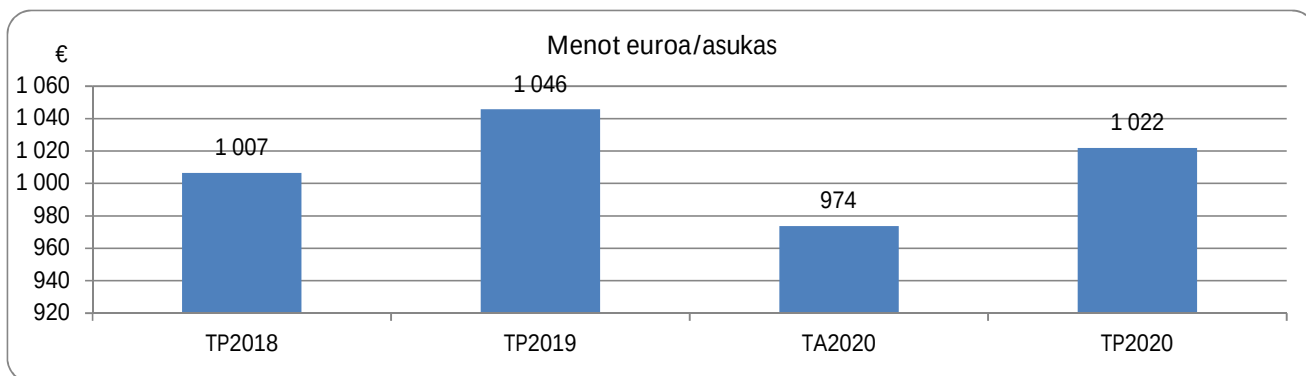
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Tulosalueen vuodelle 2020 varatuista määrärahoista tehtiin miljoonan euron suuruinen siirto kattamaan arvioitua suuremmiksi osoittautuneita erikoissairaanhoidon kustannuksia. Tulosalueen toimintakulut jäivät yli 700 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2019. Toimintakulut ylittivät kuitenkin muutetun talousarvion määrärahavarausten noin 300 000 eurolla. Pääkululajeittain tarkasteltuna henkilöstökulut ja palvelujen ostoihin kohdistuneet kulut jäivät ennakoitua hieman vähäisimmiksi. Sen sijaan avustuksiin kului määrärahoja noin 440 000 euroa ennakoitua enemmän. Tämä johtuu pääasiallisesti siitä, että vammaispalvelujen henkilökohtaisen avun tuottamistavassa on tapahtunut muutos palvelusetelin käyttöönoton myötä. Palveluseteliin liittyvät menot kirjautuvat avustuksiin. Sekä talouden toteumasta, että toiminnan volyymiä kuvaavista suoritteista on vaikeaa vetää pitkäaikaista trendiä ennakoivia johtopäätöksiä. Poikkeuksellinen pandemiavuosi on vaikuttanut palvelujen kysyntään. Palvelun tuottamisen tapaan liittyvät muutokset (palveluseteli ja oman palvelutuotannon lisääminen) tuonevat mukanaan pysyvämpiä kustannussäästöjä. Lapsiperheiden palveluja koskevien suoritteiden perusteella voidaan arvioida, että korjaavien palvelujen tarpeessa ei ole tapahtunut vähenemistä odotetulla tavalla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan perusturvalautakunnan vahvistaman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman mukaisesti. Tulosalueen merkittävimmät riskit ovat operatiivisia ja henkilöstöriskejä. Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen on epävarmaa tulosalueella, jossa palvelujen kysyntään liittyy jonkin verran satunnaisvaihtelua ja palvelutuotanto sisältää paljon ostopalvelua. Tulosalueella on paljon sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijatehtäviä, joiden osalta esiintyy valtakunnallisestikin rekrytointiongelmia. Tällaisia ammattiryhmiä ovat esimerkiksi sosiaalityöntekijät, psykologit ja puheterapeutit. Myös terveydenhoitajien osalta on alkanut ilmetä rekrytointivaikeuksia etenkin sijaisuuksien osalta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Menot euroa/asukas	1 007	1 046	974	1 022	48,18

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020+MRM	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	984	828	882	873	-9
Kulut	18 052	18 495	17 465	17 760	295
Kate	-17 069	-17 667	-16 583	-16 886	-303
Poistot	18	8	7	15	8
Tulos	-17 087	-17 675	-16 590	-16 901	-311

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
ÄITIYS- JA PERHESUUNNITELUNEUVOLA					
käyntien lkm	4 846	5 102	4 500	4 016	-484
LASTENNEUVOLA					
käyntien lkm	3 455	3 052	3 500	2 643	-857
Kouluterveydenhuollon palvelut					
· käyntejä terveydenhoitajan vastaanotolla	4 800		4 700	3 845	-855
· käyntejä lääkärin vastaanotolla	600		550	419	-131
		yht.			
		12 022		9 100	
Opiskeluterveydenhuollon palvelut					
· käyntien terveydenhoitajan vastaanotolla	4 200		4 300	4 434	134
· käyntejä lääkärin vastaanotolla	920		700	402	-298
Kasvatus- ja perheneuvonta					
· palvelujen piirissä lapsia 0-18 v	384	383	500	248	-252
· palvelujen piirissä vanhempia	189	284	300	192	-108
· asiakaskäynnit yhteensä	3 870	4 328	4 200	3 372	-828
· käyntejä lääkärin vastaanotolla	561	594	600	724	124
· puheterapia käyntejä	330	630	550	259	-291
· psykologin tutkimukset			25	30	5
· tukikäynnit			1 800	2 185	385
· terapiakäynnit			380	365	-15
· perheasioiden sovittelu			200	0	-200
· parisuhdekäynnit			150	45	-105
Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö					
· asiakasperheiden lukumäärä kotipalvelu	48	54	70	37	-33
· asiakasperheiden lukumäärä perhetyö	150	114	150	75	-75
· asiakaskäyntien lukumäärä kotipalvelu	420	629	1 300	538	-762
· asiakaskäyntien lukumäärä perhetyö	804	1 656	1 650	1 065	-585
Lapsiperheiden sosiaalityö ja ohjaus					
· tehdyt palvelutarpeen arvioinnit (lukumäärä)			200	112	-88
· vuoden aikana tulleet yhteydenotot sosiaalihuoltoon lapsen tuen tarpeen arvioimiseksi (yhteydenottojen lukumäärä)			60	75	15
· tukihenkilöpalvelua saaneiden lukumäärä	95		95	28	-67
· asiakaskäyntien lukumäärä tukihenkilötyö	227		1 150	473	-677
Lastensuojelun sosiaalityö ja tehostettu perhetyö					
· vuoden aikana tulleet lastensuojeluilmoitukset (ilmoitusten lkm)			490	535	45
· vuoden aikana tulleet ennakkolliset lastensuojeluilmoitukset			6	11	5
· vuoden aikana alkaneet lastensuojelun avohuollon asiakkuudet			35	39	4
· vuoden aikana avohuollon asiakkaana olleet lapset			130	87	-43
· vuoden aikana avohuollon sijoituksessa olleet lapset			15	14	-1
· vuoden aikana kiireellisesti sijoitetut lapset			7	21	14
· vuoden aikana huostassa olleet lapset			39	51	12
· vuoden aikana päättyneet huostaanotot			5	7	2
· vuoden aikana jälkihuollossa olleiden lasten ja nuoren lukumäärä			38	32	-6
· tukihenkilöpalvelua saaneiden ikäjakautuma (jälkihuolto)					
0-17 vuotiaat			15	14	-1
18-25-vuotiaat			23	9	-14
· asiakaskäyntien lukumäärä tukihenkilötyö				473	
· perheitä vuoden aikana lastensuojelun tehostetussa perhetyössä			40	20	-20
· asiakaskäyntien lukumäärä tehostettu perhetyö			600	263	-337
· lastensuojelun laitoshoidon hoitopäivät			4 015	2 420	-1 595
· lastensuojelun ammatillisen perhehoidon htp	9 995	5 840	7 250	5 397	-1 853
· lastensuojelun perhehoidon hoitopäivät			7 250	8 392	1 142
· perhekuntoutuksen hoitopäivät			365	236	-129
· ensikotipalvelun hoitopäivät			730	84	-646
Perheoikeudelliset palvelut					
· isyyden vahvistamiset yhteensä			60	47	-13
· vuoden aikana vahvistetut elatussopimukset			180	207	27
· sopimuksia lapsen huollosta, asumisesta ja tapaamisoikeudesta					
· vuoden aikana yhteensä			400	137	-263
· lasten lukumäärä, joiden asioissa annettu virka-apua			100	59	-41
· olosuhdeselvitykset (myös virka-avut lasketaan)			5	11	6
· lasten lukumäärä valvottujen/tuettujen tapaamisten ja vaihtojen				16	16

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Työikäisten sosiaalityö ja ohjaus					
· ruokakuntia toimeentulotuen saajina	463	459	500	404	-96
· täydentävän/ehkäisevän toimeentulotuen päätösten määrä			660	1100	440
· asiakkaiden lkm, joille on vuoden aikana tehty/päivitetty aktivointisuunnitelma		219	200	171	-29
· asiakkaiden lkm, joille on vuoden aikana tehty/päivitetty monialinen työllistymissuunnitelma			110	50	-60
· tukihenkilöpalvelua saaneiden lukumäärä			20	15	-5
Maahanmuuttajien palvelut					
· asiakasmäärä, joista 0-18 vuotiaita			20	2	-18
· yli 18-vuotiaita			40	40	0
· tehtyjen kotoutumissuunnitelmien määrä			40	22	-18
Vammaisten palvelut					
· kuljetuspalvelujen piirissä asiakkaita	515	480	600	463	-137
· henkilökohtaisen avustuspäivien piirissä olevat	158	167	140	168	28
· palveluasumisen piirissä asiakkaita	38	38	35	39	4
· päivätoiminnan piirissä asiakkaita			70	73	3
· kehitysvammaisten palveluasumisen hoitopäivät	25 412	25 579	17 000	27 223	10 223
· kehitysvammaisten laitoshoitopäivät	3 252	2 951	3 000	2738	-262

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
vakanssit	55	59	60	60	0
henkilötyövuodet HTV1	66	63,5		56,4	

Vertailut 2019

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo
Lastensuoj. ja muiden lasten ja perheiden palv. nettokust., €/as	350	267	240
Vammaispalvelujen kustannukset €/as.	687	361	499

410

KASVATUS- JA OPETUSPALVELUJEN HALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Hallinnon tehtävänä on huolehtia kaupungin opetussuunnitelman ja palvelustrategian mukaisten kasvatusta ja opetustavoitteiden saavuttamisesta päivähoitossa, kouluissa ja nuorisotoimessa koko kunnan alueella. Johto ja henkilökunta vastaavat johtamisen ja tuloksellisuuden kehittämisestä kasvatusta, opetusta ja nuorisotyössä sekä tuottavat laadukkaita hallinto- ja asiantuntijapalveluja. Tukipalveluihin kuuluvat koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut, puheterapeutin ja erityisopettajan palvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Palvelujen järjestämistä kehitetään suunnitelmallisesti koko kunnan alueella. Jatketaan uusien oppimisympäristöjen rakentamista. Oppilas- ja opiskelijahuollossa tehostetaan moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken tarkoituksena mahdollisimman varhainen tuki lapsille ja perheille. Erityisopetukseen saadaan toinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tuotetaan palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Talousarviovuoden muutokset

Johtamiseen ja henkilöstön hyvinvointiin panostetaan koulutuksen ja oikein kohdennetun resurssoinnin avulla. Koulupsykologin resurssi saadaan kokonaisuudessaan käyttöön. Kasvatusta ja opetuspalvelujen kehittämisohjelmaa toteutetaan ja arvioidaan suunnitellusti. Kasvatusta ja opetuspalvelujen hallinnon resurssi on riittävä.

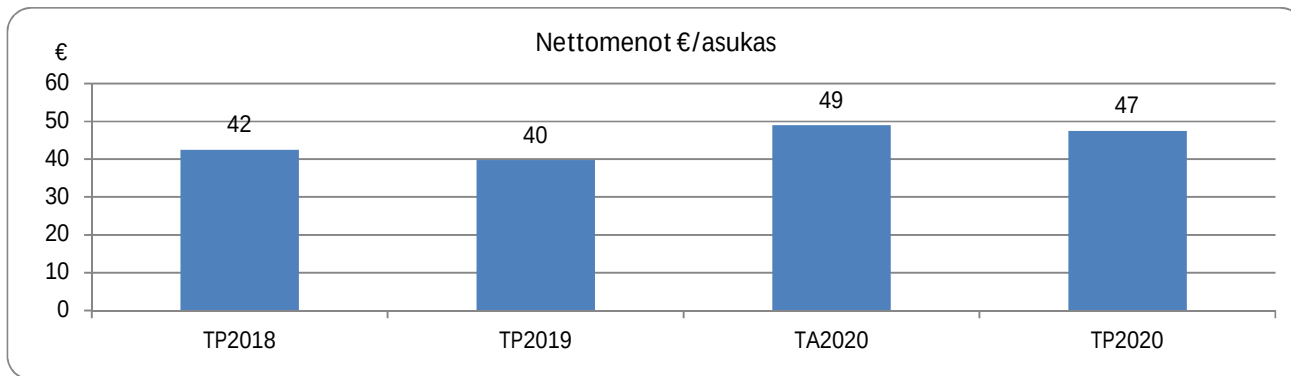
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Talousarvio on toteutunut hyvin. Maaselän päiväkotikoulun rakentaminen eteni lähes suunnitellusti. Koulu muuttaa uusiin tiloihin talviloman aikana ja aloittaa 8.3.2021 uusissa tiloissa. Yläkoulu muutti uusiin tiloihin huhtikuussa ja Virtasalmen koulu aloitti kuluva lukuvuoden uusissa tiloissa. Opetusjohtajan ja varhaiskasvatuksen johtajan työtehtävät hoidettiin sijaisjärjestelyin. Vapautunut opetusjohtajan virka täytettiin 14.12.2020. Koulupsykologipalvelujen osalta on ollut vajausta 0,4 psykologin verran. Vajetta on paikattu käyttämällä ostopalveluja tutkimuksiin. Varhaiskasvatuksessa on nyt kaksi erityisopettajaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Henkilöstön kouluttaminen riskien tunnistamiseen ja hallintaan on jatkuvaa toimintaa. Opetusjohtajan ja varhaiskasvatuksen johtajan pitkät poissaolot sekä siitä aiheutuneet useasti muuttuneet sijaisjärjestelyt vaikeuttivat hallinnon työtä. EU-tietosuoja-asetuksen mukaiset toimenpiteet henkilötietojen käsittelyssä ovat kesken. Kehityskeskustelut jäivät pääosin pitämättä sijaisjärjestelyjen takia. Toiminnallisia riskejä ehkäistiin pitämällä huolta hallinnon riittävästä resurssista. Työpaikkaselvitykset ja -tarkastukset siirrettiin koronapandemian takia vuoteen 2021.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Nettomenot €/asukas	42	40	49	47	-1,5

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	79	73	69	136	68
Kulut	853	786	947	962	15
Kate	-774	-713	-878	-825	53
Poistot	5	2	3	4	1
Tulos	-779	-715	-881	-829	52

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
	11	10	11	11,6	0,6
* lisäksi hanketyöntekijät	1	0	0	2,6	2,6

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat
Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset €/asukas v.2019 (Tilastokeskus)	1 544	2 070	1 782	2 048

415

VARHAISKASVATUS

Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue vastaa kaupungin lasten päivä-, vuoro- ja erityisvarhaiskasvatuksen organisoinnista, riittävydestä, toimivuudesta ja laadusta. Lapsen ja perheen tarpeet huomioiden varhaiskasvatusta tarjotaan kunnallisissa päiväkodeissa (5), perhepäivähoidossa (n. 20 pphoitajaa) ja ryhmäperhepäivähoitokodissa Virtasalmella. Perhepäivähoidon varahoito toteutetaan pääsääntöisesti yhden kotona työskentelevän perhepäivähoitajan luona ja 1.8.2020 perustetussa Kalevalan ryhmäperhepäiväkodissa. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluita ostetaan palvelusetelillä yksityisistä päiväkodeista (5) ja yksityiseltä perhepäivähoitajalta (1). Avoimen varhaiskasvatuksen palveluja järjestetään Perheiden Talossa. Tulosalueen talousarvioon on varattu myös kotihoidon tuen määrärahat n. 0,6 milj.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tulosalueen tavoitteena on palvella kaupungin lapsiperheitä ja vastata osa- ja kokopäiväisen varhaiskasvatuksen sekä vuorohoidon kysyntään ja järjestää varhaiskasvatuspalvelut joustavasti sekä tehokkaasti ja taloudellisesti. Varhaiskasvatuspalvelujen perustehtävä on lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon tukeminen sekä varhaisen tuen ja kuntoutuksen mahdollistaminen erityispedagogisin keinoin sekä monialaisen verkostotyön avulla. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista. Tavoitteena on ylläpitää palvelujen hyvää laatua huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, osaamisen kehittämisestä ja työhyvinvoinnista sekä vaikuttamalla toimitilojen ja -välineiden kuntoon ja ajanmukaisuuteen. Toiminnan sitovina tavoitteina käytetään kunnallisen varhaiskasvatuksen keskihintaa 12 089 € /lapsi/vuosi ja kaikkien varhaiskasvatuspalvelujen suoritehintaa 8 515€ /lapsi/vuosi.

Talousarviovuoden muutokset

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot kasvavat kunnissa v. 2020 hieman tai pysyvät samana kuin v. 2019. Palvelujen lapsimäärät ovat kaupungissa pysyneet lähes vakiona vaihdellen n. 580-600 välillä. Vaikka syntyvyys on vähentynyt, niin varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä on edelleen v. 2020 lisääntynyt. Päiväkot- ja perhepäivähoitopaikat ovat olleet täynnä yksittäisiä vapaita paikkoja lukuunottamatta. Palvelusetelikulut ovat ylittyneet 3 vuoden ajan, koska varhaiskasvatuksen tarve on ollut arvioitua suurempi. Talousarvioon 2020 palvelusetelimenot on lisätty edellisiin vuosiin verrattuna. Henkilöstökulut kasvavat hieman johtuen pääosin palkankorotuksista (1 %) sekä sairauslomien sijaisuuksista. Henkilöstökulujen osalta tehostamistoimenpiteinä 1.8.2020 alkaen mm. kahden opettajan palkkameno katetaan sisäisin siirroin.

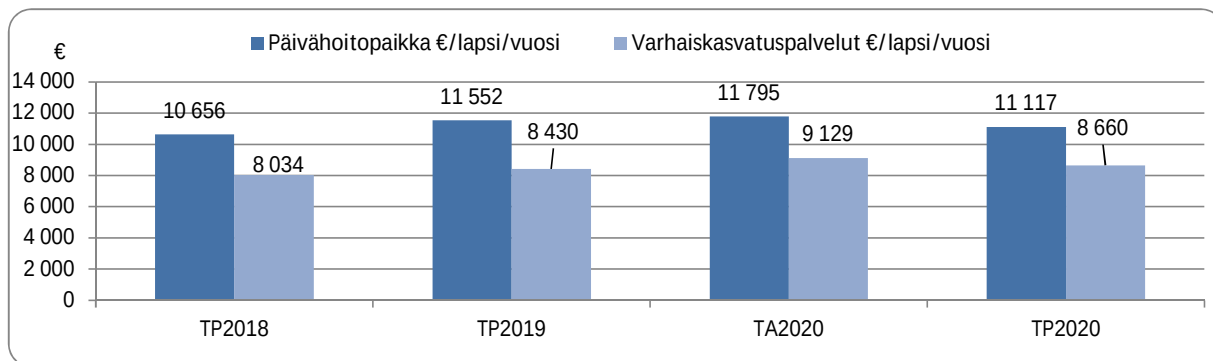
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Varhaiskasvatuspalvelut ovat kahdentoista kuukauden toteuman mukaan pysyneet hyvin talousarvioraamissa. Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat olleet täynnä koko vuoden. Koronapandemian takia useat perheet siirsivät lastensa varhaiskasvatuksen aloitusta myöhemmäksi. Tämän vuoksi palvelusetelien kulut eivät ole nousseet samalla tavalla, kuin keväisin yleensä tapahtuu kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen ollessa täynnä. Kokonaisuudessaan varhaiskasvatusmaksutuotot lisääntyivät n. 11 300 € arvioitua enemmän, vaikka varhaiskasvatusmaksuja hyvitettiin huoltajille (n. 50 000 €) heidän hoitaessa lapset kotona. 1.8.2020 varhaiskasvatusoikeuden rajausta poistui ja huoltajille tuli jälleen mahdollisuus valita varhaiskasvatuksen laajuus tarpeidensa mukaisesti. 1.8.2020 alkaen varhaiskasvatusmaksujen perusteet muutettiin tuntiperusteisiksi ja muutos on näkynyt hienoisena varhaiskasvatusmaksujen lisääntymisenä. Kunnallisten päiväkotien lapsimäärää tehostetaan edelleen lain sallimissa rajoissa ja yksityisiltä palveluntarjoajilta ostetaan palvelua kunnallisen ylimenevän tarpeen mukaan. Talousarvioon 2020 palvelusetelimenot on arvioitu 1 000 000 €, tilinpäätöksen mukaan ylitystä tuli 95 958 €.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Lapsen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palauttaminen varhaiskasvatukseen elokuussa 2020, varhaiskasvatusta hakevien lasten määrä sekä henkilöstön sairauslomien, koulutusten ja vuosilomien sijaisten määrä vuosittain vaikuttavat talousarvion lopulliseen toteutumiseen. Talouden tehostamisvaatimuksissa on otettava realistisesti huomioon varhaiskasvatuksen valtakunnallisten linjausten vaikutus kuntatalouteen, kuten esim. esiopetuksen laajentaminen 5-vuotiaille, varhaiskasvatuslain määräykset henkilöstörakenteesta ja henkilöstömitoituksesta lapsimäärään. Henkilöstömenoja tulee jatkossa kasvattamaan erityistä tukea tarvitsevien lasten määrän lisääntyminen. Pienryhmiä tullaan jatkossa tarvitsemaan takaamaan lasten kasvun ja kehityksen paremmat mahdollisuudet. Samalla henkilökohtaisten ja ryhmäavustajien tarve kasvaa sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Päivähoitopaikka €/lapsi/vuosi	10 656	11 552	11 795	11 117	-678
Varhaiskasvatuspalvelut €/lapsi/vuosi	8 034	8 430	9 129	8 660	-469
TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)					
	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	488	503	417	461	44
Kulut	7 460	7 439	7 218	6 930	-288
Kate	-6 972	-6 937	-6 801	-6 469	332
Poistot	26	35	57	20	-37
Tulos	-6 998	-6 972	-6 859	-6 489	370

74
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Kunnalliset ph.lapset yhteensä	430	413	408	412	4
Päiväkotihoido	321	322	319	323	4
Perhepäivähoito	97	83	78	76	-2
Ryhmäperhepäivähoito	12	8	11	13	2
Avoin varhaiskasvatus	27	20	22	21	-1
Yksityinen hoidon tuki	1	0	0	0	0
Palveluseteli	166	158	155	157	2
Kotihoidon tuki	203	153	160	157	-3

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Vakituiset ja määräaikaiset yhteensä	111	112	109	122	13

Vertailut

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Päiväkotipaikka €/v	11 833	12 092	11 834	11 004	-831
Perhepäivähoitopaikka €/v	11 195	11 422	12 657	11 650	-1 007
Ryhmäpäivähoitopaikka €/v	9 837	17 591	13 208	10 165	-3 042
Yksityisen hoidon tuki €/lapsi/vuosi	1 145	0	0	0	0
Palveluseteli €/lapsi/vuosi	7 019	7 240	6 452	6 871	419
Kotihoidon tuki €/lapsi/v	3 094	4 054	3 875	3 825	-50

Vertailut (v. 2019)

(Tilastokeskus)	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat
Lasten päivähoito €/asukas	400	539	418	516
Lasten päivähoito €/0-6 v.	8 056	7 948	8 135	7 240

Kuvaus toiminnasta

Toiminta-ajatuksena on tuottaa monipuolisia lasten ja nuorten palveluja. Tuetaan lasten ja nuorten oppimista, tervettä kasvua ja kehitystä sekä elämänhallintaa. Edistetään tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta kaikessa toiminnassa. Esiopetus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti päiväkodeissa ja kyläkouluilla integroituna muiden ikäluokkien kanssa tai omina ryhminään. Oppilashuolto, kolmiportaisen tuen järjestäminen ja kodin ja koulun yhteistyö, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä koulun jälkeinen kerhotoiminta ja kesänuokkaritoiminta ovat keskeinen osa perusopetuksen palvelukokonaisuutta. Nuorisotoimen kokonaisuus pitää sisällään mm. nuorisotila-, erityisnuoriso-, etsivän nuoriso-, nuorten työpaja-, koulunuorisotyön sekä kulttuurisen ja kansainvälisen nuorisotyön toimintoja. Nuorisotyössä toteutetaan nuorisolain mukaista osallisuustoimintaa ja vastataan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ohjaamo Pientareen ja nuorten työpajatoiminnan koordinoinnista. Nuorisotyö on kunnan tehtävä.

Talousarviovuoden tavoitteet

Esi- ja perusopetuksen sekä nuorisotyön yhteisenä tavoitteena on lapsen eheän sekä yhtenäisen kasvun ja opinpolun rakentaminen hyvässä yhteistyössä huoltajien kanssa. Työtä toteutetaan suunnitelmallisesti lasten ja nuorten Pieksämäki hyvinvointisuunnitelman sekä kasvatus- ja opetuspalvelujen kehittämisohjelman mukaisesti. Jokainen perusopetuksen päättävä nuori saa jatko-opiskelupaikan. Moniammatillista yhteistyötä tiivistetään edelleen yhdessä eri hallintokuntien kanssa. Digitutortoimintaa jatketaan perusopetuksessa. Hiekanpään yläkoulussa toimii pienryhmä syrjäytymisvaarassa oleville koulupudokkaille. Uusi yläkoulu valmistuu ja otetaan käyttöön lukuvuoden 2020-2021 alkaessa. Maaselän päiväkotikoulu valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Virtasalmen koulu ja ryhmäperhepäiväkotit aloittavat uusissa tiloissa lukuvuoden 2020-2021 alusta. Nuorisotyössä kehitetään yhdessä verkoston kanssa nuorisotyötä koulussa ja nuorisotiloilla kustannustehokkaasti lähipalveluna siellä missä nuoret ovat. Ohjaamo Pientareen ja nuorten työpajan toiminnassa kehitetään ennaltaehkäiseviä jalkautuvia palveluja yhdessä verkoston kanssa. Sitovat tavoitteet ovat esiopetuksen ja perusopetuksen nettomenot/oppilas sekä nuorisotyön nettomenot/kävijä ja nettomenot/asukas.

Talousarviovuoden muutokset

Vuonna 2020 esiopetuksessa on kevätlukukaudella 133 lasta, joista 20 on kyläkouluilla. Syyslukukaudella esiopetuksessa on 119 esioppilasta, joista 20 on kyläkoulujen esiopetusryhmissä. Koulu- ja päiväkotirakentamiset saadaan muuten päätökseen, mutta Maaselän päiväkotikoulu valmistuu hieman myöhässä, valmistuen talvilomaan mennessä. Kehitetään koulujen toimintakulttuuria, työtapoja sekä oppimisympäristöjä opetussuunnitelman vaatimusten mukaisesti. Mahdollistetaan oppilaiden riittävä liikkuminen koulupäivän aikana. Henkilöstölle järjestetään monipuolista täydennyskoulutusta ja laaditaan koulutussuunnitelmat kehityskeskustelujen yhteydessä. Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan. Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärän lasku huomioidaan resurssin käytössä. Toiminta on laadukasta ja kustannustehokasta. Nuorisotoimen kaikki toimistot Hiekanpäästä ovat siirtyneet Veturitorille ja Ohjaamolle. Ohjaamo Pieksämäki on muuttanut kaupungin omiin tiloihin yhdessä kaupungin työtoiminnan kanssa. Ohjaamossa nuoria pyritään palvelemaan matalalla kynnyksellä ns. "yhden luokun" periaatteella. Työnkuvat on laadittu vastaamaan kehitetyn toiminnan tarpeisiin. Virtasalmella nuorisotilatyön toteuttamista on jatkettu eri kumppanuuksien kautta eri toimijoiden kanssa. Jäppilässä ei yhteistyölle ole tarvetta tällä hetkellä.

	2019	2020	2021	2022
Esioppilaat	154	142	137	116
1-6 lk oppilaat	917	887	892	872
7-9 lk oppilaat	495	492	485	474
Yhteensä	1566	1521	1514	1462

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Vastualueen talous toteutui suunnitelman mukaisesti. Säästöä toivat erityisesti kevään etäopetuksen takia vähentyneet ruoka- ja kuljetuskustannukset. Lisätuottoja toivat kesän aikana saadut ylimääräiset Tasa-arvo- ja Korona -avustukset. Näillä tuotoilla katettavat kustannukset alkoivat täysimääräisesti syyskuussa. Rakennushanke Maaselällä eteni, valmistuminen myöhästyy parilla kuukaudella. Koulu pääsee muuttamaan uusiin tiloihin talvilomalla ja toiminta uusissa tiloissa alkaa 8.3.2021. Virtasalmen koulu ja Yläkoulu aloittivat lukuvuoden uusissa rakennuksissa.

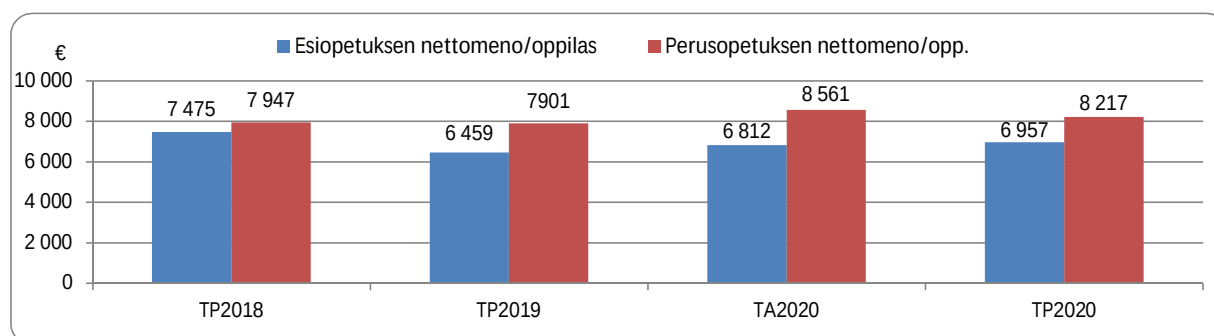
Iltapäivätoimintaa järjestettiin suunnitelman mukaisesti viidessä eri toimipisteessä ja aamupäivätoimintaa Maaselän koululla erityisoppilaille. Maksutonta aamukerhotoimintaa järjestettiin Harjun, Kontiupuiston ja Maaselän kouluilla ekaluokkalaisille, joiden koulupäivä alkaa myöhemmin. Koulunjälkeistä kerho- ja kurssitoimintaa järjestettiin normaalia vähemmän koronatilanteesta johtuen. Uudessa yläkoulussa kehitettiin mielekästä välituntitoimintaa yhdessä opettajien ja oppilastoimijoiden kanssa. Toiminnot olivat koronan takia tauolla.

Nuorisotoimen toiminta ja talous toteutuivat muutoin suunnitellusti, mutta korona-aikana toimintaa toteutettiin pääosin verkossa, jota kautta tuli myös toiminnallisia säästöjä. Erilaiset sosiaalisen median kanavat otettiin käyttöön tehostetusti kaikissa nuorisotyön toiminnoissa. Nuorisotoimen kaikki fyysiset toiminnot on siirretty kaupungin omiin tiloihin. Ohjaamo, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja toimivat verkoston kanssa monialaisesti ja kynnyksettömästi yhdessä työtoiminnan ja työllisyyspalveluiden kanssa samoissa tiloissa. Tämä mahdollistaa entistä paremman synergian ja tehostaa yhteistyötä ja on kustannustehokasta. Osallistuttiin vanhusten soittorinki-toimintaan ja henkilöstöä lomautettiin. Tapahtumia ja toimintoja jouduttiin perumaan (korona). Valtion avustuksia saatiin 158 125 euroa, joka on 32% koko nuorisotyön menoista. Säästö yhteensä kokonaiskatteesta -133 389 €. Verkkonuorisotyön käyntikerrat 15 507 www.po1nt.fi. Korona vähensi fyysisiä kävijämääriä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

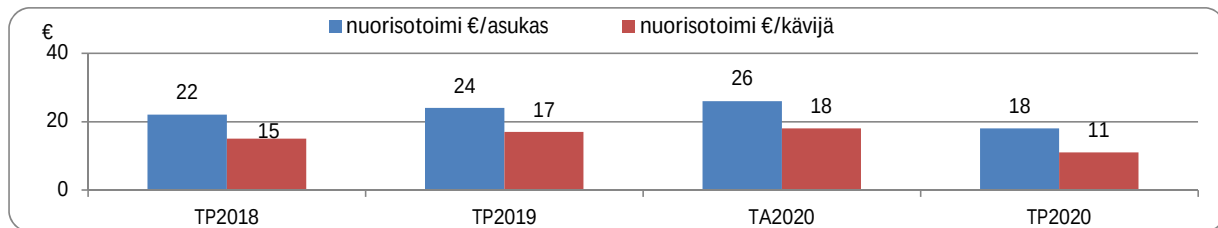
Vuoden 2020 toimintaa varjosti varautuminen koronatilanteen muuttumiseen. Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti valmistauduttiin siirtymään poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Harjun ja Kontiupuiston koulujen luokkia ja henkilökuntaa oli sairastumisten ja altistumisten takia karanteenissa. Kontiupuiston koulu siirrettiin Perusopetuslain määräaikaisen 20a§ mukaisesti etäopetukseen. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehdittiin yhdessä työterveyden kanssa. Taloudellisia riskejä pienennettiin hakemalla erilaisia avustuksia.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Esiopetuksen nettomeno/oppilas	7 475	6 459	6 812	6 957	144
Perusopetuksen nettomeno/opp.	7 947	7 901	8 561	8 217	-344

77
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
nuorisotoimi €/asukas	22	24	26	18	-8
nuorisotoimi €/kävijä	15	17	18	11	-7

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	674	715	612	820	208
Kulut	13 679	14 334	14 413	13 924	-489
Kate	-13 005	-13 619	-13 801	-13 104	697
Poistot	256	114	151	173	22
Tulos	-13 261	-13 733	-13 952	-13 277	675

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
20.9 tilanne					
Esioppilaat	140	154	137	139	2
Peruskoulun oppilaat	1 419	1 394	1 378	1 367	-11
Perusopetuksen opetustunnit	105 461	104 897	104 000	116 936	12 936
Tukiopetustunnit	1 255	1 232	1 425	1 048	-377
nuorisotoimen kävijät/vuosi + verkkokävijät	26 170	25 100	25 000	30 107	5 107

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Esi- ja perusopetus ja ip-toim.	152	146	150	170	20,0
Valmistava opetus	1,2	1	0	1	1,0
Nuorisotoimi	6	8	8	8	0,0
nuorisotyön projektityöntekijät	3	2	1	1	0,0
* lis. sivutoim. opettajia	4	3	3	3	

Vertailut

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
AP/IP yks.hinta €/h (57 %)	26	26	26	26	0
IP tunnit	10 601	10 246	11 000	9 658	-1 342
nuorisotyön yks.hinta €/asukas	15	15	15	15	0
valtionosuus (29,7 %)	20 667	20 208	19 361	18 905	-456

Vertailut 2019

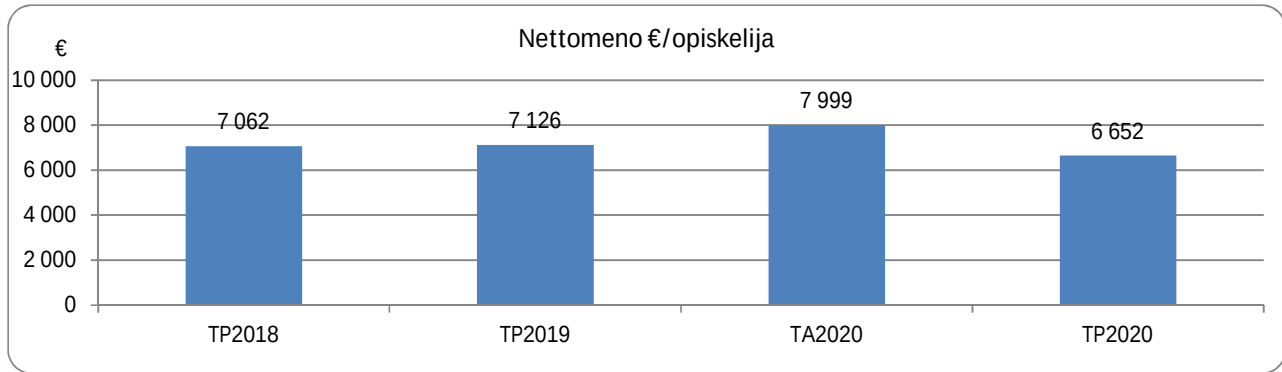
	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat
Tilastokeskus				
Esiopetus €/as	63	67	63	82
Perusopetus €/as	700	951	856	1 052
Nuorisotoiminta €/as	24	34	26	27

430

LUKIOKOULUTUS

Kuvaus toiminnasta	Pieksämäen lukio on aikuistuvan nuoren yksilöllinen kasvupaikka. Pieksämäen lukio on laaja-alainen ja se tarjoaa seutukunnan nuorille monipuoliset valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa sekä ammatillisessa koulutuksessa.
Talousarviovuoden tavoitteet	Opetusjärjestelyt ovat monimuotoiset ja turvaavat oppilaille lukio-opintojen suorittamiseen kolmessa vuodessa. Neljännelle vuodelle jatkaa alle 10% opiskelijoista. Oppimistulokset ovat vähintään valtakunnan keskitasoa ylioppilastutkinnon tulosten mukaan mitattuna. Pakolliset kurssit opetetaan 2-3 rinnakkaisryhmässä. Valtakunnalliset syventävät lukiokurssit voidaan opettaa kaikissa oppiaineissa. 90 % valmistuvasta ikäluokasta hakee valmistumisvuonna jatko-opintopaikkaa. Opintojen keskeyttäminen on alle valtakunnan lukiokoulutuksen keskiarvon. Opetusministeriön tilastojen mukaan opetuksen kustannukset opiskelijaa kohden eivät saa ylittää vertailuryhmän keskiarvoa.
Talousarviovuoden muutokset	Lukion varsinaisten opiskelijoiden määrä tulee olemaan noin 200 oppilasta. Aloittava ikäluokka on noin 60 opiskelijaa. Opetussuunnitelmien uudistamisesta aiheutuu jonkin verran lisäkustannuksia opetustarjontaan, jotta voidaan turvata kaikkien valmistuminen. Lukio toimii Kirkkopalveluilta vuokratuissa väistötiloissa kevään 2020 ja muuttaa takaisin Keskuskatu 32 kiinteistöön syksyllä 2020. Keskuskadun tiloissa on ajankohtaista tehdä pintojen huoltoremonttia ennen lukion muuttoa. Opetussuunnitelmatyöhön on saatu OPH:n valtionavustus ja lukion kansainvälistä toimintaa rahoitetaan Erasmus - rahoituksella. Digitaalisen ylioppilastutkinnon osalta ei ole odotettavissa merkittäviä kustannuksia.
Talousarvion toteutuminen 31.12.	Vuoden keskimääräinen opiskelijamäärä oli 198 opiskelijaa. Lukion hanketoimintaa ei voitu toteuttaa koronan vuoksi suunnitellusti. Etäopetusjaksojen myötä lukion tukipalvelujen kustannukset (ruoka, siivous ym.) pienenevät merkittävästi. Kiinteistömenot ovat laskeneet hieman lukion siirryttyä Keskuskatu 32:n kiinteistöön.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.	Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti lukiokoulutukseen laadittiin suunnitelma mahdollisen etäopetukseen siirtymisen varalta. Arjen työhön muodostaa riskin koronatartuntojen mahdollinen ilmentyminen. Joulukuun etäopetusjakso sujui hyvin. THL:n ja viranomaisten hygienia- ym. ohjeiden noudattaminen ja seuraaminen vaatii koko kouluyhteisöltä jatkuvaa tarkkaavaisuutta ja jaksamista. Pätevien opettajien työllisyyden turvaaminen voi edellyttää lisää yhteistyötä peruskoulun tai toisen asteen koulutuksen kanssa. Muutto takaisin keskuskadulle sujui hyvin ja on ollut pääsääntöisesti positiivinen asia.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Nettomeno €/opiskelija	7 062	7 126	7 999	6 652	-1 347

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	45	83	37	20	-17
Kulut	1 563	1 551	1 636	1 337	-300
Kate	-1 518	-1 468	-1 600	-1 317	283
Poistot	21	8	8	8	1
Tulos	-1 539	-1 476	-1 608	-1 326	282

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Opiskelijoita	215	206	200	198	-2
Opetustunteja	9 800	9 577	9 500	8 800	-700

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
	15,6	15,6	15	13,2	-1,8

Vertailut

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
valtionosuus					
yksikköhinta	5 576	5 550	5 550	5 940	390
yksikköhinta yli 18-v. aloit.	3 624	3 607	3 607	3 861	254

Vertailut 2019

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat
Tilastokeskus				
Lukiokoulutus €/as	85	120	144	122
Opetuksen kustannukset €/opiskelija (OPH)	5 315	4 980	4 467	Taajaan asutut kunnat 5 774

460

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden vastuualue tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja opistopalveluja eri-ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toiminta koostuu kuntalaisten hyvinvointia tukevista palveluista eri puolilla kaupunkia. Taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksesta vastaa kuvataidekoulu ja musiikin laajan oppimäärän toteutuksesta Soisalo-opiston musiikkiopisto.

Talousarviovuoden tavoitteet

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tuottavat kuntalaisille hyvinvointia kaupungin hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kirjasto toimii kaikille avoimena ja monipuolisena oppimisympäristönä sekä yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Kulttuuritoimessa kehitetään opetusteatteritoimintaa ja yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Liikuntatoimessa jatketaan Hiekanpään liikuntapalvelukeskuksen strategista suunnittelua ja lähiliikuntapaikkojen sekä luontoreittien kehittämistä. Opistossa on tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia.

Talousarviovuoden muutokset

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa edetään kehittämisohjelman toimenpiteiden mukaisesti. Etsitään vahvoja kumppanuuksia toiminnan kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Koko toimialue kehittää yhteistyötä matkailu- ja elinkeinotoimen sekä perusturvan kanssa. Kirjastotoimen alueellinen Lumme-yhteistyö jatkuu järjestelmäyhteistyössä, logistiikassa ja kehittämisessä sekä aineistonhankinnassa. Kirjasto panostaa myös digitaalisiin aineistoihin. Kulttuuritoimen osaamista hyödynnetään edelleen Veturitorin toimintojen kehittämisessä. Kulttuuritoimi ottaa toiminnoissaan huomioon valtakunnallisen kulttuuristrategian painopisteet ja tuoreen maakunnallisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman painotukset. Kulttuuritoimessa eläköityvän kulttuurituottajan paikka täytetään vuoden 2020 aikana. Tekniikan erikoisammattimiehen eläköidyttyä paikka täytetään. Museon kokoelmapoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti kehitetään kotiseutuesineistön näyttelyjä. Liikuntatoimi kehittää palvelurakennetaan yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Liikkuva elämäntapa ja elintapaohjaus otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa. Opiston kurssitarjontaa tarkastellaan erityisesti kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Tilojen yhteiskäyttöä tehostetaan entisestään. Määräaikaisten suunnittelijoiden vakinaistaminen vuoden aikana.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa edettiin kehittämisohjelman toimenpiteiden mukaisesti. Pieksämäen kaupunki palkittiin THL:n palkinnolla kulttuurihyvinvointityöstä. Etsitiin vahvoja kumppanuuksia toiminnan kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Koko toimialue kehitti yhteistyötä matkailu- ja elinkeinotoimen sekä perusturvan kanssa.

Kirjasto toimi kaikille avoimena ja monipuolisena oppimisympäristönä sekä yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Kirjastotoimen alueellinen Lumme-yhteistyö jatkui järjestelmäyhteistyössä, logistiikassa ja kehittämisessä sekä aineistonhankinnassa. Kirjasto panosti myös digitaalisiin aineistoihin. Yksi toimen- ja yksi viranhaltija eläköityi kirjastolla.

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Kulttuuritoimessa kehitettiin opetusteatteritoimintaa ja yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Kulttuuritoimen osaamista hyödynnettiin edelleen Veturitorin toimintojen kehittämisessä. Uutuutena kehitettiin Poleeni Live palvelemaan korona-aikana ja se sai vuoden aikana peräti 20 187 katselua ja palutetta tuli eri puolelta Suomea hyvästä palvelusta. Kulttuuritoimi otti toiminnoissaan huomioon juuri valmistuneen valtakunnallisen kulttuuristrategian painopisteet, kuten kulttuurisen hyvinvoinnin kehittämisen, josta Piekämäki palkittiin valtakunnallisella THL:n palkinnolla. Pitkäaikainen määräaikaisuus puvustamoon vakinaistettiin 70 % työntekijäksi ja eläköityvän erikoisammattimiehen paikka on täytetty määräaikaaisesti. Museon kokoelmapoliittisen ohjelman linjausten mukaisesti päätettiin vaihtuvan kotiseutuesineistön näyttelypaikka sekä ratkaistiin Moision navetan käyttötarkoitus. Kulttuuritoimessa panostettiin myös lasten kulttuurin kehittämiseen ja Nukkekodin kesäaukiolo hoidettiin kaupungin toimintana. Kulttuuritoimessa eläköityvän kulttuurituottajan uudistettu paikka sai täyttöluvan hallitukselta, mutta paikkaa ei vielä laitettu auki taloudellinen tilanne huomioiden ja ennakoiden.

Liikuntatoimessa jatkettiin Hiekanpään liikuntapalvelukeskuksen strategista suunnittelua ja lähiliikuntapaikkojen sekä luontoreittien kehittämistä. Palvelurakennetta on kehitetty yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Liikkuva elämäntapa otettiin huomioon kaikessa suunnittelussa ja uusituissa avustusten myöntöperusteissa. Yhteistyötä perusturvan kanssa tiivistettiin mm. elintapaohjauksen osalta. Ulkoliikuntapaikoille on hankittu kävijälaskureita kuntalaisten aktiivisuuden seuraamiseksi.

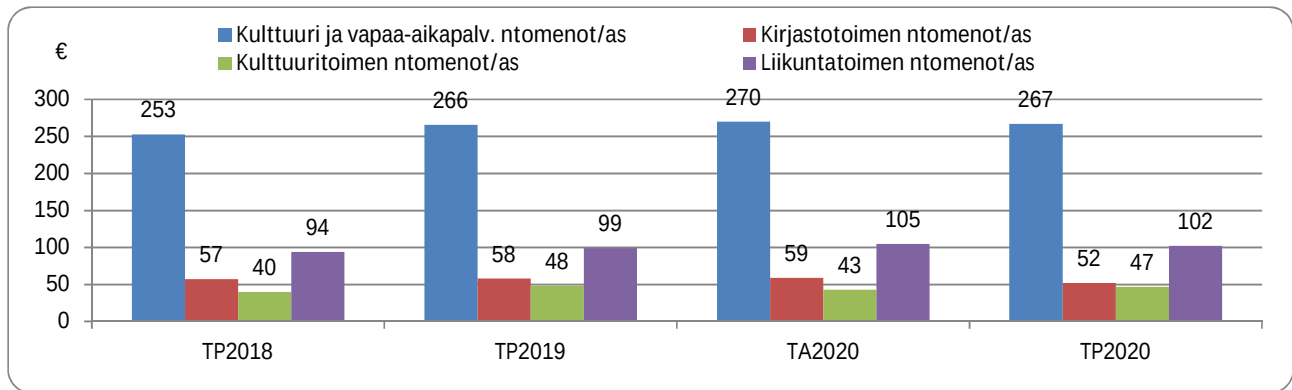
Opistossa oli tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa, joka tuki kaupunkilaisten hyvinvointia sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkilaisten osallistuminen opiston toimintaan on ollut vilkasta maan keskiarvoon verrattuna. Korona-aikana käynnistettiin verkkokurssit ja etäopetus nopealla aikataululla. Kurssitarjontaa pidettiin laajana ja monipuolisena digitaalisuutta hyödyntäen. Tilojen käyttöä tehostettiin entisestään ja taitotalolta muuttoa suunniteltiin yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Määräaikaaisia suunnittelijoita ei vielä yritetty vakinaistaa.

Koko toimialue on tiivistänyt yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Perusturvan kanssa on käynnistetty pitkäaikaisen liikuntayhteistyön lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen ja eri-ikäisten elintapaohjaus. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa etsittiin vahvoja kumppanuuksia toiminnan kehittämiseksi ja turvaamiseksi ja käynnistettiin Poleeni Liven toiminta.

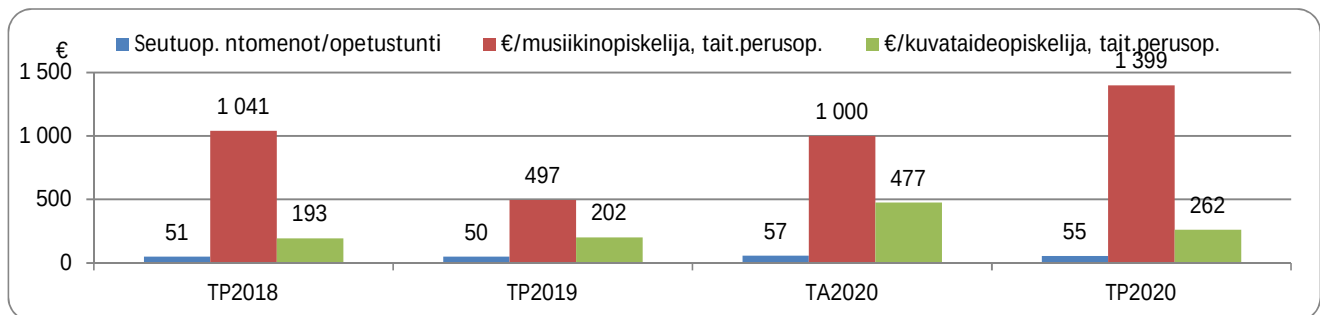
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne
31.12.

Korona-virus toi uuden riskin palveluiden tarjoamiseen. Strategisena riskinä arvioitu asiakkaiden muuttuvat tarpeet väestön ikääntymisen myötä ja heidän digitaalinen osaamisensa on asettavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tarjontaan haasteita. Tähän on vastattu maksuttomilla mobiililaitte yms. kursseilla ja ohjauksella. Toiminnallisena riskinä edelleen henkilöstön vähäinen määrä ja jatkuvan kouluttautumisen tarve. Henkilökunnan koulutuksia suunniteltu, mutta korona vaikeutti koulutustilaisuuksia. Taloudellisena riskinä koronan tuoma tulojen väheneminen, investointien suuri tarve ja rakennusten kunto. Vahinkoriskinä ilkeältä etenkin liikuntapaikoilla on ollut vähäistä vuoden aikana.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Kulttuuri ja vapaa-aikapalvelut	253	266	270	267	-3
Kirjastotoimen palvelut	57	58	59	52	-7
Kulttuuritoimen palvelut	40	48	43	47	4
Liikuntatoimen palvelut	94	99	105	102	-3

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Seutuopisto	51	50	57	55	-2
€/musiikinopiskelija, tait.perusop.	1 041	497	1 000	1 399	399
€/kuvataideopiskelija, tait.perusop.	193	202	477	262	-215

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	933	993	744	656	-88
Kulut	5 474	5 699	5 590	5 301	-289
Kate	-4 541	-4 706	-4 846	-4 645	201
Poistot	383	129	156	117	-39
Tulos	-4 924	-4 835	-5 002	-4 762	240

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Lainausten määrä	255 000	242 600	240 000	193 342	-46 658
Teatterin täyttöaste prosentteina	53,9 %	54,1 %	50 %	27,3 %	-22,7 %
Seutuopisto:					
- Kurssilaisia	13 984	14 188	11 500	10 871	-629
- Opetustunteja	17 420	17 416	16 000	16 679	679
Taiteen perusopetus:					
- Mus.opiskelijat	78	72	70	63	-7
- Kuvat.opiskelijat	229	213	100	188	88
- Kuvat. opetustunnit	689	597	550	594	44

83
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

Henkilötyövuodet

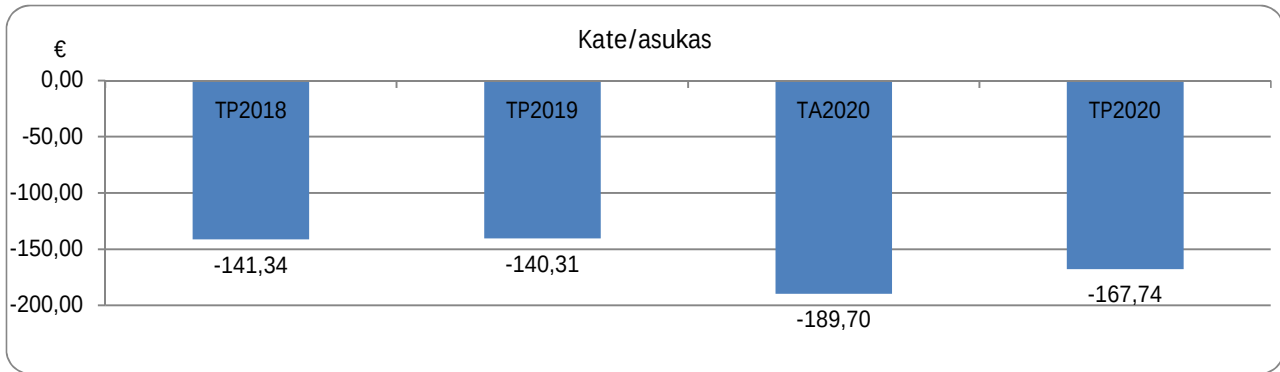
	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	31,7	31,0	33,7	29,2	-4,5
Kirjasto	12,7	11,5	12	9,7	-2,3
Kulttuuri	5,0	5,5	6,7	5,5	-1,2
Liikunta	9,0	9,0	9,0	9,0	0,0
Seutuopisto	5,0	5,0	6,0	5,0	-1,0
Valtionosuus	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Liikuntatoimen yksikköhinta €/as	12	12	12	12	0
Liikuntatoimen valtionosuus	67 898	64 936	65 000	64 200	-800
Vos tunnin hinta, josta 57 % (seutuopisto)	82,91	84,65	82,91	82,91	0
Seutuopiston valtionosuus €	615 719	581 199	570 000	590 406	20 406
Seutuopiston VOSTunnit	12 438	12 140	12 200	12 040	-160

510

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kuvaus toiminnasta	Teknisen lautakunnan vastuulla ovat teknisen lautakunnan, tila-, ruoka- ja siivouspalveluiden tulosalueet. Teknisen lautakunnan tulosalue vastaa teknisen lautakunnan hallinnon, maankäytön suunnittelun, mittaustoimen, liikenneväylien, viheralueiden, jätehuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä sekä Jäppilän ja Virtasalmen lämpölaitoksista. Palo- ja pelastustoimen palvelut ostetaan Mikkelin kaupungilta. Muiden kuin viranomaispalveluiden tuottaminen perustuu pääasiassa ostopalveluihin. Liikenneväylien- ja viheralueiden hoidosta n. 60 % on kaupungin omaa tuotantoa. Kaikki toimitilat on vuokrattu.
Talousarviovuoden tavoitteet	Palvelut järjestetään niin, että ne luovat hyvät edellytykset asumisen ja yritystoiminnan kehittymiselle alueelle. Tahiniemen-, Pertinkujan sekä Naarajärven palvelukeskuksen asemakaavamuutosten hyväksymiskäsittely. Puuta myydään kaupungin metsistä vuotuisen kasvun vertaisesta arvosta. Taksojen ja maksujen hinnat tarkistetaan ja tehdään tarvittaessa hintoihin korotukset.
Talousarviovuoden muutokset	Kiinteistöveroprojektin käynnistäminen siirtyy vuodelle 2023. Vuokrattujen tonttien suoritämäärissä on huomioitu sisäiset tontin vuokraukset sekä muut maanvuokrasopimukset. Puun myyntitavoitetta on nostettu 100 000 €:lla päivitetyn metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Liikenneväylien vuosikorjausluontoiset korjaukset kirjataan käyttötalouteen.
Talousarvion toteutuminen 31.12.	Käynnistettiin kiinteistöveroprojekti. Maankäytön tulosyksikössä varauduttiin henkilöstön eläköitymiseen niin, että palkattiin kartoittaja opettelemaan poistuvan henkilöstön töitä ja toimimaan kiinteistöveroprojektissa. Liikenneväylien vuosikorjausluontoiset korjaukset kirjattiin käyttötalouteen. Yksityistielain muutos muutti kunnan päätösvaltaa, mm. kaikki yksityistietoimitukset siirtyvät maanmittauslaitokselle. Kunnalle on jäänyt lain muutoksessa vähäisiä tehtäviä. Palvelut on järjestetty niin, että alueella on hyvät edellytykset asumiselle ja yritystoiminnalle. Naarajärven palvelukeskuksen asemakaava on hyväksytty. Tahiniemen ja Pertinkujan asemakaavat ovat ehdotusvaiheessa. Asemakaavojen käsittelyä on viivästyttäneet suojelumerkinnällä merkittävien kohteiden selvitykset ja neuvottelut. Puuta on myyty kaupungin metsistä 558 000 €:n arvosta. Taksoihin ja maksuihin on tehty tarvittavat hinnantarkistukset. Kiinteistöveroprojektin laatiminen kestää n. 2-3 vuotta ja sen arvo on n. 300 000 € (alv. 0 %). Työ tehdään pääosin omana työnä. Arvio on, että selvitykseen kulut saadaan katettua n. 5-6 vuoden kuluttua projektin aloittamisesta. Liikenneväylien vuosikorjausluontoiset korjaukset on kirjattu käyttötalouteen.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.	Riskikartoitus ja toimenpideohjelma merkittävimpien riskien osalta on laadittu tulosyksikkötasolla. Työmaakohtaiset riskiarviot on laadittu ennen työmaan aloittamista. Sisäisen valvonnan ohjeistuksen noudattamista valvotaan ja sitä on tehostettu mm. hankintojen oikeellisen menettelyn osalta. Suurin toiminnallinen ja taloudellinen riski on vähäinen henkilöstöresurssi. Henkilöstön eläkepoistumaan on varauduttu ottamalla henkilöitä kolutukseen poistuvan henkilöstön tilalle.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Kate/asukas	-141,34	-140,31	-189,70	-167,74	21,96

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	2 717	2 892	2 476	2 790	314
Kulut	5 252	5 376	5 878	5 705	-173
Kate	-2 535	-2 484	-3 402	-2 915	487
Poistot	1 182	802	922	896	-26
Tulos	-3 717	-3 286	-4 324	-3 811	513

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Hoidetut liikenneväylät km/m ²	1 083 460	1 083 560	1 083 560	1 083 560	0
Hoidetut puistot m ²	710 000	710 000	710 000	710 000	0
Kaupungin maaomaisuus ha	4 840	4 852	4 850	4 907	57
Vuokratut tontit kpl	1 847	1 849	1 850	1 847	-3
Hyväksytyt kaavat kpl	5	3	5	5	0
Palastustoimen hälytykset kpl	400	420	400	478	78
Myyty lämpömäärä Mwh	4 784	4 529	5 000	4 478	-522
Myönnetty rakennusluvat kpl	320	282	320	332	12
Suoritettut katselmukset kpl	600	628	600	631	31
Yksityistiet kpl	296	263	280	262	-18
Yksityistiet km	650	623	730	681	-49

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
	24,0	26	25	26	1,0

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	10 001- 20 000 asukkaan kunnat	Etelä - Savo
Liikenneväylät €/asukas	148	169	151	169
Puistot ja yleiset alueet €/asukas	18	64	34	31
Yhdyskuntasuunnittelu €/asukas	40	46	43	42
Pelastustoimi €/asukas	88	77	90	88
Rakennusvalvonta ja ympäristöterveydenhuolto €/asukas	11	9	12	13

550

TILA-, RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tila-, ruoka- ja siivouspalvelut jakaantuu kahteen eri tulosityksikköön; Ruoka- ja siivouspalvelut sekä Tilapalvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Yksiköiden tehtävänä on vastata ja huolehtia yllä mainittujen palveluiden tuottamisesta pääasiassa kaupungin omille yksiköille. Palvelut pyritään tuottamaan kilpailukykyisesti niin hinnan kuin laadun suhteen. Tilapalveluiden sitovana tavoitteena on kiinteistöjen hoitomenu 4,40-5,00 €/m²/kk.

Talousarviovuoden muutokset

Kaupungin omistamat kiinteistöt jakaantuvat kahdelle vastuualueelle; tekniseen toimeen/tilapalvelut ja kaupunginhallitukseen/elinkeino. Määrärahamuutokset tehtiin v. 2019 ja sen vaikutus tilapalveluyksikköön oli n. 2 milj.euroa tulo- ja menupuolta vähentävästi. Hyäksyttyä kiinteistöstrategiaa toteutetaan ohjelman mukaisesti. Uutta henkilöstöä palkattiin eläkepoistumiin, Hiekanpään yläkoululle ja lukio/Esedun tiloihin. Uusiin kiinteistöihin tehtiin siivousmitoitukset Atop järjestelmällä. Kesäaikana peruskorjattiin keskuskeittiön astianpesuosasto.

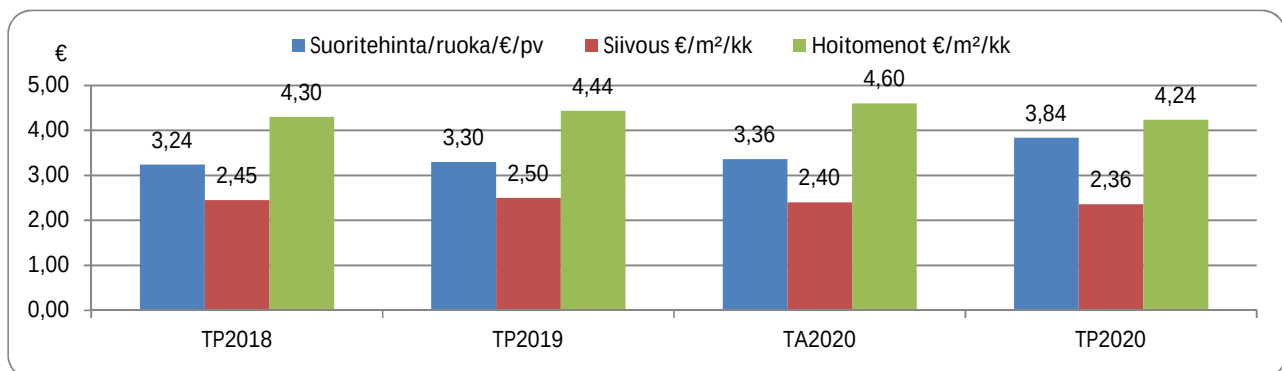
Talousarvion toteutuminen 31.12.

Koronatilanne vaikeutti keskuskeittiön toimintaa merkittävästi. Koulut olivat etäopetuksessa maalis-toukokuun aikana yhteensä 2,5 kuukautta sekä lukio/Esedu etäopetuksessa muutamia viikkoja loppuvuodesta. Päiväkotien käyttöaste oli keväällä hyvin alhainen pandemiasta johtuen. Tilapalvelun sitovassa tavoitteessa pysyttiin, kiinteistöjen hoitomeno oli 4,24 €/m²/kk.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Tilapalvelut on tehnyt päivityksen sisäiseen valvontaan ja riskien kartoitukseen 12/2020. Ruoka- ja siivouspalvelut ovat päivittäneet sisäisen valvonnan ja riskien kartoituksen 06/2019, tämä päivitetään 2/2021.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteiden a-hinta

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Suoritehinta/ruoka/€/pv	3,24	3,30	3,36	3,84	0,48
Siivous €/m ² /kk	2,45	2,50	2,40	2,36	-0,04
Hoitomenot €/m ² /kk	4,30	4,44	4,60	4,24	-0,36

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2020

TILINPÄÄTÖS JA TOTEUMA (1 000 eur)

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama €
Tuotot	14 826	11 841	11 918	11 537	-381
Valmistus omaan käyttöön	6	26	1	12	11
Kulut	11 464	9 599	9 356	9 481	125
Kate	3 368	2 268	2 563	2 069	-494
Poistot	3 920	2 396	3 014	3 155	141
Tulos	-552	-128	-451	-1 086	-635

Suoritemäärät

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama lkm
Siivouspalvelu/siivottavat m ²	63 395	63 395	68 359	68 141	-218
Ruokapalvelut/suoritemäärät	934 194	893 690	850 000	755 662	-94 338
Tilapalvelut/hoidettavat m ²	115 519	110 775	110 648	114 795	4 147

Henkilötyövuodet

	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama
Ruoka- ja siivouspalvelut	84,20	82,20	84,30	84,70	0,40
Tilapalvelut	13,30	13,60	14,60	13,60	-1,00

Vertailut

	Pieksä- mäki	Koko maa	Etelä- Savo	10 001-20 000 as. kunnat

5.3 Tilinpäätöslaskelmat

5.3.1 Käyttötaloulososan toteutumisvertailu

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020											
	TULOT		TOT- %		MENOT		TOT- %		TOIMINTAKATE		kate %
	TA-2020	TOT-2020			TA-2020+MRM				TA-2020	TOT-2020	
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUUALUE	5 914 046	5 938 334	100,4		11 085 474				-5 171 428	-4 547 974	87,94
110 VAALITOIMI	0	0	0		0				0	-1 063	
120 YLEISHALLINTO	2 749 305	2 658 487	96,7		7 439 685				-4 690 380	-4 202 253	89,59
150 ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	2 249 741	2 326 390	103,4		2 758 580				-508 839	-411 241	80,82
180 TIETOHALLINTO	915 000	953 456	104,2		887 209				27 791	66 583	239,58
PERUSTURVAN VASTUUALUE	10 769 600	10 196 778	94,7		89 177 410				-78 407 810	-79 684 793	101,63
310 PERUSTURVAN HALLINTO JA OSTOPALVELUT	0	167 803			26 616 569				-26 616 569	-26 869 203	100,95
340 IKÄÄNTYVIEN PALVELUT	6 528 300	6 341 143	97,1		23 851 575				-17 323 275	-17 511 296	101,09
355 VASTAANOTTO JA SAIRAALAPALVELUT	3 359 100	2 814 376	83,8		21 244 397				-17 885 297	-18 418 245	102,98
365 PERHEPALVELUT	882 200	873 456	99,0		17 464 869				-16 582 669	-16 886 048	101,83
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT VASTUUALUE	1 133 870	1 436 735	126,7		24 214 438				-23 080 568	-21 715 352	94,08
410 KASVATUS- OPETUSPALV. HALLINTO	68 650	136 463	198,8		947 106				-878 456	-825 226	93,94
415 VARHAISKASVATUS	416 500	460 921	110,7		7 217 779				-6 801 279	-6 469 076	95,12
420 ESI- JA PERUSOPETUS JA NUORISOTOIMI	612 120	819 625	133,9		14 413 128				-13 801 008	-13 103 906	94,95
430 LUKIOKOULUTUS	36 600	19 725	53,9		1 636 426				-1 599 826	-1 317 144	82,33
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT VASTUUALUE	744 200	656 324	88,2		5 589 900				-4 845 700	-4 644 801	95,85
460 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	744 200	656 324	88,2		5 589 900				-4 845 700	-4 644 801	95,85
TEKNISEN TOIMEN VASTUUALUE	14 394 488	14 340 029	99,6		15 233 345				-838 857	-845 888	100,84
510 TEKNINEN LAUTAKUNTA	2 475 964	2 790 334	112,7		5 877 826				-3 401 862	-2 914 661	85,68
550 TILA-RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	11 918 524	11 549 696	96,9		9 355 519				2 563 005	2 068 773	80,72
	32 956 204	32 568 199	98,8		145 300 567				-112 344 363	-111 438 807	99,19
määrärahamuutokset					muutos kv päätös						
					menot						
					tulot						
			110								
			120								
			150								
			180								
			310		1 000 000						
			340								
			355								
			365		-1 000 000						
			410								
			415								
			420								
			430								
			460								
			510								
			550								
					0						

Käyttötalous 2020 O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI							
Tunnus	Nimi	Talousarvio 2019 €	Talousarvio 2020 €	Toteuma 12 / 2019 €	Toteuma 12 / 2020 €	Käyttö 2020 %	Muutos %
VAALIT							
1	TOIMINTATUOTOT	60 000,00		65 656,80			-100,00%
2	TOIMINTAKULUT	90 379,82	0,00	70 635,06	1 062,52		-98,50%
3	TOIMINTAKATE	-30 379,82	0,00	-4 978,26	-1 062,52		-78,66%
LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO							
2	TOIMINTAKULUT	233 778,00	246 139,00	230 165,89	212 861,35	86,48%	-7,52%
3	TOIMINTAKATE	-233 778,00	-246 139,00	-230 165,89	-212 861,35	86,48%	-7,52%
KONSERNIJOHTO							
1	TOIMINTATUOTOT	20 000,00	20 000,00	13 458,27	15 411,22	77,06%	14,51%
2	TOIMINTAKULUT	1 214 107,56	1 123 740,33	1 122 553,64	987 287,27	87,86%	-12,05%
3	TOIMINTAKATE	-1 194 107,56	-1 103 740,33	-1 109 095,37	-971 876,05	88,05%	-12,37%
YHTEISET PALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	5 000,00		316,00	43 729,75		13 738,53%
2	TOIMINTAKULUT	343 700,00	353 600,00	349 264,84	364 399,31	103,05%	4,33%
3	TOIMINTAKATE	-338 700,00	-353 600,00	-348 948,84	-320 669,56	90,69%	-8,10%
TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	1 000 000,00	901 000,00	852 170,58	890 478,58	98,83%	4,50%
2	TOIMINTAKULUT	2 354 981,55	2 287 045,05	2 131 311,05	2 059 003,39	90,03%	-3,39%
3	TOIMINTAKATE	-1 354 981,55	-1 386 045,05	-1 279 140,47	-1 168 524,81	84,31%	-8,65%
TOIMISTOPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	1 506 716,00	1 578 305,00	1 568 647,93	1 540 589,00	97,61%	-1,79%
2	TOIMINTAKULUT	1 530 297,53	1 623 019,19	1 591 990,53	1 547 623,80	95,35%	-2,79%
3	TOIMINTAKATE	-23 581,53	-44 714,19	-23 342,60	-7 034,80	15,73%	-69,86%
TYÖLLISYYSPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	240 000,00	250 000,00	234 696,39	168 278,84	67,31%	-28,30%
2	TOIMINTAKULUT	1 827 403,04	1 806 141,56	1 610 125,92	1 689 565,42	93,55%	4,93%
3	TOIMINTAKATE	-1 587 403,04	-1 556 141,56	-1 375 429,53	-1 521 286,58	97,76%	10,60%
ELINKEINOTOIMISTO/							
1	TOIMINTATUOTOT	2 048 022,00	2 249 741,00	2 393 186,81	2 326 389,96	103,41%	-2,79%
2	TOIMINTAKULUT	2 626 889,55	2 758 580,43	2 764 065,85	2 737 630,93	99,24%	-0,96%
3	TOIMINTAKATE	-578 867,55	-508 839,43	-370 879,04	-411 240,97	80,82%	10,88%
TIETOHALLINTO							
1	TOIMINTATUOTOT	882 000,00	915 000,00	943 629,88	953 456,15	104,20%	1,04%
2	TOIMINTAKULUT	882 498,08	887 208,66	815 462,35	886 873,13	99,96%	8,76%
3	TOIMINTAKATE	-498,08	27 791,34	128 167,53	66 583,02	239,58%	-48,05%
LAUTAKUNTA JA HALLINTO							
1	TOIMINTATUOTOT	34 230,00		64 747,93	36 816,90		-43,14%
2	TOIMINTAKULUT	1 488 520,08	1 258 083,09	1 331 278,50	1 166 655,41	92,73%	-12,37%
3	TOIMINTAKATE	-1 454 290,08	-1 258 083,09	-1 266 530,57	-1 129 838,51	89,81%	-10,79%
ESSOTE							
1	TOIMINTATUOTOT				130 986,19		
2	TOIMINTAKULUT	23 526 454,00	24 883 186,00	24 828 558,82	25 491 558,35	102,44%	2,67%
3	TOIMINTAKATE	-23 526 454,00	-24 883 186,00	-24 828 558,82	-25 360 572,16	101,92%	2,14%
MUUT SAIRAALAT							
2	TOIMINTAKULUT	100 000,00	150 300,00	125 336,00	2 347,43	1,56%	-98,13%
3	TOIMINTAKATE	-100 000,00	-150 300,00	-125 336,00	-2 347,43	1,56%	-98,13%
YMPÄRISTÖTERVEYDENHOITO							
2	TOIMINTAKULUT	345 000,00	325 000,00	308 955,18	376 444,84	115,83%	21,84%
3	TOIMINTAKATE	-345 000,00	-325 000,00	-308 955,18	-376 444,84	115,83%	21,84%

Käyttötalous 2020 O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI							
Tunnus	Nimi	Talousarvio 2019 €	Talousarvio 2020 €	Toteuma 12 / 2019 €	Toteuma 12 / 2020 €	Käyttö 2020 %	Muutos %
KOTIIN TUOTETTAVAT PALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	1 378 000,00	1 017 400,00	1 419 253,74	1 122 220,73	110,30%	-20,93%
2	TOIMINTAKULUT	5 896 959,63	6 001 887,86	5 997 292,82	6 243 272,55	104,02%	4,10%
3	TOIMINTAKATE	-4 518 959,63	-4 984 487,86	-4 578 039,08	-5 121 051,82	102,74%	11,86%
PALVELUOHJAUS JA TUKIPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	260 600,00	1 413 200,00	255 114,89	1 467 236,57	103,82%	475,13%
2	TOIMINTAKULUT	1 778 718,57	3 082 085,14	1 931 302,48	2 379 592,90	77,21%	23,21%
3	TOIMINTAKATE	-1 518 118,57	-1 668 885,14	-1 676 187,59	-912 356,33	54,67%	-45,57%
PALVELUKESKUKSET JA PERHEHOITO							
1	TOIMINTATUOTOT	2 341 600,00	2 284 600,00	2 158 327,72	1 996 532,54	87,39%	-7,50%
2	TOIMINTAKULUT	6 868 779,00	6 896 177,56	6 803 751,75	6 849 880,39	99,33%	0,68%
3	TOIMINTAKATE	-4 527 179,00	-4 611 577,56	-4 645 424,03	-4 853 347,85	105,24%	4,48%
PALVELUASUMISEN OSTOT							
1	TOIMINTATUOTOT	2 240 500,00	1 813 100,00	2 682 649,37	1 755 152,91	96,80%	-34,57%
2	TOIMINTAKULUT	8 596 496,00	7 871 424,00	9 428 044,10	8 379 693,32	106,46%	-11,12%
3	TOIMINTAKATE	-6 355 996,00	-6 058 324,00	-6 745 394,73	-6 624 540,41	109,35%	-1,79%
OSASTO JA KOTISAIRAALA							
1	TOIMINTATUOTOT	1 103 950,00	523 500,00	1 327 684,42	545 027,20	104,11%	-58,95%
2	TOIMINTAKULUT	6 417 149,86	4 285 158,39	6 567 886,82	4 204 105,51	98,11%	-35,99%
3	TOIMINTAKATE	-5 313 199,86	-3 761 658,39	-5 240 202,40	-3 659 078,31	97,27%	-30,17%
PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	746 100,00	818 500,00	728 592,80	424 355,39	51,85%	-41,76%
2	TOIMINTAKULUT	4 693 207,61	4 353 247,77	4 557 061,07	4 203 600,32	96,56%	-7,76%
3	TOIMINTAKATE	-3 947 107,61	-3 534 747,77	-3 828 468,27	-3 779 244,93	106,92%	-1,29%
KUNTOUTUS							
1	TOIMINTATUOTOT	126 800,00	52 700,00	95 216,62	41 252,48	78,28%	-56,68%
2	TOIMINTAKULUT	1 213 240,61	1 041 471,34	953 154,27	957 087,51	91,90%	0,41%
3	TOIMINTAKATE	-1 086 440,61	-988 771,33	-857 937,65	-915 835,03	92,62%	6,75%
VASTAANOTTOTOIMINTA JA TUKIPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	429 600,00	952 900,00	355 247,82	1 176 558,01	123,47%	231,19%
2	TOIMINTAKULUT	5 991 790,36	8 925 276,06	6 418 172,88	9 469 067,51	106,09%	47,54%
3	TOIMINTAKATE	-5 562 190,36	-7 972 376,06	-6 062 925,06	-8 292 509,50	104,02%	36,77%
SUUN TERVEYDENHUOLTO							
1	TOIMINTATUOTOT	1 014 300,00	1 011 500,00	830 448,82	627 182,79	62,01%	-24,48%
2	TOIMINTAKULUT	2 552 069,92	2 639 243,85	2 528 270,73	2 398 760,17	90,89%	-5,12%
3	TOIMINTAKATE	-1 537 769,92	-1 627 743,85	-1 697 821,91	-1 771 577,38	108,84%	4,34%
VAMMAISTEN PALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	401 225,00	503 900,00	452 315,98	385 523,81	76,51%	-14,77%
2	TOIMINTAKULUT	9 356 829,09	9 497 454,44	10 401 434,38	9 822 007,80	103,42%	-5,57%
3	TOIMINTAKATE	-8 955 604,09	-8 993 554,44	-9 949 118,40	-9 436 483,99	104,92%	-5,15%
LASTENSUOJELUPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT		110 500,00		310 394,50	280,90%	
2	TOIMINTAKULUT		3 738 883,08		3 957 891,93	105,86%	
3	TOIMINTAKATE		-3 628 383,08		-3 647 497,43	100,53%	
PERHEIDENPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	201 231,00	71 700,00	246 183,17	88 518,15	123,46%	-64,04%
2	TOIMINTAKULUT	7 787 266,17	3 100 711,57	7 239 534,09	2 944 614,24	94,97%	-59,33%
3	TOIMINTAKATE	-7 586 035,17	-3 029 011,57	-6 993 350,92	-2 856 096,09	94,29%	-59,16%
AIKUISSOSIAALITYÖ							
1	TOIMINTATUOTOT	233 000,00	196 100,00	129 792,85	89 019,75	45,40%	-31,41%
2	TOIMINTAKULUT	835 904,82	1 127 819,46	854 067,65	1 034 990,57	91,77%	21,18%
3	TOIMINTAKATE	-602 904,82	-931 719,46	-724 274,80	-945 970,82	101,53%	30,61%

Käyttötalous 2020 O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI							
Tunnus	Nimi	Talousarvio 2019 €	Talousarvio 2020 €	Toteuma 12 / 2019 €	Toteuma 12 / 2020 €	Käyttö 2020 %	Muutos %
TALOUS JA JOHTO							
1	TOIMINTATUOTOT	1 000,00	1 000,00	48,00		0,00%	-100,00%
2	TOIMINTAKULUT	236 241,03	290 810,41	251 808,01	301 645,91	103,73%	19,79%
3	TOIMINTAKATE	-235 241,03	-289 810,41	-251 760,01	-301 645,91	104,08%	19,81%
TUKIPALVELUT JA OPPILASHUOLTO							
1	TOIMINTATUOTOT	78 350,00	67 650,00	72 958,99	136 462,55	201,72%	87,04%
2	TOIMINTAKULUT	680 669,42	656 295,41	534 008,06	660 042,56	100,57%	23,60%
3	TOIMINTAKATE	-602 319,42	-588 645,41	-461 049,07	-523 580,01	88,95%	13,56%
PÄIVÄKOTIHOITO							
1	TOIMINTATUOTOT	307 700,00	332 400,00	392 563,22	357 414,19	107,53%	-8,95%
2	TOIMINTAKULUT	4 156 499,11	5 148 556,93	4 286 221,31	5 039 858,36	97,89%	17,58%
3	TOIMINTAKATE	-3 848 799,11	-4 816 156,93	-3 893 658,09	-4 682 444,17	97,22%	20,26%
PERHEPÄIVÄHOITO							
1	TOIMINTATUOTOT	84 000,00	74 000,00	96 276,45	89 136,63	120,45%	-7,42%
2	TOIMINTAKULUT	1 125 301,99	1 060 421,86	1 044 288,96	974 541,76	91,90%	-6,68%
3	TOIMINTAKATE	-1 041 301,99	-986 421,86	-948 012,51	-885 405,13	89,76%	-6,60%
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO							
1	TOIMINTATUOTOT	12 800,00	9 600,00	12 377,35	14 370,62	149,69%	16,10%
2	TOIMINTAKULUT	154 366,02	154 909,93	153 107,23	146 518,48	94,58%	-4,30%
3	TOIMINTAKATE	-141 566,02	-145 309,93	-140 729,88	-132 147,86	90,94%	-6,10%
LEIKKITOIMINTA							
2	TOIMINTAKULUT	184 307,77	187 133,87	151 850,11	135 341,63	72,32%	-10,87%
3	TOIMINTAKATE	-184 307,77	-187 133,87	-151 850,11	-135 341,63	72,32%	-10,87%
MUU PÄIVÄHOITO							
1	TOIMINTATUOTOT	1 500,00	500,00	1 668,00	0,01	0,00%	-100,00%
2	TOIMINTAKULUT	1 835 853,17	666 756,12	1 803 961,75	633 736,96	95,05%	-64,87%
3	TOIMINTAKATE	-1 834 353,17	-666 256,12	-1 802 293,75	-633 736,95	95,12%	-64,84%
ESIOPETUS							
1	TOIMINTATUOTOT	7 430,00	7 100,00	8 557,96	17 693,83	249,21%	106,75%
2	TOIMINTAKULUT	1 030 506,67	1 084 513,61	1 100 224,62	973 835,28	89,79%	-11,49%
3	TOIMINTAKATE	-1 023 076,67	-1 077 413,61	-1 091 666,66	-956 141,45	88,74%	-12,41%
PERUSOPETUS							
1	TOIMINTATUOTOT	314 050,00	408 200,00	435 802,73	593 287,84	145,34%	36,14%
2	TOIMINTAKULUT	12 113 838,84	12 401 261,58	12 325 446,48	12 172 937,74	98,16%	-1,24%
3	TOIMINTAKATE	-11 799 788,84	-11 993 061,58	-11 889 643,75	-11 579 649,90	96,55%	-2,61%
ILTAPÄIVÄTOIMINTA							
1	TOIMINTATUOTOT	95 195,00	107 320,00	94 911,92	50 076,62	46,66%	-47,24%
2	TOIMINTAKULUT	364 852,18	377 811,23	316 085,13	291 532,08	77,16%	-7,77%
3	TOIMINTAKATE	-269 657,18	-270 491,23	-221 173,21	-241 455,46	89,27%	9,17%
NUORISOTOIMI							
1	TOIMINTATUOTOT	68 200,00	89 500,00	176 150,44	158 567,01	177,17%	-9,98%
2	TOIMINTAKULUT	540 332,03	549 541,19	592 541,70	485 226,61	88,30%	-18,11%
3	TOIMINTAKATE	-472 132,03	-460 041,19	-416 391,26	-326 659,60	71,01%	-21,55%
LUKIO							
1	TOIMINTATUOTOT	17 300,00	36 600,00	82 513,54	19 725,38	53,89%	-76,09%
2	TOIMINTAKULUT	1 577 263,58	1 636 425,75	1 551 420,47	1 336 868,89	81,69%	-13,83%
3	TOIMINTAKATE	-1 559 963,58	-1 599 825,75	-1 468 906,93	-1 317 143,51	82,33%	-10,33%
VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO							
1	TOIMINTATUOTOT	0,00		1 459,54	540,00		-63,00%
2	TOIMINTAKULUT	104 881,67	105 054,11	106 898,61	103 346,78	98,37%	-3,32%
3	TOIMINTAKATE	-104 881,67	-105 054,11	-105 439,07	-102 806,78	97,86%	-2,50%

Käyttötalous 2020 O PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI							
Tunnus	Nimi	Talousarvio 2019 €	Talousarvio 2020 €	Toteuma 12 / 2019 €	Toteuma 12 / 2020 €	Käyttö 2020 %	Muutos %
SEUTUOPISTO							
1	TOIMINTATUOTOT	250 000,00	250 000,00	357 398,69	283 002,63	113,20%	-20,82%
2	TOIMINTAKULUT	1 146 095,66	1 166 232,28	1 232 080,35	1 197 892,90	102,71%	-2,77%
3	TOIMINTAKATE	-896 095,66	-916 232,28	-874 681,66	-914 890,27	99,85%	4,60%
TAITEEN PERUSOPETUS							
1	TOIMINTATUOTOT	7 000,00	6 500,00	8 102,60	7 139,65	109,84%	-11,88%
2	TOIMINTAKULUT	135 357,72	129 569,10	108 199,34	137 432,61	106,07%	27,02%
3	TOIMINTAKATE	-128 357,72	-123 069,10	-100 096,74	-130 292,96	105,87%	30,17%
KULTTUURITOIMI							
1	TOIMINTATUOTOT	220 900,00	206 600,00	273 995,91	118 747,54	57,48%	-56,66%
2	TOIMINTAKULUT	958 668,65	985 078,75	1 126 739,34	941 623,02	95,59%	-16,43%
3	TOIMINTAKATE	-737 768,65	-778 478,75	-852 743,43	-822 875,48	105,70%	-3,50%
KIRJASTOTOIMI							
1	TOIMINTATUOTOT	18 800,00	18 800,00	19 120,86	14 643,45	77,89%	-23,42%
2	TOIMINTAKULUT	1 077 234,24	1 084 295,00	1 036 094,08	915 720,05	84,45%	-11,62%
3	TOIMINTAKATE	-1 058 434,24	-1 065 495,00	-1 016 973,22	-901 076,60	84,57%	-11,40%
LIIKUNTATOIMI							
1	TOIMINTATUOTOT	300 477,00	262 300,00	332 705,07	232 250,56	88,54%	-30,19%
2	TOIMINTAKULUT	2 090 590,81	2 119 670,41	2 089 304,93	2 005 109,05	94,60%	-4,03%
3	TOIMINTAKATE	-1 790 113,81	-1 857 370,41	-1 756 599,86	-1 772 858,49	95,45%	0,93%
TEKNISEN TOIMEN HALLINTO							
1	TOIMINTATUOTOT	0,00		52 945,01			-100,00%
2	TOIMINTAKULUT	1 561 012,62	1 583 013,80	1 672 885,21	1 687 926,67	106,63%	0,90%
3	TOIMINTAKATE	-1 561 012,62	-1 583 013,80	-1 619 940,20	-1 687 926,67	106,63%	4,20%
MAANKÄYTTÖ							
1	TOIMINTATUOTOT	1 494 900,00	1 876 000,00	2 251 643,53	2 195 634,91	117,04%	-2,49%
2	TOIMINTAKULUT	1 021 978,54	1 091 687,40	857 075,81	1 066 624,14	97,70%	24,45%
3	TOIMINTAKATE	472 921,46	784 312,60	1 394 567,72	1 129 010,77	143,95%	-19,04%
KUNNALLISTEKNIikka							
1	TOIMINTATUOTOT	259 680,00	108 000,00	75 549,50	83 034,34	76,88%	9,91%
2	TOIMINTAKULUT	2 303 241,49	2 259 014,80	2 022 844,42	2 085 423,88	92,32%	3,09%
3	TOIMINTAKATE	-2 043 561,49	-2 151 014,80	-1 947 294,92	-2 002 389,54	93,09%	2,83%
LÄMPÖLAITOKSET							
1	TOIMINTATUOTOT	359 480,00	368 164,00	360 486,64	356 231,38	96,76%	-1,18%
2	TOIMINTAKULUT	312 885,00	311 998,00	274 327,39	286 922,94	91,96%	4,59%
3	TOIMINTAKATE	46 595,00	56 166,00	86 159,25	69 308,44	123,40%	-19,56%
RAKENNUSVALVONTATOIMISTO							
1	TOIMINTATUOTOT	131 100,00	123 800,00	151 454,97	155 432,90	125,55%	2,63%
2	TOIMINTAKULUT	656 868,89	632 112,30	549 345,81	578 097,21	91,45%	5,23%
3	TOIMINTAKATE	-525 768,89	-508 312,30	-397 890,84	-422 664,31	83,15%	6,23%
RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	4 770 951,00	4 956 927,00	5 076 424,49	4 700 268,10	94,82%	-7,41%
2	TOIMINTAKULUT	4 732 184,51	4 934 846,12	4 997 223,20	4 922 163,52	99,74%	-1,50%
3	TOIMINTAKATE	38 766,49	22 080,88	79 201,29	-221 895,42	-1 004,92%	-380,17%
TILAPALVELUT							
1	TOIMINTATUOTOT	6 919 352,00	6 961 597,00	6 790 379,88	6 849 427,81	98,39%	0,87%
2	TOIMINTAKULUT	4 393 548,47	4 420 672,84	4 602 124,12	4 558 758,97	103,12%	-0,94%
3	TOIMINTAKATE	2 525 803,53	2 540 924,16	2 188 255,76	2 290 668,84	90,15%	4,68%
PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI							
1	TOIMINTATUOTOT	31 993 039,00	32 956 204,00	33 942 834,08	32 568 199,37	98,82%	-4,05%
2	TOIMINTAKULUT	143 047 000,91	145 300 566,57	145 745 783,11	144 007 005,87	99,11%	-1,19%
3	TOIMINTAKATE	-111 053 961,91	-112 344 362,57	-111 802 949,03	-111 438 806,50	99,19%	-0,33%

5.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN								
	Lopullinen							
					Toteutuma	TOT-% /	Toteutuma	muutos
					2020	muutettu	2019	edell.
	Ta 2020	Ta-muutos	Muutettu TA			ta		vuosi
TOIMINTATUOTOT	32 954 404	0	32 954 404		32 553 503,37	98,8	33 916 593	-4,02
Myyntitulot	12 261 396		12 261 396		12 516 250,99	102,1	12 643 397	-1,01
Maksutulot	7 578 970		7 578 970		6 761 727,29	89,2	8 201 255	-17,55
Tuet ja avustukset	868 500		868 500		1 257 185,71	144,8	1 060 442	18,55
Vuokratulot	11 685 788		11 685 788		11 517 051,62	98,6	11 434 067	0,73
Muut tulot	559 750		559 750		501 287,76	89,6	577 432	-13,19
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 800		1 800		14 696,00	816,4	26 241	-44,00
TOIMINTAMENOT	145 300 567	0	145 300 567		144 007 005,87	99,1	145 745 785	-1,19
Henkilöstömenot	50 373 706	-235 000	50 138 706		48 134 753,30	96,0	48 819 670	-1,40
Palkat ja palkkiot	39 317 600	-235 000	39 082 600		37 113 373,36	95,0	37 698 447	-1,55
Henkilösivukulut	11 056 106	0	11 056 106		11 021 379,94	99,7	11 121 223	-0,90
Eläkekulut	9 459 873		9 459 873		9 667 431,82	102,2	9 722 108	-0,56
Muut henkilösivukulut	1 596 233		1 596 233		1 353 948,12	84,8	1 399 115	-3,23
Palvelujen ostot	73 521 138	246 500	73 767 638		73 116 545,34	99,1	75 637 240	-3,33
Asiakaspalvelujen ostot	49 271 039	285 000	49 556 039		49 270 277,41	99,4	50 818 529	-3,05
Muiden palvelujen ostot	24 250 099	-38 500	24 211 599		23 846 267,93	98,5	24 818 711	-3,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 472 301	-11 500	7 460 801		8 075 335,45	108,2	7 530 253	7,24
Avustukset	4 429 800		4 429 800		5 240 147,06	118,3	4 406 476	18,92
Vuokrat	9 162 348		9 162 348		8 699 544,23	94,9	8 592 635	1,24
Muut menot	341 274		341 274		740 680,49	217,0	759 511	-2,48
TOIMINTAKATE	-112 344 363	0	-112 344 363		-111 438 806,50	99,2	-111 802 951	-0,33
Verotulot	67 000 000		67 000 000		67 397 234,80	100,6	65 380 806	3,08
Kunnan tulovero	58 500 000		58 500 000		58 224 535,36	99,5	56 664 746	2,75
kiinteistövero	4 200 000		4 200 000		3 961 152,51	94,3	4 155 759	-4,68
osuus yhteisöveron tuotosta	4 300 000		4 300 000		5 211 546,93	121,2	4 560 301	14,28
Valtionosuudet	49 353 395		49 353 395		54 001 037,00	109,4	47 399 300	13,93
Peruspalveluiden va	31 810 355		31 810 355		36 276 410,00	114,0	39 775 068	-8,80
Verotulomenetysten korvaus	9 293 426		9 293 426		9 636 154,00	103,7	0	
Opetus- ja kulttuuritoimen va	-2 066 000		-2 066 000		-2 188 281,00	105,9	-2 097 916	4,31
Verotulojen tasaus	10 315 614		10 315 614		10 276 754,00	99,6	9 722 148	5,70
KÄYTTÖKATE	4 009 032	0	4 009 032		9 959 465,30	248,4	977 155	919,23
Rahoitustulot ja -menot	790 000		790 000		994 984,68	125,9	822 019	
Korkotulot	460 000		460 000		542 266,56	117,9	490 867	10,47
Muut rahoitustulot	790 000		790 000		884 298,73	111,9	782 610	12,99
Korkomenot	-450 000		-450 000		-425 977,03	94,7	-444 871	-4,25
Muut rahoitusmenot	-10 000		-10 000		-5 603,58	56,0	-6 587	-14,93
VUOSIKATE	4 799 032	0	4 799 032		10 954 449,98	228,3	1 799 174	508,86
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 865 352		-5 865 352		-5 690 018,72	97,0	-4 854 088	17,22
Kertaluonteiset poistot					-114 719,89			
Arvonalentumiset					-173 067,92			
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tulot							0	
Satunnaiset menot							0	
TILIKAUDEN TULOS	-1 066 320	0	-1 066 320		4 976 643,45	-466,7	-3 054 914	-262,91
Poistoeron lisäys (-) vähennys	14 500,00		14 500		14 476,93		14 477	
Varausten lisäys (-) vähennys (+)			0					
Rahastojen lisäys / vähennys			0					
Tilikauden yli- / alijäämä	-1 051 820	0	-1 051 820		4 991 120,38	-474,5	-3 040 437	-264,16

Investoinnit 2020 90 Investointiprojektit						
Tili	Projekti	Nimi	Toteutuma 2019 €	Talousarvio 2020 €	Talousarvio 2020 + mr-muutokset €	Toteuma 12 / 2020 €
	M140	KAUPUNGINHALLITUS	532 396,87	200 000,00	200 000,00	85 268,07
	P301	MAANHANKINTA	323 265,37	100 000,00	100 000,00	17 764,62
	P302	Arvopapereiden osto ja myynti	209 131,50	100 000,00	100 000,00	67 503,45
	M150	ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	265 192,32	430 000,00	219 600,00	174 955,31
	P140	Jakamaton mr Elinkeinotoimi		200 000,00		
	P143	Muraali ja viljasilojen kunnostus ja valaistus	30 062,08	50 000,00	39 600,00	0,00
	P144	Voimapolku (lämmitystapamuut)		180 000,00	180 000,00	174 955,31
	P320	Hallipussi 6	24 010,00			
	P197	Kaaritie 1	19 095,02			
	P384	Kangaskatu 26, ent. maalamo	192 025,22			
	M180	ATK-PALVELUT	269 227,65	240 000,00	240 000,00	246 430,72
	P312	Atk-laitehankinnat	269 227,65	240 000,00	240 000,00	246 430,72
	M340	PERUSTURVA KIINTEISTÖT	108 777,06	70 000,00	70 000,00	40 327,77
	P218	TK, fysioterapiatila,kuntoutus	108 777,06	70 000,00	70 000,00	40 327,77
	M415	VARHAISKASVATUSPALVELUT	104 372,60	340 000,00	340 000,00	242 332,60
	P306	Hiekanpään päiväkodin piha	15 058,29			
	P313	Hiekanpään päiväkodin kalusteet	104 372,60	90 000,00	90 000,00	55 269,80
	P331	Maaselän päiväkodin kalusteet		100 000,00	100 000,00	39 699,70
	P346	Kontiopuiston päiväkot		150 000,00	150 000,00	147 363,10
	M420	PERUSOPETUS	8 273 263,27	5 146 000,00	6 297 400,00	5 746 213,35
	P401	Koulujen atk-hankinnat	48 358,38	65 000,00	65 000,00	65 284,25
	P404	Hiekanpään yläkoulun kalusteet		800 000,00	800 000,00	798 137,55
	P405	Harjun koulu	129 886,32			
	P406	Virtasalmen koulun/ryhmiksen kalusteet		75 000,00	75 000,00	75 170,62
	P407	Maaselän koulun kalusteet		250 000,00	250 000,00	144 194,52
	P408	Hiekanpään koulu	4 727 321,93	1 300 000,00	1 666 000,00	1 665 796,53
	P410	Esedun tilat Hiekanpää	3 030 486,87	1 300 000,00	1 762 000,00	1 661 748,57
	P422	Virtasalmen koulu uusi	337 209,77	956 000,00	956 000,00	944 216,37
	P433	Lukio (sisätilojen korjaukset)		400 000,00	723 400,00	391 664,94
	M462	KULTTUURITOIMI	151 956,10	565 000,00	610 000,00	572 453,41
	P464	Digilaitteiden hankinnat		60 000,00	60 000,00	54 799,90
	P466	Savon Radan museo, piha	90 728,79	50 000,00	50 000,00	20 445,79
	P463	Poleeni, vesikatto+salin valaistus	10 601,02	400 000,00	445 000,00	444 841,57
	P468	Nukkekodin kunnostustyöt	50 626,29	55 000,00	55 000,00	52 366,15
	M480	LIIKUNTATOIMI	596 508,06	620 000,00	662 000,00	643 529,41
	P474	Liikuntapaikat		60 000,00	40 000,00	39 574,23
	P482	Ulkoliikuntapaikat, kalusto	58 613,92			
	P491	Uhonmäki	50 396,03			
	P493	Kontiopuiston liikuntahalli, katto, salaojat	99 505,40	100 000,00	100 000,00	83 240,64
	P494	Keskuskentän liikuntarakennus	279 594,65	320 000,00	362 000,00	361 804,37
	P499	Hiekanpään lähiliikuntapaikka	108 398,06	140 000,00	160 000,00	158 910,17
	M520	MAANKÄYTTÖ	0,00			-9 077,80
	P501	Maa- alueiden osto ja myynti	0,00			-9 077,80

Investoinnit 2020						
90 Investointiprojektit						
Tili	Projekti	Nimi	Toteutuma 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2020 + mr-muutokset	Toteuma 12 / 2020
			€	€	€	€
	M530	KUNNALLISTEKNIikka	2 073 312,75	3 345 000,00	3 345 000,00	3 191 561,87
	P530	Katualueiden perusparannus, jakamaton	68 786,11	200 000,00	150 000,00	120 626,74
	P531	Kestopäällysteet ja katujen pohjaukset	142 418,38	310 000,00	235 000,00	171 050,53
	P534	Sadevesiviemäreiden peruskunnostus	90 203,68	100 000,00	100 000,00	61 786,86
	P535	Hiekanpään alueen liikennejärjestelyt	116 592,83	420 000,00	370 000,00	369 380,46
	P547	Huvilakadun muutostyöt	547 049,95			
	P548	LPA-Pysäköintipaikat Hiekanpää	2 088,82		200 000,00	171 401,76
	P549	Hulevesijärjestelyt , Hiekanpää	350 848,36	100 000,00	150 000,00	164 862,58
	P551	Häyrisentie	48 273,18	200 000,00	200 000,00	158 886,86
	P552	Lastutie	65 287,15	65 000,00	40 000,00	22 891,40
	P553	Maaselän koulun alueen kunnallistekniikka	136 367,56			
	P554	Vangasjärventien jatkaminen		350 000,00	200 000,00	88 772,02
	P558	Keskustan pääväylien asfaltointi		435 000,00	725 000,00	737 304,51
	P559	Kontiopuistonkadun perusparannus		150 000,00	150 000,00	91 960,00
	P560	Kunnallistekniikan kalustohankinnat		150 000,00	150 000,00	140 219,11
	P562	Metosniementie, päällystys		150 000,00	150 000,00	121 548,40
	P582	Ulkovalaistuksen saneeraus	475 396,73	600 000,00	475 000,00	723 309,64
	P588	Opasteet ja liikenneturvallisuussuunnitelma	30 000,00	50 000,00	50 000,00	47 561,00
	M531	PUISTOT	51 646,91	155 000,00	155 000,00	147 901,30
	P591	Puistojen saneeraus		100 000,00	100 000,00	97 501,62
	P592	Leikkikenttien saneeraus	51 646,91	55 000,00	55 000,00	50 399,68
	M550	TUKIPALVELUT	1 025 746,66	3 160 000,00	2 960 000,00	2 874 292,34
	P180	Urheilutalon korjaus		200 000,00	200 000,00	36 712,86
	P388	Varikko , katto , lvis -työt	305 447,83	120 000,00	120 000,00	113 613,68
	P389	VANHA VARIKKO	-60 821,22			
	P182	Jakamaton määräraha Tilapalvelut	0,00	200 000,00	0,00	0,00
	p193	Siilin asuntola	31 566,52			
	P299	VESI- JA JÄTEVEDEN Laitosrakennukset	759 158,83	2 640 000,00	2 640 000,00	2 859 834,35
	P319	Käyttöomaisuuden myynti	-24 663,59			-135 868,55
	90	Investointiprojektit	13 452 400,25	14 271 000,00	15 099 000,00	13 956 188,35

5.3.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄKI

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	TA 2020	Ta-muutos	TP 2020	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	4 799 032	0	10 954 449,98	6 155 418
Tulorahoituksen korjauserät	0		316 977,94	316 978
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-14 271 000	0	-14 545 714,08	-274 714
Rahoitusosuudet investointimenoihin	280 000		430 000,00	150 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0		309 722,00	309 722
Toiminta investoinnit, netto	-9 191 968	0	-2 534 564,16	6 657 404
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-80 000,00	-80 000
Antolainasaamisten vähennykset	82 320		209 859,00	127 539
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000		30 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 900 000		-20 898 076,00	1 924
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)			-7 000 000,00	-7 000 000
Oman pääoman muutokset, rahastot				
Vaikutus maksuvalmiuteen				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			8 349,16	
Saamisten muutos (lisäys -)			159 701,51	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			623 859,09	
Rahoituksen rahavirta	9 182 320	0	3 023 692,76	-6 158 627
Rahavarojen muutos	-9 648	0	489 128,60	498 777
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12			585 246,08	
Kassavarat 1.1			96 117,48	
			489 128,60	

6 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6.1 Pieksämäen kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje tai ylipoisto on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vertailu edelliseen vuoteen

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

Pieksämäen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti, ostolaskuja on kirjattu 26.1.2021 saakka. Tämän jälkeen vähäiset erät on käsitelty seuraavan vuoden tileissä. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Palkoista on tehty lomapalkkavelan muutos.

Eläkevastuista on tehty muutoskirjaus, jolloin vastuu vastaa todellista summaa.

Etelä-Savon Pelastustoimen palautus investointien maksuosuudesta 112.121,12 € kirjattiin vuoden 2020 tulona.

Käyttötalouden menoihin kirjattiin Essoten lopputasauslasku 1,1 M€, mikä on aiemmin kirjattu vasta seuraavan vuoden tuloslaskelmaan.

Kahden kiinteistön purkuvaraus 300.000 € kirjattiin pakollisena varauksena.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuutta ei ole.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset. Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot**2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos**

Esittämistavassa ei muutosta.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja ei ole.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Käyttötalouden menoihin kirjattiin Essoten lopputasauslasku 1,1 M€, mikä on aiemmin kirjattu vasta seuraavan vuoden tuloslaskelmaan.

Etelä-Savon Pelastustoimen ilmoitus investointien maksuosuudesta 112.121,12 € palautus kirjattiin vuoden 2020 tulona, aiemmin kirjattu seuraavalle tilikaudelle.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ely-keskuksen maksamat tuet erityiskustannuksista vuosilta 2017-2018, 170.000 €.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6)	TOIMINTATUOTOT, ulkoiset	Kaupunki 2020	Kaupunki 2019
Tulosalue			
110	Vaalitoimi	0	65 657
120	Yleishallinto	485 214	477 930
150	Elinkeinoelämän kehittäminen	1 967 166	2 136 169
180	Tietohallinto	98 479	92 760
310	Perusturvan hallinto ja ostopalvelut	167 803	64 748
340	Ikääntyvien palvelut	6 341 143	6 441 246
355	Vastaanotto- ja sairaalapalvelut	2 815 129	3 320 396
365	Perhepalvelut	873 456	828 292
410	Kasvatus- ja opetuspalvelujen hallinto	108 535	45 075
415	Varhaiskasvatuspalvelut	460 921	502 885
420	Esi-, perusopetus ja nuorisotoimi	813 724	695 172
430	Lukiokoulutus	19 421	82 346
460	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	513 728	837 298
510	Tekninen lautakunta	2 424 996	2 496 338
550	Tila-, ruoka- ja siivouspalvelut	1 563 873	1 637 961
<i>sis. valmistus omaan käyttöön</i>		18 653 588	19 724 273

Konsolidoidut liitetiedot

ACT - 12 - 2020 - Pieksämäki konserni (10) - EUR

Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)

	Joulukuu / 2020	Joulukuu / 2019
Toimintatuotot, Konsernihallinto	18 433 640,11	19 325 738,04
Toimintatuotot, Perusturva	47 923 769,07	45 645 418,85
Toimintatuotot, Sivistystoimi	49 766,86	62 879,65
Toimintatuotot, Kiinteistöpalvelut	6 512 171,01	6 870 338,47
Toimintatuotot, Muut palvelut	3 411 940,00	3 199 553,99
Toimintatuotot, Yhteensä	76 331 287,05	75 103 929,00

7) **Verotulojen erittely**
(1.000 e)

	2020	2019
Kunnan verotulo	58 225	56 665
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 961	4 560
Kiinteistövero	5 211	4 156
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>67 397</i>	<i>65 381</i>

8) **Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely**
(1.000 e)

	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	46 553	49 497
<i>Siitä : Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus</i>	<i>10 277</i>	<i>9 722</i>
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 188	-2 098
Verotulomenetysten korvaus	9 636	0
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>54 001</i>	<i>47 399</i>

9) **Palvelujen ostojen erittely**
(1.000 e)

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	49 270	50 819
Muiden palvelujen ostot	23 846	24 819
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>73 116</i>	<i>75 638</i>

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen**
Kokoustilojen vapaa käyttö

11) **Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä**
esitetty eri taulukolla

12) **Pakollisten varausten muutokset**
eur

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1.	614 225	691 741	614 225	691 741
Lisäykset	167 175	0	167 175	0
Vähennykset	0	-77 516	0	-77 516
Eläkevastuu 31.12.	781 400	614 225	781 400	614 225
Muut pakolliset varaukset 1.1	687 249	591 063	0	0
Lisäykset	300 000	96 186	300 000	0
Vähennykset	-13 905	0	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	973 344	687 249	300 000	0

13) **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot**
eur

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	132 982	127 307	132 982	127 307
Rakennusten myyntivoitot	37 767	101 836	37 767	101 836
Osakkeiden myyntivoitot	0	0	3 500	0
Muut myyntivoitot	3 500	345 363	0	0
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>174 248</i>	<i>574 507</i>	<i>174 248</i>	<i>229 144</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	0	0	0
Rakennusten myyntitappiot	-11 121	-35 821	-11 121	-35 821
Osakkeiden myyntitappiot	0	0	-12 931	-139 428
Muut myyntitappiot	-12 931	-76 707	0	0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>-24 052</i>	<i>-112 528</i>	<i>-24 052</i>	<i>-175 249</i>

14) **Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely**
eur

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot	179	260	0	0
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>179</i>	<i>260</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

15) **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely**
eur

	2020	2019
Savon energiaholding	577 470	577 470
Suur Savon Sähkö	106 150	86 850
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 844	11 805
Ylijäämän palautus, Vaalijalan ky	106 701	0
Luottoprovisiot	65 026	72 611
Muut rahoitustuotot	20 107	33 873
<i>Yhteensä</i>	<i>884 299</i>	<i>782 610</i>

16) **Erittely poistoeron muutoksista**
ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
ei ilmoitettavaa
- 18) **Arvonkorotukset**
ei ilmoitettavaa
- 19) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla**
- 20-22) **Omistukset muissa yhteisöissä erillisenä liitetietona sivulla 34**
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

23) Saamisten erittely

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	56 946	0	67 419
Lainasaamiset	12 438 882	40 000	12 505 002	40 000
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	12 714	0	40 012
<i>Yhteensä</i>	<i>12 438 882</i>	<i>109 660</i>	<i>12 505 002</i>	<i>147 431</i>
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0	42 300	0	106 839
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	1 190 543	0	889 495
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 232 842</i>	<i>0</i>	<i>996 334</i>
Saamiset osakkuusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	0
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	5 300	0	4 900
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>5 300</i>	<i>0</i>	<i>4 900</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>12 438 882</i>	<i>1 347 802</i>	<i>12 505 002</i>	<i>1 148 665</i>

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0	0	272	320
Tuet ja avustukset (mm.EU)	226 951	74 853	91 297	63 713
Kela/työterveyshuolto	306 913	326 465	185 000	190 000
Verosaamiset	10 329	25 076	0	0
Sairaanhoidopiiri palautus	0	0	1 190 543	889 495
Palveluasunnot Abel ry	0	0	771 663	771 663
As Oy Hanhentie ja Ankantie vuokr	0	0	11 452	39 692
Muut	3 148 790	3 713 028	142 721	14 593
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>3 692 984</i>	<i>4 139 421</i>	<i>2 392 947</i>	<i>1 969 475</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25)

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0	0	0
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	913 821	913 821	0	0
Siirrot rahastoon	35 319	70 638	0	0
Rahastopääomat yritysmyynnit	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	949 140	913 821	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	949 140	913 821	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 686 074	688 293	3 952 723	6 993 158
Oikaisut ja muutokset	-36 535	0	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-2 722 609	688 293	3 952 723	6 993 158
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 298 410	-3 374 367	4 991 120	-3 040 436
Oma pääoma 31.12	62 025 907	56 728 713	67 444 809	62 453 689

26)

Erittely poistoerosta

ei ilmoitettavaa

27)

Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kunta	
erääntyy > 5 vuotta	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	38 371 533	31 317 989	25 960 520	20 006 616
Lainat julkisyhteisöiltä	24 835 105	24 827 844		
Yhteensä	63 206 638	56 145 833	25 960 520	20 006 616

sis bullet

28) **Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat**
ei ilmoitettavaa

29) **Pakolliset varaukset**

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevaraus	781 400	614 226	781 400	614 226
Muut pakolliset varaukset	973 343	687 249	300 000	
<i>Yhteensä</i>	<i>1 754 743</i>	<i>1 301 474</i>	<i>1 081 400</i>	<i>614 226</i>

30) **Vieras pääoma**

	2020		2019	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	35 596	0	119 421
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>35 596</i>	<i>0</i>	<i>119 421</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	4 168 819	0	3 672 375
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	1 162 600	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>5 331 418</i>	<i>0</i>	<i>3 672 375</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>5 367 014</i>	<i>0</i>	<i>3 791 796</i>

31) **Sekkitililimiitti**

	2020	2019
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	2 000 000	3 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	2 000 000	3 000 000

32) **Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Liittymismaksut	1 622 755	1 622 755	43 922	43 922
Ostovelat	0	25 000		
Muut velat	504 285	469 003	3 741	3 741
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>2 127 040</i>	<i>2 116 759</i>	<i>47 663</i>	<i>47 663</i>

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotus	4 373	41 433	21 428	78 964
Lomapalkkavelka	9 685 311	9 260 632	5 810 435	5 716 189
Muut siirtovelat	2 911 481	1 622 251	2 343 365	1 286 535
<i>Yhteensä</i>	<i>12 601 166</i>	<i>10 924 316</i>	<i>8 175 228</i>	<i>7 081 689</i>

34-41) Vastuut liitetieto toisaalla esitetty

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	vakituiset	
	2020	2019
Kaupunginhallitus	53	54
Perusturva	398	381
Opetustoimi	260	270
Kulttuuri ja vapaa -aika	30	31
Tekninen toimi	128	125
<i>Yhteensä</i>	<i>869</i>	<i>861</i>
määräaikaiset	195	224

43) Henkilöstökulut on esitetty tuloslaskelmassa

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Pieksämäen Työväenyhdistys	7	28
Kokoomus	2959	3441
Vasemmistoliitto	1127	1639
Pieksämäen seudun Vihreät ry	1590	2186
Suomen Kristillinen liitto	335	642
Keskustan Pieksämäen kunnallisjärjestö	4314	4966
Pieksämäen demarit r.y.	1403	1985
Pieksämäen Perussuomalaiset ry	912	1082
Pieksämäen Sosiaalidemokraatit ry	1938	2103
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>14 586</i>	<i>18 071</i>

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Asiantuntijaselvitykset BDO Audiator Oy		
Sisäisen tarkastuksen opastus		1 470
Erityistilintarkastus		
Tilintarkastus BDO Audiator Oy	27 790	30 286
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>27 790</i>	<i>31 756</i>

46) Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Vuokrasopimukset luottamushenkilöiden kanssa	113 961 eur/vuosi
Kaupunginhallitusten jäsenten toiminta tyttärien hallinnossa	

39-40)	Vastuusitoumukset								
	Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta								
		alkuperäinen	2020	2019					
	As Oy Huhtilampi	200 000	47 525	60 455	Op Pohjola				
	As Oy Pieksämäen Maalaiskunnan Ankan tie	330 000	212 700	240 300	Op Pohjola				
	Kiint. Oy Kontiola, 13000000000280	846 826	157 500	210 793	Valtion yhtenäislaina				
	Kiint. Oy Kontiola, 10355/02	200 000	123 700	129 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10357/02	555 000	357 800	374 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10356/02	500 000	325 300	340 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 15767/12	99 344	57 133	62 099	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Mäkipari, 20040328	173 200	0	11 500	Keva				
	Kiint. Oy Mäkipari, 16673/13	775 000	573 000	607 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16672/13 (Pieksämaa)	880 000	690 000	726 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16670/13 (Savontienhaka)	970 000	587 000	641 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Seunalanharju, 13400000002550	642 297	263 177	288 026	Valtion yhtenäislaina, Valtiokonttori				
	Kiint. Oy Kontiola, 15010/11 (Seunalanharju)	185 800	64 086	76 898	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 2060139 (Niilontie)	197 493	11 598	23 217	Keva				
	Kiint. Oy Kontiola, 20010054 (Niilontie)	324 246	32 412	48 625	Keva				
	Kiint. Oy Kontiola, 12950/08 (Tahinselkä)	31 301	12 053	13 657	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 12776/08 (Tahinselkä)	30 000	12 000	13 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10360/02 (Tieranhaka)	200 000	69 300	76 700	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10361/02 (Tieranhaka)	300 000	164 400	175 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10362/02 (Tieranhaka)	330 000	170 600	182 400	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10358/02 (Kontionhaka)	150 000	57 200	64 600	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10359/02 (Kontionhaka)	270 000	106 200	119 600	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10354/02 (Kenttähaka)	570 000	334 000	354 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10353/02 (Kenttähaka)	385 000	208 600	222 500	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10352/02 (Kenttähaka)	200 000	80 200	87 700	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10364/02 (Tornihaka)	415 000	303 100	311 200	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10365/02 (Tornihaka)	550 000	423 500	433 700	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10363/02 (Tornihaka)	200 000	105 700	109 600	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16671/13 (Tornihaka)	1 470 000	1 050 000	1 110 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16668/13 (Korvenkaski)	385 000	243 000	265 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16667/13 (Peikonluola)	365 000	166 000	194 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16675/13 (Rehtie 20)	500 000	414 000	432 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012536 (Rinnepolku)	72 248	0	4 816	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, -00012528 (Rinnepolku)	60 000	0	4 000	Nordea				
	Kiint. Oy Kontiola, 10370/02 (Rinnepolku)	400 000	153 100	173 100	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10371/02 (Rinnepolku)	325 000	125 900	142 400	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 10369/02 (Rinnepolku)	150 000	57 200	64 600	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16676/13 (Rinnepolku)	520 000	414 000	432 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, 16677/13 (Alatalonkatu 28)	515 000	378 000	404 000	Kuntarahoitus				
	Kiint. Oy Kontiola, F174 5340 0081 8376 25		298 000	317 000	Op Pohjola				
	Kiint. Oy Sompionkulma	1 660 000	1 200 853	1 236 172	Kuntarahoitus				
	Pieksämäen Jäähalli Oy, 80326251, 80301593	750 000	233 312	262 480	Op Pohjola				
	Yhteensä	17 682 755	10 283 150	11 046 039					

Takaukset muiden puolesta		alkuperäinen	2020	2019	
	Pieksämäen Palveluasunnot ry 2014	70 000	0	11 660	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
	Vesiosuuskunta Majava	290 000	155 450	186 500	Op Pohjola
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20090316	1 450 000	466 085	569 655	Keva
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta, 20080210		160 016	213 348	Keva
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	900 000	364 632	433 333	Nordea
	Jäppilän Vanhustentalosäätiö, 16244/12	300 000	180 000	195 000	Kuntarahoitus
	Jäppilän Vanhustentalosäätiö, -00323844		11 304	0	Nordea
	Jätekukko Oy		332 867	368 843	
	Naiskankaan Vesiosuuskunta	210 000	25 873	30 223	Suur-Savon Op
	Kiint. Oy Pieksänsara	335 000	130 300	147 200	Kuntarahoitus
	Yhteensä	3 555 000	1 826 527	2 155 762	
	Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
			2020	2019	
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.		117 949 879	107 961 943	
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.		73 494	71 032	
		Konsemi			Kunta
		2020	2019	2020	2019
	Arvonlisäveron palautusvastuu	9 290 995	8 502 095	8 545 335	7 875 928
	ARA-asuntokannan luovutusrajoitukset			Kohde	Rajoitus päättyy
				Huvilakatu 27	12.12.2053 Hiekanpään palvelutalo
	Muut sopimusvastuut	10 530 188	1 418 145	10 435 943	1 346 849
	Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	979 335	883 527	0	0
	Muissa sopimusvastuissa olevan Maaselän päiväkotikoulun leasing-sopimuksen myöhemmin vuokravastuisiin tuleva kokonaissumma on 8,5 milj. euroa.				
	Muissa sopimusvastuissa on lisäksi WasaGroup Oy:n liikuntahallin käyttöoikeussopimuksen määräaikainen vastuu.				

POISTOSUUNNITELMA

TASEEN LIITETIEDOT

1. **Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset**
Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

KÄYTTÖOMAISUUDEN LAJI	KÄYTTÖAIKA / TASAPOISTO
-----------------------	-------------------------

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT OIKEUDET

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tietokoneohjelmistot	4 vuotta
Muut	8 vuotta
Osakehuoneistojen peruskorjaus	10 vuotta
* Poikkeus osakkeenomistajan isot peruskorjaukset	15 vuotta
Kartat, vesistöjen kunnostukset	8 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET

ei poistoaikaa

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset	40-45 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Teollisuushallit	25-30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	30 vuotta
Vesilaitosrakennukset	30 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta
Asuinrakennukset	45 vuotta

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Maa- ja vesirakenteet	
- Kadut, tiet, puistot	20 vuotta
- Tori	20 vuotta
- Urheilu ja ulkoilualueet	20 vuotta
- Kaatopaikat	15 vuotta
- Muut rakenteet	15 vuotta

Johtoverkostot ja laitteet

- Ulkovaistutuslaitteet	20 vuotta
- Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset, atk-verkko	10 vuotta
- Laitosten laitoskoneet, vesilaitos koneet	15 vuotta
- Kaukolämpöverkko	20 vuotta
- Hulevesiverkosto	35 vuotta

Muut

- Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta
- Väestönsuojat	50 vuotta
- Rautatien alikulkutunneli	50 vuotta
- Valvontajärjestelmät, koneistot	15 vuotta

KONEET JA KALUSTO

Kuljetusvälineet

-Henkilöautot	7 vuotta
-Kuorma-autot tms. erikoisautot	7 vuotta
-Muut liikennevälineet	7 vuotta
-Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
-Muut liikkuvat työkonet	7 vuotta

Muut koneet ja kalusto

- Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	7 vuotta
- Työ- ja työstökoneet, laitteet, raskaat koneet	15 vuotta
- Tietojenkäsittelylaitteet	5 vuotta
- Muut koneet ja laitteet	5 vuotta
- Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet,	10 vuotta
- Vesimittarit, terveydenhuollonlaitteet	10 vuotta
- Ensikertainen kalusto	10 vuotta

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
------------------------	------------

KESKENERÄISET HANKINNAT

ei poistoa

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT**JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET**

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	------------

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus		
ACT - 12 - 2020 - EUR Pieksämäki konserni (10)		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2019	31.12.2020
Hankintameno 1.1.	254 235 041,93	273 483 306,00
Hankintameno kauden lopussa	273 483 306,00	291 477 086,09
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-81 344 071,12	-90 482 877,95
Kertyneet poistot ja arvonalennukset kauden lopussa	-90 482 877,95	-100 296 593,72
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
<u>Aineettomat oikeudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Aineettomat oikeudet	2 281 475,11	2 492 689,51
Lisäykset tilikauden aikana, Aineettomat oikeudet	165 986,00	120 617,60
Siirrot erien välillä (+/-), Aineettomat oikeudet	45 228,40	25 194,77
Hankintameno 31.12.2020	2 492 689,51	2 638 501,88
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Aineettomat oikeudet	-1 802 368,55	-1 986 487,78
Kauden poistot (-), Aineettomat oikeudet	-184 119,23	-206 650,51
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-1 986 487,78	-2 193 138,29
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		445 363,59
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		506 201,73
<u>Tietokoneohjelmistot</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Tietokoneohjelmistot	182 550,82	189 139,04
Lisäykset tilikauden aikana, Tietokoneohjelmistot	1 000,00	
Siirrot erien välillä (+/-), Tietokoneohjelmistot	5 588,23	-6 723,94
Hankintameno 31.12.2020	189 139,04	182 415,11
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Tietokoneohjelmistot	-161 678,04	-181 615,11
Kauden poistot (-), Tietokoneohjelmistot	-19 937,07	-200,00
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-181 615,11	-181 815,11
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		600,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		7 523,94
<u>Muut pitkävaikutteiset menot</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Muut pitkävaikutteiset menot	2 334 349,90	2 354 010,79
Lisäykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot	19 742,50	21 276,76
Vähennykset tilikauden aikana, Muut pitkävaikutteiset menot	-81,61	
Hankintameno 31.12.2020	2 354 010,79	2 375 287,55
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-1 644 402,42	-1 722 858,29
Kauden poistot (-), Muut pitkävaikutteiset menot	-78 455,87	-79 221,47
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-1 722 858,29	-1 802 079,76
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		573 207,79
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		631 152,50
Aineettomat hyödykkeet	1 144 878,16	1 019 171,38

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus		
ACT - 12 - 2020 - EUR Pieksämäki konserni (10)		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2019	31.12.2020
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
<u>Maa- ja vesialueet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Maa- ja vesialueet	26 732 809,12	27 084 563,82
Lisäykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	371 141,50	76 861,00
Yritysmyyntit (-), Maa- ja vesialueet	-4 826,99	
Vähennykset tilikauden aikana, Maa- ja vesialueet	-14 559,82	-29 280,56
Hankintameno 31.12.2020	27 084 563,82	27 132 144,26
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Maa- ja vesialueet	-62 619,79	-62 619,79
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautus (+), Maa- ja vesialueet		-992,53
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-62 619,79	-63 612,32
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		27 068 531,94
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		27 021 944,03
<u>Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	124 601,40	125 642,40
Lisäykset tilikauden aikana, Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	1 041,00	
Hankintameno 31.12.2020	125 642,40	125 642,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		125 642,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		125 642,40
Maa- ja vesialueet	27 147 586,43	27 194 174,34
<u>Rakennukset</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Rakennukset	148 813 010,13	157 220 907,43
Lisäykset tilikauden aikana, Rakennukset	2 401 632,51	9 198 397,68
Rahoitusosuudet tilikaudella, Rakennukset	-9 249,04	-439 264,08
Yritysmyyntit (-), Rakennukset	-167 623,34	
Vähennykset tilikauden aikana, Rakennukset	-110 399,02	-115 879,98
Siirrot erien välillä (+/-), Rakennukset	6 293 536,20	19 580 874,46
Hankintameno 31.12.2020	157 220 907,43	185 445 035,52

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus		
ACT - 12 - 2020 - EUR Pieksämäki konserni (10)		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2019	31.12.2020
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Rakennukset	-51 888 103,31	-58 055 812,43
Yritysmyyntien kertyneet poistot (+), Rakennukset	94 444,34	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot, Rakennukset	-692,12	
Kauden poistot (-), Rakennukset	-5 945 177,42	-6 298 885,03
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Rakennukset	-316 283,92	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-58 055 812,43	-64 354 697,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		121 090 338,06
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		99 165 095,00
Rakennukset	99 165 095,00	121 090 338,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1. (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 209 139,71	39 954 566,81
Lisäykset tilikauden aikana, Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 714 579,56	3 748 662,38
Rahoitusosuudet tilikaudella, Kiinteät rakenteet ja laitteet	-4 266,00	
Vähennykset tilikauden aikana, Kiinteät rakenteet ja laitteet		-1 320,85
Siirrot erien välillä (+/-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 113,54	661 575,31
Hankintameno 31.12.2020	39 954 566,81	44 363 483,65
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-14 095 436,35	-15 428 079,47
Kauden poistot (-), Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1 332 643,12	-1 458 669,61
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Kiinteät rakenteet ja laitteet		-114 719,89
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-15 428 079,47	-17 001 468,97
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		27 362 014,68
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		24 526 487,35
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1. (+), Koneet ja kalusto	15 327 820,40	16 935 994,16
Lisäykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	1 585 374,17	2 146 348,35
Yritysmyyntit, Koneet ja kalusto	-1 089,08	
Vähennykset tilikauden aikana, Koneet ja kalusto	-1 782,40	-850,11
Siirrot erien välillä (+/-), Koneet ja kalusto	25 671,07	24 816,95
Hankintameno 31.12.2020	16 935 994,16	19 106 309,35
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Koneet ja kalusto	-10 259 281,47	-11 587 046,71
Kauden poistot (-), Koneet ja kalusto	-1 327 316,02	-1 429 338,64
Arvonalennukset (-) ja arvonalennusten palautukset (+), Koneet ja kalusto	-449,22	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-11 587 046,71	-13 016 385,35
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		6 089 924,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		5 348 947,45

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus		
ACT - 12 - 2020 - EUR Pieksämäki konserni (10)		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2019	31.12.2020
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1. (+), Muut aineelliset hyödykkeet	910 222,13	914 311,53
Lisäykset tilikauden aikana, Muut aineelliset hyödykkeet	5 238,92	39 834,21
Yritysmyyntit (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-1 149,53	
Vähennykset tilikauden aikana, Muut aineelliset hyödykkeet		-107,14
Hankintameno 31.12.2020	914 311,53	954 038,59
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-469 153,53	-497 330,71
Kauden poistot (-), Muut aineelliset hyödykkeet	-28 177,18	-51 970,70
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-497 330,71	-549 301,41
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		404 737,19
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		416 980,81
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1. (+), Ennakkomaksut	237,92	
Vähennykset tilikauden aikana, Ennakkomaksut	-237,92	
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		0,00
Keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1. (+), Keskeneräiset hankinnat	16 325 281,73	22 450 518,11
Lisäykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat	12 616 917,95	4 545 000,15
Rahoitusosuudet tilikaudella, Keskeneräiset hankinnat	-86 544,13	
Vähennykset tilikauden aikana, Keskeneräiset hankinnat		-1 715 509,05
Siirrot erien välillä (+/-), Keskeneräiset hankinnat	-6 405 137,44	-20 285 737,55
Hankintameno 31.12.2020	22 450 518,11	4 994 271,66
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1. (-), Keskeneräiset hankinnat	-700 000,00	-700 000,00
Arvonalennukset (-), Keskeneräiset hankinnat		-173 067,40
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-700 000,00	-873 067,40
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		4 121 204,26
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		21 750 518,11
Aineelliset hyödykkeet	178 355 615,15	186 262 392,54
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä		
Hankintameno 1.1. (+), Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,02	0,02
Lisäykset tilikauden aikana, Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	-0,02
Hankintameno 31.12.2020	0,02	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		0,02

Pysyvien vastaavien muutokset ja jatkuvuus		
ACT - 12 - 2020 - EUR Pieksämäki konserni (10)		
Datan merkit: tuotot (+), kulut (-), tase (+)	31.12.2019	31.12.2020
<u>Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	2 459 792,88	2 232 051,79
Lisäykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		3 143,04
Vähennykset tilikauden aikana, Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-160 730,58	-20 288,37
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta), Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	-67 010,51	450 123,90
Hankintameno 31.12.2020	2 232 051,79	2 665 030,37
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		2 665 030,37
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		2 232 051,79
<u>Muut osakkeet ja osuudet</u>		
Hankintameno 1.1. (+), Muut osakkeet ja osuudet	1 658 352,06	1 654 552,99
Lisäykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	16 391,39	106,65
Vähennykset tilikauden aikana, Muut osakkeet ja osuudet	-20 190,46	-34 091,50
Hankintameno 31.12.2020	1 654 552,99	1 620 568,14
Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-), Muut osakkeet ja osuudet	-261 027,66	-261 027,66
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-261 027,66	-261 027,66
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		1 359 540,48
Kirjanpitoarvo 31.12.2019		1 393 525,33
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	1 393 525,33	1 359 540,48

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT**säilytysajat**

Päiväkirja	10 v
Pääkirja	10 v
Tasekirja	pysyvästi
Henkilökirjat	
Osto- ja myyntireskontrat	10 v
Sisäisen laskennan raportit	10 v

TOSITELAJIT**numerosarja**

Ostolaskut	10-12, 15
Ostolaskujen maksut	20
Muistiot	1
Kirjanpidon tuloksen muistio	96
Tiliotekirjaukset	22
Viiteaineistot	23
Perhehuolto	24
Excel-tositteet	25
Palkat	PA
Kassat	35
Käyttöomaisuus kirjanpito	KA
Laskutukset	2, 5, 42-99
Hammashuollon tilitykset	3

Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Tuloslaskelma 2020

Kohteet: 1515 LIIKE-JA TEOLLISUUSTILAT

Projektit: KAIKKI ERIYTETY YHTEENSÄ

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2019	Toteuma 12 / 2020
TOIMINTATUOTOT	885 765,04	817 494,68
Myyntituotot	49 929,60	54 937,49
Vuokratuotot	828 321,58	762 557,19
Muut toimintatuotot	7 513,86	0,00
TOIMINTAKULUT	517 585,58	534 517,37
Palvelujen ostot	206 236,79	219 791,32
Muiden palvelujen ostot	206 237	219 791
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	177 769,57	180 687,13
Muut toimintakulut	133 579,22	134 038,92
TOIMINTAKATE	368 179,46	282 977,31
KÄYTTÖKATE	368 179,46	282 977,31
VUOSIKATE	368 179,46	282 977,31
Poistot ja arvonalentumiset	579 186,20	605 707,77
TILIKAUDEN TULOS	-211 006,74	-322 730,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-211 006,74	-322 730,46
Vuokrattu markkinahintaan.		
Välittömät kustannukset on kirjattu suoraan kustannuspaikoittain. Välilliset kustannukset on kirjattu pääsääntöisesti käytetyn työajan mukaan.		

AIKAJANA 2020

Kohteet: 1736 ULKOINEN SIIVOUSPALVELU

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2019	Toteuma 12 / 2020
TOIMINTATUOTOT	0,00	91 594,74
Myyntituotot	0,00	90 887,14
Maksutuotot	0,00	707,60
TOIMINTAKULUT	0,00	69 792,23
Henkilöstökulut	0,00	61 790,12
Palkat ja palkkiot	0,00	48 411,73
Henkilösivukulut	0,00	13 378,39
Palvelujen ostot	0,00	3 489,09
Muiden palvelujen ostot	0,00	3 489,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	3 475,02
Muut toimintakulut	0,00	1 038,00
TOIMINTAKATE	0,00	21 802,51
KÄYTTÖKATE	0,00	21 802,51
VUOSIKATE	0,00	21 802,51
TILIKAUDEN TULOS	0,00	21 802,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	21 802,51

Kohteet mitoitetaan Atop-mitoitusohjelmalla, mikä antaa työajan tiloittain. Neliöhintaan vaikuttavat tilojen puhtaustasovaatimus ja palvelusisältö.

Tuloslaskelma 2020

Kohteet: 1793 ULKOINEN RUOKAPALVELU

Tilin nimi	Toteuma 12 / 2019	Toteuma 12 / 2020
TOIMINTATUOTOT	0,00	256 562,14
Myyntituotot	0,00	256 133,83
Muut toimintatuotot	0,00	428,31
TOIMINTAKULUT	0,00	292 331,42
Henkilöstökulut	0,00	135 246,79
Palkat ja palkkiot	0,00	102 246,51
Henkilösivukulut	0,00	33 000,28
Palvelujen ostot	0,00	25 958,01
Muiden palvelujen ostot	0,00	25 958,01
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	107 415,99
Muut toimintakulut	0,00	23 710,63
TOIMINTAKATE	0,00	-35 769,28
KÄYTTÖKATE	0,00	-35 769,28
VUOSIKATE	0,00	-35 769,28
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	488,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-36 257,28
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	-36 257,28

RUOKAPALVELUJEN ULKOINEN MYynti

Puistolan Vaalijalan osaston hinnan muodostuminen:

Suoritteet 2021					
aamupala	lounas	päiväkahvi	päivällinen	iltapala	Yhteensä
0,5	1	0,3	1	0,3	3,1

Suoritehinta: 1 suorite 4,90 € x 3,1 suoritetta vuorokaudessa. Hinnassa huomioitu viikonlopputyöstä johtuvat erilliskorvaukset, jakelujärjestelmä, kuljetuskulut, tuotanto- ja henkilöstökulut.

Vuorokausihinta on yhteensä 15,20 €/potilas alv 0 %

Suoritehinta 4,90 € jakautuu seuraavasti:

- henkilöstökulut 48,3% = 2,37 €
- muiden palvelujen ostot 8,7 % = 0,42 €
- aineet, tarvikkeet, tavarat 38,6 % = 1,89 €
- muut toimintakulut 4,6 % = 0,22 €

Suoritehinta-laskelma:

1 suorite 4,90 € vanhuspalvelut =

vanhuspalvelusuoritteet	kaikki suoritteet	% kokonaisuoritteista	vanhuspalvelumenot
382 601	755 662	50,63	1 618 770

Vanhusten toteutunut keskiarvo: 1618770/382601 = 4,23 € + 16 % kate 4,90 €

ESEDUN OPPILASRUOKAILU 2020

Suoritehinta laskutettu 3,50 € jakautuu seuraavasti:

- henkilöstökulut 48,3 % = 1,69 €
- muiden palvelujen ostot 8,7 % = 0,3 €
- aineet, tarvikkeet, tavarat 38,6 % = 1,35 €
- muut toimintakulut 4,6 % = 0,16 €

koulusuoritteet	kaikki suoritteet	% kokonaisuoritteista	koulujen menot
255774	755 662	33,85	1 080 648

Koulujen toteutunut keskisuurite: $1080648/255\,774 = 4,22$ €/suorite

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2020

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINVALTUUSTO 1.6.2017 - 31.5.2021

Ojala Sakari	puheenjohtaja 10.6.2019 alkaen
Viljakainen Kaija	I varapuheenjohtaja
Rytkönen Pauli	II varapuheenjohtaja
Beharic Ajdin	
Heinonen Saku	
Hellberg Pauli	
Huupponen Erkki	
Häkkinen Heikki	
Hänninen Ari	
Ilmoniemi Mira	
Julkunen Raimo	
Kauhanen Matti	
Kekäläinen Ari	
Kivimäki Antti	
Koukonen Päivi	
Kärki Arto	
Lappi Hannu	
Leikas Tiia	
Leskinen Jaana	
Majamäki Mika	
Merikoski Yrjö	
Mykkänen Risto	
Myyryläinen Veli Pekka	
Nyrhinen Anne-Mari	
Ockenström Risto	
Perälä Anne-Maarit	
Rajapolvi Jari	
Riipinen Sinikka	
Romo Kati	
Ruokoselkä Liisa	
Salo Alpo	
Sepponen Arto	
Skyttä Heikki	
Suhonen Leena	
Tenhunen Tuula	

KAUPUNGINHALLITUS 1.6.2019 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Sepponen Arto (pj)
 Leskinen Jaana (I vpj)
 Salo Alpo (II vpj)
 Kaasinen Kalevi
 Koukonen Päivi
 Majamäki Mika
 Moilanen Soili
 Myyryläinen Veli Pekka
 Riipinen Sinikka
 Ruokoselkä Liisa
 Skyttä Heikki

Henkilökohtainen varajäsen

Häkkinen Heikki
 Valtari Pekka
 Kovanen Päivi
 Merikoski Yrjö
 Vainionpää Sanna
 Beharic Ajdin
 Tenhunen Tuula
 Rajapolvi Jari
 Hirvonen Sanna
 Romo Kati
 Ilmoniemi Mira

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Perälä Anne-Maarit (pj)
 Ockenström Risto (vpj)
 Gustafsson Gunnel
 Kietäväinen Mauri
 Seppä Pekka

Henkilökohtainen varajäsen

Ruotsalainen Rita
 Väisänen Mikko
 Peltonen Leila
 Kekäläinen Ari
 Heimovaara Matti

OPETUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Kivimäki Antti (pj)
 Valtari Pekka (vpj)
 Eskelinen Mervi 8.6.2020 saakka)
 Vauhkonen Susanna (8.6.2020 alkaen)
 Hirvonen Sanna
 Ruotsalainen Rita
 Kuismin Sirpa
 Maaranen Esa
 Karjalainen Jorma
 Rytönen Tapani

 Tenhunen Tuula
 Vironen Jouni

Henkilökohtainen varajäsen

Wallin Terhi
 Tujunen Tero
 Karjalainen Karin
 Salminen Lotta
 Poikolainen Anne
 Mykkänen Anna
 Schulz Ari
 Venäläinen Mika
 Peltola Karri (2.3.2020 saakka)
 Hirvonen Jani (2.3.2020 alkaen)
 Jäderholm Anne
 Martikainen Heikki

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Beharic Ajdin (pj)
 Kontro Heimo (vpj)

 Kovanen Anna-Maria
 Kuismin Janita
 Nyrhinen Anne-Mari
 Poikolainen Anne
 Pomell Aki
 Sopanen Heikki
 Taivalantti Aapo
 Tikka Sirpa
 Åkerlund Markus

Henkilökohtainen varajäsen

Hänninen Heikki
 Peltola Karri (2.3.2020 saakka)
 Hirvonen Jani (2.3.2020 alkaen)
 Kääriäinen Mirja
 Wallin Terhi
 Lallukka Saara
 Romo Kati
 Hynönen Jukka
 Kekkonen Mauri
 Korhonen Risto
 Hynninen Ulla
 McLees Olli-Matti

TEKNINEN LAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Häkkinen Heikki (pj)
 Kärki Arto (vpj)
 Blommendahl Mari
 Heinonen Jaakko
 Hellberg Pauli
 Ruotsalainen Rita
 Immonen Kimmo
 Pomell Aki
 Mykkänen Anna
 Loponen Mirja
 Suhonen Leena

Henkilökohtainen varajäsen

Tikkanen Jouni
 Kauppinen Tuomo
 Laulainen Riikkaliina
 Venäläinen Mika
 Taavitsainen Timo
 Romo Kati
 Rajapolvi Jari
 Schulz Ari
 Kovanen Päivi
 Turunen Kaija
 Hirvonen Sanna

PERUSTURVALAUTAKUNTA 1.6.2017 – 31.5.2021

Varsinainen jäsen

Hänninen Ari (pj)
 Merikoski Yrjö (vpj)
 Annala Esa
 Karjalainen Karin
 Kiiveri Marika
 Levänen Samu
 Luostarinen Inka
 Nyrhinen Anne-Mari
 Riittinen Juha
 Romo Kati
 Salminen Lotta

Henkilökohtainen varajäsen

Skyttä Heikki
 Hirvonen Jani
 Ojala Mikko
 Paunonen Anita
 Blommendahl Mari
 Pomell Aki
 Beharic Ida
 Tikka Sirpa
 Nykänen Hannu
 Boehm Seija
 Tenhunen Tuula

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pieksämäki 29. päivänä maaliskuuta 2021

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINHALLITUS

Arto Sepponen

Jaana Leskinen

Alpo Salo

Kalevi Kaasinen

Päivi Koukonen

Mika Majamäki

Soili Moilanen

Veli-Pekka Myyryläinen

Sinikka Riipinen

Liisa Ruokoselkä

Heikki Skyttä

Ulla Nykänen
kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetussa tarkastuksessa on tänään annettu kertomus.

Pieksämäki . päivänä kuuta 2021

Aki Rusanen
JHT, HT
BDO Audiator Oy

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Kauppakatu 1

76100 Pieksämäki

015 788 2111

kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi

www.visitpieksamaki.fi